1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 94. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, ÁPRILIS 5.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 15 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint annak országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis, Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I. I. Kumpfgasse Nr. 7, Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8, Haasenstein es Vogler. I., Wallfischgasse 10, Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Rodostó.
Kormánypárti szédelgés.
Az összeférhetlenségi törvény revíziója.
Nagypéntek.
A transzvál háboru.
A khinai bonyodalom.
A protestáns theologiai fakultás kérdéséhez.
Vasntasok előléptetése.
Vérengzés az utczán.
Regény az életből.
Az alagi lóversenyek eredménye.
Tárcza: Ervin életprogrammja. Irta: Timár Szaniszló.
Regény: Marietta házassága.

Rodostó.

Nagypéntek napja . . . szomoruság napja! Koporsóban fekszik az istenember! Az eszme! Az igazság! Az örökszeretet! És az ember, a büszke, gögös ember, érczénél is keményebb szivére felölti e napon az alázat köntösét; szemeit — melyben a testvérgyülölet izzik egész éven át — megförészti a szeretet könyüiben, és oda borulván a szent sirhoz, megcsókolja a vérző cseppeket, melyek érette hulltanak, és meghatva elmélkedik a megrázó, fenséges, az isteni tragédián!

De nemcsak hivő vagy, hanem honpolgár is!

Gyászodból én nemzetem, vajjon száll-e egy sóhajtás is a szomoruság borus napján ahhoz a másik „szent sirhoz“, melyre a rodostói cziprusok „boritanak sötét gyászfátyolt?“ Mert a kinek szive ott, az idegenben porlik, az is Megváltód volt, szabadságod Megváltója, az is érted halt meg! Halála napja a te második nagypénteked, melyre még mindig nem jött el a feltámadás ünnepe! Vagy elfelejtetted már II. Rákóczy Ferencz emlékét? Szétnyissam a multnak kárpitját?

Vigyázz! Az örökkévalóság időmutatója az 1735-ik éven áll. Nagypéntek napja van! Hajnali három óra. Lépj be velem a házba. Csendesen légy, mert a fejedelem haldoklik! Ott fekszik az ágyban! Az arcza halovány, de még igy halványan is a férfiszépség eszményé! „Minden isten pecsétet nyomott reája biztositani egy férfit a világnak“ . . . mint Hamlet mondaná.

Takarója egy megtépett lobogó, rajta e szavak: „Pro Patria et Libertate!“ A hazáért és szabadságért! A hazáért, a kiért harczolt, a hazáért, a kinek odaadta királyilag dus vagyonát, mérhetlen kincseit, a hazáért, a ki mindezekért hálából öt számüzte!

Látod azt a tekercset ott? Az végrendelete! Ismered? Olvastad? Ugy-e nem? Idegen iróknak érzéki, hitvány munkái miatt nem jutottál hozzá, nem volt időd rá! Pedig kár! Megismernéd, hogy mi az isteni nagyság emberi szivben! De im a fejedelem int és hüséges iródiákja, jó Mikes Kelemen odasiet hozzá! Mikes Kelemen, a ki hont, ifjuságot, szerelmet, mindent feláldozott! Miért? Szeretetből, ragaszkodásból! Te nem tennéd ugy-e? Vajjon mit suttog neki? A kardját akarja? Igen, a kardját! Látod, mint huzza ki hüvelyéből az egykor fényben, dicsőségben villogó aczélt? Miért kérte, hogy összetörje? Haljanak meg együtt? Nem! Nem töri össze, ráborul és megcsókolja. Köny és csók együtt temetkezik a hideg aczélra! Mintha felajánlaná valakinek? Ki áll ott a nyoszolya végénél? Most röppent oda . . . . fürteiben véres babér, hullámzó fátyolán ezüst veretü szavak: „Mohács“, „Majtény“, „Rodostó“!

Ez a magyar szabadság angyala!

A fejedelem oda sóhajtja neki lelkét . . . hátra dől vánkosára, és meghal! Mikes Kelemen pedig roskadozva megy asztalához és zokogván, irja: „A magyarok istene árvaságra teve bennünket, kivevé ma közülünk a mi édes urunkat és atyánkat, három óra után reggel! Hullassuk böséggel könyeinket, mert a keserüségnek ködje valósággal reánk szállott! Az isten vigasztaljon meg minket! . . . A testet koporsóba zártuk, és egy kis házba tettük, a hol leszen mindaddig, mig szabadság nem lesz, hogy titkon Konstantinápolyba vihessük! Idegenbe és titkon temetni az én nagy uramat! Óh, mily nehéz az én árva szivem!“

És azóta az „idő vén fájáról“ be sok levél lehullott, de a miért Mikes Kelemen szive nehéz lett, a fejedelem hamvai ma is idegenben porladoznak; nem ugyan Rodostóban, hanem a konstantinápolyi galatai r. kath. templomban, a halálban ölelkezve ujra a szerető édes anya, Zrinyi Ilona poraival. Eltépelődöm e mulasztáson! Vajjon mi lehet az ok?

Egy pillanatra ugy rémlik, mintha a czinteremnek jéghideg fuvallata csapna rám, és csontvázkéz mutatna a bibliának lapjára, a hol irva áll: „Megboszulom magamat még unokáid unokáiban is!“ De hiszen az Onodon egybegyült rendek határozatát megismételte a debreczeni országgyülés, és Kossuth Lajost, elnémult ajakkal ugyan, de mégis hazahozhattuk! Vagy legyőzhetlen akadályok teszik lehetetlenné a drága hamvak hazahozatalát? Külképviseletünk siralmas, lealázó, hazafias dolgokban ellenséges és hitvány ugyan, de még sem volna bátorsága a fellángoló és egyetemes nemzeti akarattal szembe szállani.

Vagy nincs elég pénzünk e szent czélra? A milliárdos költségvetésből egy-két morzsa elegendő volna becsületbeli kötelességünk teljesitésére. Hol van hát az ok? Mindnyájunkban! Az országgyülésben, a kormányban, a társadalomban, az egész magyar nemzetben! A hitvány korszakoknak az a jellemző vonása, hogy nemcsak nagyot nem alkot, de még nagyjait is feledi.

Nagypéntek napja . . . szomoruság napja! A rodostói cziprusokról pedig továbbra is pereg le a harmat, vagy talán a hontalanban álmodozók könnye? Egy-egy harmatot elkap a szél, és elhozza a majtényi síkra, a hol a mai éjjelen kibontják fátyolos zászlóikat a vezér nélkül maradt kuruczok, és a hivők zsolozsmáiba belevegyül a kesergő gyászdal:

„Zöld erdő harmatát,
Piros cziczmám nyomát
Hóval lepi be a tél...
Hóval lepi be a tél...“

Rátkay László.

Budapest, április 4.

A kereskedelmi miniszter lemondása. Egy esti lap ma azt a politikai körökben szállingózó hirt regisztrálta, hogy *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter pár nap előtt beadta lemondását. A félhivatalos Bud. Tud. e hirestelessel szemben a következő czáfolatot közli:

Egy esti lap azon hirével szemben, hogy *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter beadta lemondását *Széll* Kálmán miniszterelnöknek és családjával együtt el is utazott a fővárosból, hogy továbbá a kabinet *Hegedüs* lemondása felett még nem határozott, legilletékesebb helyről nyert felhatalmazás alapján jelenthetjük, hogy az egész hirből csak annyi igaz, hogy *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter csakugyan délre utazott pár napi üdülésre, s ugy látszik, ez az utazás adott alkalmat ezekre az alaptalan kombinációkra.

A horvát nunczlumot ma délben *Francisci*, a horvát regnikoláris bizottság elnöke és *Eggersdorfer*, a bizottság előadója, átnyujtották *Falk* Miksának, a magyar regnikoláris bizottság előadójának. A horvátok nunczluma két nyomtatott ivre terjed. A nunczium főként a horvátországi általános gazdasági viszonyokkal és a fogyasztási adókkal foglalkozik. A nunczium semmiféle konkluziót, határozati javaslatot nem tartalmaz, csupán a horvátok álláspontjának kiemelésére szoritkozik és a megállapodást a szóbeli tárgyalás eredményére hagyja fenn. Miért is a regnikoláris küldöttség munkálatainak sulypontja a szóbeli tárgyalásra van helyezve, melynek alapja és kiindulási pontja a magyar nunczium és a horvát renunczium. A horvátok nunczluma horvát, magyar és német forditásban ki van nyomtatva és ma este már szétosztották a tagok és a hirlapok között.

Választási mozgalmak. A *vaáli* kerületben, melyben Lits Gyula képviselőnek főispánná való kinevezetése következtében uj választás lesz, Vasadi Balogh Lajos református lelkész lép fel szabadelvü párti programmal.

Kormánypárti szédelgés.

(Sz.) A magyar nemzeti közvéleményben szinte meglepő gyorsasággal hódit tért az önálló vámterület eszméje. Ma már nem csak az iparos- és kereskedővilág hangoztatja azt az igazságot, hogy Magyarország közgazdasági bajain egyedül a gazdasági függetlenség intézményei segithetnek, hanem ez ugyszólván általános és uralkodó meggyőződéssé vált.

Mihelyt a magyar közvélemény foglalkozni kezdett a közgazdasági kérdésekkel; mihelyt a régi közöny helyébe az érdeklődés lépett: a józan magyar elme nyomban megértette a közgazdasági bajok természetét, s megismervén ezeknek igazi okait: meghódolt a függetlenségi és 48-as párt gazdasági politikájának alapvető eszméje előtt.

Nemcsak a városi, hanem a megyei törvényhatóságok is sorban csatlakoznak az önálló vámterület eszméjéhez és egyre szaporodnak azok a városi és vármegyei törvényhatósági rezolucziók, melyek az önálló vámterület megalkotását követelik.

A városok rezoluczióival szemben még valahogyan élhetnek a közös vámterület hivei azzal az érveléssel, hogy a városokban főkép az iparos- és kereskedői körök fölfogása érvényesül a közgyülésekben s igy a városi rezolucziókra ráfoghatják az egyoldalusságot. De az már nyilvánvaló, hogy a megyei törvényhatóságban a földbirtokos,- a gazdaosztály alkotja az uralkodó elemet. Ha tehát a vármegyék is a gazdasági függetlenség intézményei mellett kardoskodnak: ez világos bizonysága annak, hogy a magyar gazdaosztály is kibontakozott a magyar nagyuri agráriusok által beléje szuggerált régi felfogás nyügeiből.

A magyar közvéleménynek a gazdasági kérdések dolgában ilyeténkép átalakult fölfogása észrevehető zavarba hozta a kormánypárti politikusokat. A kormány elzárkózik a magyar gazdasági függetlenségtől. Ellenben a nemzeti közvélemény egyre inkább követeli azt. A kormánypárti képviselők és jelöltek különösen most, a választások előtt erős dilemmába jutottak. Mit csináljanak? Hogyan tegyenek eleget a kormány politikájához való ragaszkodás követeléseinek is, meg a közvélemény óhajtásainak is?

Ugy oldják meg ezt a rájuk nézve nehéz kérdést, hogy odakünn a választók világában az önálló vámterület hiveinek vallják magukat, a parlamentben pedig hüségesen a kormány gazdasági politikáját támogatják.

Nyilvánvaló, hogy ezeknek az uraknak a választók előtt vallott gazdasági programmja teljességgel nem őszinte. Ezek az urak tökéletesen tisztában vannak azzal, hogy őket, mint kormánypárti törvényhozókat roppant mélység választja el a gazdasági függetlenség politikájától. Jól tudják azt, hogy a gyakorlatban nem érvényesithetik a választók előtt vallott elveket, még akkor sem, ha ezek az elvek igazán meggyőződésök forrásából fakadnak. Nem érvényesithetik addig, mig annak a közjogi politikának az alapján állanak, melynek az Ausztriával való gazdasági viszony fentartása is egyik lényeges programmpontja.

Mert mondani lehet ugyan és igen gyakran halljuk is annak emlegetését, hogy a gazdasági politika is más, a közjogi politika is más; de a valóság az, hogy a vámközösség fentartása szorosan összefügg a közjogi kiegyezéssel. Próbálja meg csak a 67-iki kiegyezés alapján álló magyar kormány azt, hogy emlegesse a külön vámterület szükségét. Abban a pillanatban megbukott. Megbuktatta a bécsi politika. Megbuktatta az uralkodó akarata. Bécsben sokkal inkább meg vannak győződve arról, hogy Magyarország gazdasági függetlensége a közjogi függetlenség utját is egyengeti, semhogy az önálló magyar vámterület eszméjével kibékülhetnének.

A kormánypárti politika szempontjából tehát a magyar nemzet gazdasági függetlenségét föl kell áldozni az Ausztriával való közjogi viszonynak.

Csak az lehet igazán, őszintén hive és a gyakorlati megvalósitás terén is föltétlen támogatója az önálló vámterületnek, a ki a közjogi politikában is nyiltan és határozottan a függetlenségi és 48-as párt álláspontjára helyezkedik. De egyfelől a 67-es kiegyezés védelmezése, másfelől pedig a magyar gazdasági függetlenség hangoztatása, csak üres szédelgés.

Ezt értsék meg jól a magyar választók most a választások előtt! És értessék meg a közvélemény kedvéért az önálló vámterület eszméjével kaczérkodó kormánypárti és egyáltalán 67-es alapon álló politikusokkal, hogy az, a mit cselekesznek, politikai szempontból igen erkölcstelen dolog.

A választási küzdelemben most igen jelentős szerepe lesz a gazdasági kérdéseknek. A kormánypárti jelölt urak bizonyára azon lesznek, hogy ékes beszédekkel hangoztassák a gazdasági bajok orvoslására irányzott törekvéseiket, s a választók hangulatát az önálló vámterület emlegetésével gyekeznek majd meghóditani. Ne üljenek föl nekik a választók!

A törvényhozás terén ezek az urak a kormány hüséges támogatói lesznek; hiszen ez kötelességök, ha a kormány pártjához szegődnek. Minthogy pedig a kormány ép a közjogi politika természetéből folyólag ellenzi az önálló vámterületet: ők se szóval, se tettel nem mozdithatják elő annak az eszmének megvalósitását, melyről a választók előtt büszke önérzettel beszélnek.

A közös vámterület fentartása a kormánypárti politikának sokkal jelentősebb pontja, semhogy arról kormánypárti jelöltek komolyan és őszintén lemondhatnának. Ha erre nézve igéretet tesznek: csak roszhiszeműen tehetik, csak a választók megtévesztése czéljából tehetik. Csak azért fitogtatják a gazdasági függetlenség politikájához hajló gondolataikat és érzéseiket, mert ezt jó kortes-eszköznek tartják a nemzeti közvélemény állásfoglalása után a függetlenségi és 48-as párttal szemben. Erre jó nekik a függetlenségi és 48-as párt egyik jelentős programmpontjának kisajátitása.

Elég csunya és politikailag erkölcstelen dolog a kormánytól is, hogy ezt megtüri. Mert vagy hive valaki a kormány politikájának és akkor ne hangoztasson olyan elveket, melyek ezzel a politikával határozottan ellenkeznek, vagy őszinten vallja az önálló vámterület nemzeti szükségességét és akkor nem lehet igaz lelkiismerettel támogatója a kormány politikájának. Minden beszéd, a mivel tagadják ennek a tételnek igazságát, csak szédelgés, csak furfangos általtás.

Az összeférhetlenségi törvény revíziója.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Az összeférhetlenségi törvényjavaslatot készitő 21-es bizottság tudvalevőleg szombathoz egy hétre, április 13-án ül ismét össze, hogy folytassa a hatos albizottság által kidolgozott javaslat-tervezet tárgyalását. A munka, mint emlékszünk, az érdek-összeférhetlenségi esetek megállapitásánál szakadt meg, s — nem is említve a

Ervin életprogrammja.

Irta: Timár Szaniszló.

— Mi lelt, Ervin? Ugy veszem észre, hogy ma a szokottnál bárgyubb vagy.

— Az csak látszólagos dolog, barátom. Az én eszem ellen senkinek sem lehet alapos kifogása. Okos vagyok én, csak talán nem látszik meg rajtam.

— Oho! Azt majd csak mások mondják meg.

— Megmondom én magam és igazam is van. Lám, ma is nagy fölfedezést tettem.

— Fölfedezést, te? Ugyan! Talán fölfedezted a repülőgép problémáját? Vagy az igazi életelixiriumot?

— Ez mind semmi az én fölfedezésemhez képest. Fölfedeztem azt, hogyan lehet az életben legjobban boldogulni, leginkább érvényesülni.

— Erre magam is kiváncsi vagyok.

— Nagyon egyszerü: mindig igazat kell mondanunk, mindig őszintének kell lennünk.

Két, aránylag még fiatal ember beszélgetett igy. Közös hónapos szobában laktak a kerepesi-ut egyik házában. Jó barátok is voltak már régóta és szerették is egymást, noha, a mikor együtt voltak, gyakran csipkelődtek és boszantgatták egymást.

Ervin, a nagy fölfedező, hosszu legény volt, kissé sovány is volt, egy kicsit bamba képe is volt. Bajusza merészen kunkorodott fölfelé, haja szép simára volt fésülve. Haján és bajuszán kivül azonban egyéb külsőségekre nem nagy sulyt helyezett. A nyakkendője mindig ferdén állt; ruházatáról mindig lepattant egy-egy gomb és annak a reperálását rendesen a jó istenre bizta. Keskeny arczán még a mosoly is kesernyés volt, ha néha-néha mosoly jelent meg azon. Egyébként pedig csudálatos fanyarság ült rajta állandóan, mintha mindig savanyu almába harapott volna.

A másik, a kit Károlynak nevezett, egészen közönséges arczu ember volt s arczát épen az jellemezte, hogy semmiféle jellegzetes vonás nem volt rajta. Ama tuczat-emberek közé tartozott, a kik erények és botlások nélkül mennek végig az élet vándorutján. Nagy vágy sohasem hevitette, nagy csalódás sohasem érte. Megette mindennapi kenyerét és nem áhitozott kalácsra. Jó volt neki minden, a mit a sors neki adott és sohasem zugolódott, hogy kevesett kapott. Szóval, a boldogabb emberek közé tartozott.

Most azonban akkorát nevetett, hogy csak ugy rengett belé. A kaczagás majd hogy szét nem vetette.

— Tehát ez a te fölfedezésed? — folytatta a párbeszédet. — Boldogtalan! Hogyan jutottál erre a megösmerésre?

— Megmondom iziben. Eddig a főnökömnek mindig csak hizelgő dolgokat mondtam, a melyek azonban hazugságok voltak. (Mert köztünk maradt szó legyen: lelketlen gazember az és a mellett buta is egy kicsit.) Minél szebben hizelegtem neki eddig, annál zordonabbá és barátságtalanabbá lett hozzám. De ma különös dolog történt. Egy szegény ember jött be hozzá és jelenlétemben arra kérte, hogy halasszon el egy árverést, mert négy gyereke és beteg felesége van. A főnököm gorombán rámordult; a szegény ember meg volt semmisülve. Nem tudom, miesoda jó szellem szállt meg engem erre: odaálltam a főnököm elé és alaposan megmondtam a véleményemet. Hogy ez lelketlenség, szivtelenség, istentelenség! Szóval, ugy összeszidtam, mintha ő lett volna az ügyvédségéd és én a főnök.

— Reménylem, — vágott közbe Károly — hogy ezután téged az irodából kidobtak.

— Dehogy dobtak, dehogy dobtak! A főnököm előbb furcsa szemeket meresztett rám. Megnézett jobbról, megnézett balról, föl is ágaskodott, hogy a fejem lágyát megnézze, azután igy szólt: „Ervin, maga kitünő ember!“ A vállamat is megveregette. Mindjárt le is ült, levelet irt az elutasitott embernek, a melyben tudtára adta, hogy az árverést elhalasztja. Azóta folyton barátságos volt és ilyen hizelgő szavakat intézett hozzám: „Maga kis mafla!“ — „Maga kis utálatos!“ — Ilyen kedves még sohasem volt!

— Csakugyan, ez nagy kedvesség!

— Meghiszem azt! Kis maflanak, kis utálatosnak csak azt mondja, a kit szeret.

— Nos, mit következtetsz ebből?

— Azt, hogy mindig, minden körülmények között igazat kell mondanom. Az imponál az embereknek és igy előmenetelem biztos.

Károly akkorát nézett, mintha sohasem látott volna még bolondot. Pedig sok bolondot látott már életében. Azonban gyorsan megnyugodott Ervin bolondságában. Annyi válfaja van a bolondságnak, hogy egygyel több, vagy kevesebb meg sem kottyant előtte. A mi őt magát illette, nagy bolondságokra ép oly képtelen volt, mint nagy bölcseségre.

*

Ervin pedig, a mint beszédéből kiderült, készen volt életének programmjával.

Mielőtt másnap délután hivatalba ment volna, betért egy kávéházba ujságot olvasni Károlylyal együtt.

Épen azon tünődött, hogy miért nem jutott eszébe az előbb az életet ilyen gyakorlati oldalról ismerni meg, a mikor észrevette, hogy egy szomszéd asztal mellett két uri ember hevesen gesztikulál. Mindkettőnek arcza haragos volt; a szemük lángolt, s mozdulataik mind fenyegetőbbekké váltak. Eleintén csak halkan beszéltek, majd hangosan szidtak egymást s a veszekedés ugy ellajult hirtelen, hogy az egyik a kezét felemelte és a másikat homlokon akarta vágni.

Ervinnek már a fenyegető beszédek alatt eszébe jutott életének programmja. A nyilt, egyenes szó, a bátor fellépés imponál minden embernek. Gondolt ugyan arra, hogy neki voltaképen semmi köze ehhez a tülekedéshez, de csak egy pillanatra. Meg is akarta mutatni Károlynak, milyen kitünő az ő életének programmja. A mint hát látta, hogy az egyik férfiu fölemeli a kezét, odaugrott közéjük, megfogta a férfi karját és igy szólt:

— Hol nevelkedtek az urak? Illik-e müvelt emberekhez nyilvános helyen veszekedni?

Azonban alig tudta ezt végig mondani. A másik férfi ellenfele karjának fölemelését sértőnek találta; a haragtól és boszuvágytól elvakultan, nyomban elégtételt akart venni magának, sujtott és tenyerének egész sulyával-erejével képen törölte Ervint. Ez nem tudta hirtelen, hogyan jut a pofleveshez, már csak azért sem, mert vagy harmincz karika jelent meg hirtelen a szeme előtt. Hogy történt, hogy nem: de csakhamar székek, poharak röpködtek a levegőben. Koponyák csattantak, ruhák összeszakadtak és Ervin, mielőtt eszmélni tudott volna, az utczán volt, a hová a pinczérhad kidobta és még utána kiáltotta, hogy ilyen veszekedő frátert meg nem türnek a kávéházban.

Szó, a mi szó: csunyán helybenhagyták Ervint. A kalapja, melyet utánadobtak, palacsintához jobban hasonlitott, mint kalaphoz, a nyakkendője még félrébb csuszott, a kabátja, mellénye kigombolózott és egy-két gombbal most már több hiányzott. A járókelők, a kik látták, hogy a kávéházból kidobták, vigyorogva álltak körül, a mi nagyon bőszitette.

Szerette is volna a bámészkodóknak megmondani a véleményét, de nagyon sokan voltak és tartott tőle, hogy ezek még gyöngédtelenebbül találnak elbánni vele.

Betért hát egy kapu alá. Kiegyenesitette (a mennyire lehetett) a kalapját, begombolkozott és csunyán elkeseredve folytatta utját a hivatal felé.

*

— Idegenek dolgába többé nem avatkozom — gondolta. — Az őszinte szót, az igaz megnyilatkozást csak ismerősök fogadják el és csak azoknak imponál.

Tovább ment. A méreg elfutotta, a mikor arra gondolt, hogy Károly barátja nem sietett segitségére, pedig ott ült a szomszédasztal mellett és látta, hogyan nadrágolják öt. Persze Károlynak volt esze bele nem avatkozni a furcsa háboruba. Most bizonyosan vigyorog ő is, a himpellér . . .

Az egyik utczasarkon szembe találkozott egy régi ösmerősével, hajdani iskolatársával. Mindig haszontalannak, összeférhetlennek és tolakodónak ösmerte és azért kerülte is, a hol lehetett.

Dénár István, ez volt neve, azonnal hozzácsatlakozott.

— Hová, hová Ervin? Mit csinálsz? Hogy vagy?

Ervin rosszkedvü is volt, utálta is Dénár Istvánt és eleintén csak hidegen felelt:

— Mit érdekel az téged, hogy én mit csinálok?

— Nono! Csak ne haragudj! Azt hittem, hogy örülsz, ha egy hajdani iskolatársadat viszont láthatod.

— Nem örülök biz én — szólt Ervin nyiltan és őszintén. Dénár István ránézett.

— Kissé udvariasabb is lehetnél.

— Talán helyesebben tettem volna, ha hazudom és azt felelem, hogy örülök neked?

— Dehát mit vétettem neked?

— Semmit. Csak nem szeretem a léhütőket, a kik lopják a napot.

— Tökfilkó! — orditott Dénár István.

— Az voltál magad egész életedben. Javulj meg! . . .

Ez több több volt a soknál. Dénár István, a ki Ervinnél kétszer erősebb volt, megfogta két vállát, egyet pödörintett rajta, azután ellódította magától.

Ervin egyensulyát veszitve, azt sem tudta, hová esik. De jobb lett volna vakon születnie, mert történetesen egy mozgó kofa kis kocsija állt ott, tele szőlővel, baraczkkal, szilvával. A kocsiba hanyat-homlok, vakon és bután belepottyant. A kocsi vele együtt fölfordult, a gyümölcs szerteszét szóródott, a kofa pedig elképedve, megrémülve, felbőszülve csapta össze a kezeit, mialatt Dénár István bölcsen tovább inalt.

A kinek fogalma van a budapesti kofák nyájasságáról, az sejtheti, hogy miesoda sivalkodással esett neki ez a hölgy a boldogtalan Ervinnek.

— Hát az ur nem tud máshol verekedni, mint épen az én kocsimban? — rikácsolt eszeveszetten. — Ejnye, a ki lelke van az ilyen csirkefogónak! . . .

Ervin, a kinek minden tagja fájt, szeretett volna menekülni, de nem lehetett, mert egyrészt a kofa belecsimpaszkodott, másrészt már nagy csődület volt körülötte. Ki akarta magyarázni a dolgot, de minden oldalról fogták, rangatták taszigálták.

Csakhamar egy rendőr érkezett oda, a ki galléron ragadta. A rendőr csak a kofára hallgatott.

— Én állok itt és nem gondolok semmire — kiabált a nember — egyszerre csak ez az ember itt beleugrik a kocsimba, fölforditja, kiönti a gyümölcsömet, mintha lopnám a pénzt.

Most már Ervin is kiabált, de nem tudta mit. A rendőr csak annyit értett meg belőle, hogy Ervin nem jószántából ugrott a kocsiba.

— Be a kapitánysághoz! — szólt rendületlen flegmával. Ervin tiltakozott, a kofa erősködött, a rendőr nem tágitott, a csőcselék pedig röhögött.

Nem tehetett mást, csak szégyenszemre követte a rendőrt és a kofát, a ki az egész uton szidta, a hogy csak lehetett.

A kerületi kapitányságnál kihallgatták, s mindaddig, a mig az ügyvédet, a kinek Ervin a segédje volt, meg nem kérdezték, leküldték a hüvösre. Főnökének azonnal telefonált a kerületi kapitány, a ki azt felelte, hogy rögtön odamegy, hogy kivegye segédjét a rendőrök körmei közül.

*

Tudni kell pedig, hogy az ügyvédnek, a ki Ervin főnöke volt, terve volt segédjével. Volt egy nénje, a ki pártában maradt és a ki semmit sem óhajtott jobban, csak azt, hogy férjhez mehessen. S minthogy multja nem volt egészen nyitott könyv, olyan férjet szeretett volna, a kinek legalább is — mint mondani szokás — kevés a sütnivalója.

Az ügyvéd pedig, a ki ránézett Ervinre, mikor az közbevetette magát az árverés elhalasztását kérő ember érdekében, olyan bambának találta Ervin arczkifejezését, hogy rögtön férjül szemelte

személyi inkompatibilitások dolgát, magából az érdekeltségi kategoriából is hátra van még többek közt a legérdekesebb és legvitásabb szakasz, az, a mely a képviselői közbenjárásról intézkedik s melyet a „lex honestatis“ czimével ruháztak fel. Nyilvánvaló tehát, hogy a bizottságban még erős küzdelmek lesznek, mert hiszen sokan azok közül is, a kik a hatos albizottság intencióival egyetértenek, ennek a szövegét nem tartják a legszerencsésebbnek.

Igen különösen hangzik tehát az a hir, hogy Széll Kálmán, a ki április 14-től 17-ig a német trónörökös látogatása alkalmából Bécsben lesz elfoglalva, azt óhajtja, hogy a 21-es bizottság április 13-án végezzen az összeférhetlenségi törvény egész anyagi részével s e végből tartson az nap két ülést is. Még ha egészen el volnánk is ragadtatva attól, hogy egy fejedelmi látogatás alkalmával a magyar miniszterelnök a magyar államot Bécsben, a Reichskanzler suitejében képviseli, az ilyen nyakra-főre való munka sürgetésének nem hogy hasznát, de még értelmét se tudnók látni. Kétségtelenül bizonyos ugyanis, hogy a törvényjavaslat anyagi részének letárgyalására két ülés ép olyan elégtelen, mint egy ülés volna. Emlitettük már, hogy mily nagykövetkezésü és kényes inkompatibilitási esetek meghatározása várja még a bizottság döntését. De itt van ezenfelül az a nagy sarkalatos kérdés is, kiterjesztetik-e az érdekeltségi inkompatibilitás a főrendiházra is, vagy sem? Ez a kérdés pedig, bármily kellemetlen is Széll Kálmánnak, fel fog a bizottságban vettetni. Hiszen *Kristóffy* József a javaslat általános tárgyalásakor már be is jelentette, hogy ez irányban inditványt szándékozik tenni s ha ő megfeledkeznék is erről az önként vállalt obligójáról, lesznek mások, a kik a mulasztást pótolják. A bizottság kormánypárti tagjai közt is sokan vannak, a kik azt mondják, hogy a törvény, a mennyiben hatálya nem terjesztetnék ki a főrendiházra is, nem volna egyéb, mint a képviselőház stigmatizálása. Azt kivánni pedig, hogy ezt a kiterjesztést a főrendiház a maga inicziativájából illessze bele a képviselőházon már keresztülment törvényjavaslatba, legalább is fölösleges. Épen azok részéről, a kik a javaslat mielőbbi törvénynyé válását hirdetik czéljuknak, legnagyobb logikátlanság volna olyan eljárást fogadni el, mely a két ház közt ismételt izenet-váltást tesz szükségessé. A főrendiházra való kiterjesztés tehát már a bizottság javaslatában kimondandó, hiszen hogy erre szükség van, kétségtelen világosságba helyezik a pénzintézetek most lefolyt közgyülései, a melyeken a javaslat szerint inkompatibilis igazgatói állásokba legalább is annyi főrendet választottak meg, mint képviselőt. Ez az egy kérdés maga elég nagy és elég fontos tehát arra, hogy a bizottság huszonegy tagja közül egy se hallgassa el felőle a véleményét; az pedig, hogy a kérdés vita tárgyává tétessék, mint már emlitettük is, elkerülhetetlen.

Ugy tudjuk azonban, hogy a személyi összeférhetlenségek felől rendelkező szakasz sem fog minden szó nélkül keresztülmenni. A báró *Fiath* Miklós esete ugyanis felhivta a figyelmet arra, hogy mi történjék az olyan képviselők mandátumával, a kik képviseli hivatásuknak akár fizikai, akár erkölcsi okoknál fogva nem felelhetnek meg. Ama beszélgetések során, melyek e felől a 21-es bizottság egyes, még pedig szóvivő tagjai közt folytak, megemlékeztek nem csak gróf Batthyány egykori gyöngyösi és báró Mednyánszky egykori győri képviselőről, a kik éveken át voltak a szabad Amerika földjén a magyar országgyülés tagjai, mig kerületüknek a nemzet tanácsában nem volt szava, hanem ujabb, e szempont alá tartozó esetekről is. Igy például egy volt nemzeti párti s egy ma is néppárti képviselőéről, a kikre nézve a házban való megjelenést egy erkölcsi boycotte lehetetlenné tette és teszi, az ő képviselőségük mindazáltal megtámadhatatlan, mert se jogerős büntetőbirósági itélet nincs ellenük, se csődbe vagy gondnokság alá nem kerültek, nincs tehát törvényes alap érvényteleniteni azt a mandátumot, a melynek a kötelességeit teljesiteni tényleg képtelenek. Ugy halljuk, e tekintetben történtek is már bizonyos megállapodások. Nevezetesen inditvány fog tétetni, hogy a ki a háztól előzetesen kikért engedély nélkül a házban bizonyos időn belül nem jelenik meg, annak az ügye az összeférhetlenségi bíróság elé utaltassék, mely, amennyiben nem szolgáltatnék kellő igazolás, kimondja a mandátum megsemmisitését. Mindenesetre ez is elég érdekes és fontos kérdés, a melyet a 21-es bizottság, kötelességmulasztás nélkül, nem engedhet ki megfontolása és megvitatása köréből.

A miniszterelnöknek az az óhajtása tehát, hogy a bizottság már április 13-án végezzen az összeférhetlenségi törvény anyagi részével, aligha mehet teljesedésbe. A bizottság a még hátralevő nagy elvi kérdések ilyetén sommás elintézésébe még akkor sem mehet bele, ha a miniszterelnök urnak — a mint mondják — csakugyan az volna is a legkellemesebb, hogy ezek a nagy elvi kérdések bolygatatlanul maradjanak.

VIDÉK.

* **Tarnay alispán fegyelmi ügye.** Báró *Vay* Elemér főispán elnöklete alatt ma volt meg a belügyminiszter részéről *Tarnay* Gyula alispán ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat ügyében Borsod vármegye fegyelmi választmányának ülése. A fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot *Lévay* József nyugalmazott alispán, közigazgatási bizottsági tag ejtette meg. *Kovács* Lajos megyei főügyész az összes vádpontokra nézve egynek kivételével elejtette a vádat. Az az egy pont két utiszámlára vonatkozik, melyeket az alispán a főügyész szerint szabálytalanul uj számlákkal cserélt fel a régiek bélyegeinek felhasználásával. Az alispán ezt ugyan egyik alantas közegnek tudja be, de a főügyész mégis a vétkesség kimondását és azt javasolja, hogy az alispán dorgálásra itéltessék. A választmány azonban a főügyész inditványa ellenében kimondotta, hogy nem lát fegyelmi vétséget fennforogni és *a vádat elejti.*

UJDONSÁGOK.

— április 4.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése március 31-én lejárt, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k.	— f.
Negyedévre	10	„ — „
Egy hóra	3	„ 60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a „*Divat-szalon*“-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

—

— *Személyi hirek. Széll* Kálmán miniszterelnök holnap több napi tartózkodásra Rátótra utazik, a honnan husvét után tér vissza a fővárosba. — Gróf *Welserheimb* Bécsbe érkezett.

—

Nagypéntek.

Ez a nap a krisztusi megváltás napja. A feltámadás és a menybemenetel már csak uj bizonyság volt, a mely megerősitette, hogy ime csakugyan ő az igazi Messiás, az Isten egyszülött fia, a ki ül az Atyának jobbja felől s onnan lészen eljövendő, itélni eleveneket és holtakat. De a megváltás ezen a napon történt. Akkor, a midőn — mint előre jelenté — teste megtöretett és vére kiontatott s bizonyossá lett, hogy a ki a kereszt kinhalálát szenvedte, ő az út, az élet, az igazság.

Csodálatos egy történet ez, az Isten fiáé, a kit a hatalmukat féltő papi fejedelmek hurczolnak a vesztőhelyre. Ime Pilátus látja, hogy ártatlan abban, a mivel vádolják és módokat keres megmentésére. Mert vádolják vala őt, „azt mondván, hogy a népet felháboritja és megtiltja a császár adójának fizetését, mivelhogy mondja magát lenni ama király Krisztusnak“. Pilátus pedig megkérdé őtet, mondván: „Te vagy-e a zsidóknak királyok?“ Ő pedig felele, mondván: „Te mondod.“ S miután bünt nem találá benne, átküldi Galilea helytartójához, Heródeshez, a ki „kérdezé őtet sok beszéddel, de semmit nem felele néki“. A Názáreti nem menti magát, nyugodtan várja a kinhalált, hogy beteljen a próféta mondása: „Megoszták az én ruháimat magok közt és az én köntösömre sorsot vetének.“ Hogy higyjenek benne, s megösmerjék benne és általa az Atyát, a ki őt elbocsatotta.

És elvégeztetett. Föllesziteték. De megindult a föld, a sirok megrepedeztek és sötétség borította be az ég boltozatját. A római-százados pedig és a kik ő vele valának, őrizvén Jézust, igen megrémülének, mondván: „Bizony Istennek fia volt ez!“

S bizony betelt, a mit ő monda, szólván: „Lerontom a kézzel csinált templomot és harmadnapra felépitem a templomot, mely nem kézzel csináltatott.“ Igy született meg a koponyák mezején az emberiséget megváltó kereszténység. Igy lett a kereszt a megváltott emberiség vallásos hitének szimbolumává. Azé a hité, melynek az alapitója azt hirdette, hogy „Én világosságból jöttem a világra, hogy senkise maradjon a sötétségben, a ki én bennem hiszen“; s a kinek apostolaihoz intézett utolsó tanitása az volt: „Mig világosságtok vagyon, higyjetek a világosságban, hogy a világossagnak fiai legyetek“.

Legyen hát a holnapi nap csakugyan annak a világosságnak ünnepe, mely a Golgotháról áradt széjjel. S igyekezzünk méltóknak lenni Hozzá, a ki érettünk kiszenvedett, nem külső czifrasagokban, hanem — mint Ő mondá — lélekben és igazságban.

*

A Mátyás-templomban a mai nagycsütörtökön a szokásos ünnepségek közt végezték a lábmosás szertartását. A templomba már korán reggel rendkivül nagyszámu közönség gyült, közte a budai apáczák és iskolák növendékserege. A szentély előtt a főhajóban foglalt helyet Budának tizenkét legöregebb polgára, a herczegprimás által adományozott teljesen uj öltözékben. Minthogy *Vaszary* Kolos biboros herczegprimás kissé gyöngélkedik, a szertartást a primás képviseletében dr. *Kohl* Medárd püspök végezte. Az istentisztelet délelőtt kilencz órakor kezdődött ünnepi szent misével, a melyen Kohl püspök pontifikált dr. *Klinda* Teofil esztergomi kanonok, *Andor* József udvari pap, *Krizsán* Mihály pápai kamarás, szemináriumi igazgató, dr. *Nemes* Antal budavári apátplébános, dr. *Purt* Iván tanulmányi felügyelő és számos pap segédletével. Mise alatt a templomi ének- és zenekar *Beliczay* F-miséjét s több egyházi zenemüvet adott elő, közte *Szupper* Alfréd csornai egyházi karnagy «Desterá»-ját. Mise után következett a lábmosás szertartása. A püspök megmosta, majd megcsókolta mind a tizenkét öreg polgár lábát. Egy-egy zacskó uj veretü ezüs koronát kaptak az öregek, a kiket a herczegprimás meg is vendégelt. Délután Jeremiás siralmai fejezték be a mai ünnepet. A nagypénteki szertartást *Kohl* püspök végzi, mig husvétvasárnapján *Vaszary* herczegprimás fog pontifikálni a Mátyás-templomban.

—

— Merénylet a czár ellen. Angol lapok szenzácziós hirt közölnek egy merényletről, a melyet a czárnak egy gárdatisztje követett el a czár élete ellen. E szerint egy gardatiszt, a kinek *joga van ahhoz, hogy a czar dolgozószobájába bemenjen*, tegnapelőtt abban a pillanatban, a mikor a czár az asztalra hajolva egy okiratot aláirt, *revolverrel rálőtt a czárra.* A golyó czélt tévesztett, *a czárnak nem esett baja.* De a gárdatiszt akkor hirtelen maga ellen fordította a fegyvert. A golyó most jól talált és a merénylő gardatiszt holtan rogyott össze és vére végigfutott a drága szőnyegen. Ekkorra a lövés zajára a szobában termett néhány tiszt és néhany szolga, a kik a holttestet hamarsan kivitték a szobából. Az angol lapok hire eddig terjed. Berlinben azonban ezt a merényletthirt megczafolják. Pétervárott e hir szerint a merényletről *semmit sem tudnak.* Abból azonban, hogy Berlinben a hirről semmit sem tudnak, még nem lehet azt következtetni, hogy a hir nem igaz. Annyi bizonyos, hogy az orosz tisztikarnak sok olyan tagja van, a ki a forradalmi hangulattal rokonszenvezik. Egy berlini távirat következőkben jellemzi ezt a hangulatot: Az orosz katonatisztteknek a diákzavargásokkal szemben tanusitott magatartásáról a „Vorwärts“ érdekes részleteket közöl. Moszkvában számos *fiatal katonatiszt,* a kik a letartóztatott diákok őrizetével voltak megbizva, nagyon barátságosan közlekedtek a diákokkal, engedelmet kértek, hogy beszédeiket hallgassák, sőt egy *ezredest* megakadályoztak abban, hogy a diákság ellen támadást intézzen, Pétervárott márczius 17-én több katonatiszt kelt a diákság védelmére a kozákokkal szemben. *Egy katonatisztet egy kozákot kardjával megsebesitett.* Még jellemzőbb az a körülmény, hogy a moszkvai zavargások alkalmával több katonatiszt nem ment haza lakására, *hogy a mozgósitási parancsot ne lehessen nekik kézbesiteni.*

Berlin, ápr. 4.

Pétervárról jelentik a «Neueste Nachrichten»-nek: A meggyilkolt *Bogoljepov* közoktatási miniszter utódja *Czukovszki* herczeg, a sajtóhivatal főnöke lesz, *Imeretinszki* herczeg helyébe *Trotzki* tábornok, vilnai kormányzót nevezték ki varsói főkormányzónak.

London, április 4.

A «Daily Telegraph» pétervári jelentése szerint az orosz titkos *rendőrségnek sikerült a titkos forradalmi bizottság központi irodáját felfedezni.* A házat, a melyben ez az iroda volt, tegnapelőtt polgári rendőrök állták körül. A rendőrség behatolt a házba, hol lövésekkel fogadták. Több rendőrtiszt megsebesült. A házban levők, szám szerint hetvenketten, kétségbeesett ellentállást fejtettek ki, de a rendőrség ennek daczára valamennyiőket letartóztatta. *A házban titkos nyomdát is találtak, melyen a forradalmi bizottság kiáltványait kinyomatták.* A titkos nyomdában a kéziratokat diákkisasszonyok szedték ki. Politikai üzelmek miatt eddig 3000 személyt, köztük nagyon sok nőt, tartóztattak le.

Varsó, ápr. 4.

Azt a fiatal embert, a ki a pétervári Newski-Prospekten a belügyminiszterre rálőtt, de nem találta, *a rendőrség kinyomozta és letartóztatta.* A merénylő, személyét illetőleg, *minden fölvilágositást megtagad* és kilétét eddig megállapitani nem sikerült.

— A szultán bátorsága. Megirtuk, hogy a legutóbbi kurban-bajram ünnepek alatt a szultán igen szép tanujelét adta bátorságának. Az ünnepség alatt ugyanis földrengés támadt, a mi iszonyu pánikot idézett elő. Mindenki elvesztette lélekjelenlétét, csak a szultán volt az egyetlen, a ki nem ijedt meg és parancsokat adott, a melyek megakadályozták azt, hogy a pánik folytán szerencsétlenség keletkezzék. Ebből az alkalomból — mint egy berlini távirat jelenti — *II. Vilmos* német császár táviratot intézett a szultánhoz, a melyben bátorsága fölött üdvözletének és csodálatának ad kifejezést. Egyébiránt arról a fejetlenségről, a mely a bajrámünnepen keletkezett, egy konstantinápolyi levél a következő részleteket közli:

A leggyönyörübb tavaszi napra virradtunk márczius 31-én. Az utczák már kora hajnalban telve vannak nyüzsgő sokasággal, valamennyien igyekeznek, hogy a mai ünnepségek alkalmával jó helyet kapjanak. A bajrám ünnepe van s a legelőkelőbb diplomácziai méltóságok tolakszanak, hogy a diszteremben az első sorokban foglaljanak helyet. Hét órakor reggel a tágas terem megtelt, nyolcz órakor megjelenik a szultán a herczegek kiséretében s elfoglalja helyet a trónon. Ezután megkezdődik a kézcsók czeremóniája. Elsőnek a herczegek járulnak a szultán elé, majd a miniszterek, nagyvezér következik, mindannyian földig hajolva csókolják meg uralkodójuk kezét, illetőleg az odatartott szalagot.

Hirtelen sajátszerü csörömpölés hallatszik a teremben. A hatalmas kristály-csillár megindult, az üvegcseppek és prizmák egymáshoz ütődnek, az egész teremben minden zug-bug, a föld a lábak alatt megremeg, végül egy hatalmas lökés következik, hogy az épület falai megingnak. Mindez néhány pillanat müve volt. Senki sem tudja, mi történt, mikor hirtelen valaki elkiáltja magát: Zerzele. Ez a kiáltás óriási pánikot idéz elő. Mindenkinek eszébe jut a hét év előtti katasztrófa, melynek annyi ezer ember esett áldozatul. Egy előkelő diplomata betöri az ablakot és kiugrik a kertbe. A hölgyek a karzaton elájulnak, a tömegben nagy mozgolódás mutatkozik s valamennyien mintegy megbüvölve néznek a trónra, a szultántól várva az engedelmet, hogy a szabadba menekülhessenek.

A szultán fölemelkedik trónjáról, egy-kettőt előre lép, majd hirtelen megáll, visszamegy trónjához és nyugodtan leül. Said basa, az államtanács elnöke, arra akarja kérni az uralkodót, hogy az ablakon keresztül a kertbe meneküljön s igy szabaduljon meg egy ujabb földrengés esetleges veszélyeitől. *A szultán arczán a harag tükröződik vissza* s messze hallható hangon kiált a basára:

— Csikin! (Takarodjék!)

E felkiáltásnak rendkivül hatása volt. A tömeg mintegy varázsütésre megnyugodott, mindenki elfoglalta előbbi helyét és a kézcsók czeremóniája folytatódik. De az ijedelem, különösen az idegenek körében, nem akar megszünni és sokan csendben elhagyják a termet. Griscom, amerikai követ, emlékül eltette azt a nagy gipszdarabot, mely a földrengés alkalmával a menyezetről épen a fejére hullott. A szultán bátorsága és lélekjelenléte mindenkiben nagy bámulatot keltett.

— Loubet a tenger alatt. A touloni franczia-olasz barátkozási ünnepélyek ideje alatt *Loubet* elnök a *Gustavezede* tenger alatt járó hajón próbautazást szándékszik tenni *Lanessan* tengerészeti miniszter kiséretében. A tenger alatt járó hajóval eszközölt kisérleteket eddig a közvélemény nagy tartózkodással fogadta, most pedig kiderült, hogy a franczia tengerészeti főhatóságok teljesen meg vannak elégedve az elért eredményekkel, mert alig hihető, hogy az elnököt életveszélynek tennék ki. A tengerjáró nemzetek ez ideig nem igen érdeklődtek a tenger alatt járó hajók épitése iránt, nevezetesen Anglia tengerészeti hatóságai egészen mellőzték az ezirányu kisérleteket. Ujabban azonban Angliában is mindjobban tért nyer az a meggyőződés, hogy a tenger alatt járó hajónak a jövő tengeri haborujában nagy szerepe lehet. A tenger alatt járó hajó 20·5 méter hosszu, 3·57 méter széles és teljesen elmerülve 120 tonna vizet szorit helyéből. Bordái és boritólemezei acélből készültek s elég erősek arra, hogy 30 méter magas viztömeg nyomását kibirják. Hogy esetleges összeütközéseknél nagyobb szerencsétlenségek elkerülhetők legyenek, a hajó több vizmentesen elzart kamrara oszlik. A födélzeten, a mely 4·9 méter hosszu, egy 810 millimeter átmérőjü kilátó-torony emelkedik és ennek falai 100 milliméter vastag acélből készültek. Az elnök tenger alatti utazásának hire mindenfelé nagy érdeklődést keltett.

— Nemzetiségi mulatságok Budapesten. A legközelebbi időben horvátok és románok rendeznek a fővárosban különböző ünnepélyeket, melyek mindannyian csak azt igazolják, hogy a nemzetiségek Magyarországon mily nagy szabadságot élveznek. A románok mulatságát a «Petru Maior» nevü egyetemi ifjusági egylet rendezi, de remélik, hogy az ünnepségen nemcsak a fővárosból, hanem a vidékről is részt vesznek a román inteligenczia képviselői. Sokkal nagyobb jelentőségü lesz az a mulatság, melyet a «Nada» nevü horvát egyesület ugyancsak a fővárosban rendez. A horvátok ugyanis ez alkalommal ünneplik *a horvát szépirodalom 400 éves jubileumát.* Lesz alkalmi felolvasás, hangverseny és táncz. A mulatságnak azonban kizárólag horvát jellege lesz és nem lehetetlen, hogy egy kis panszláv tüntetés is kerekedik, mert az egyesület elnöksége e jubileumra meghivta az ausztriai különféle szláv testületeket is, a melyek közül a legtöbben el is fogják küldeni képviselőiket. Az ünnepséget április 14-én tartják meg a «Sas»-kör helyiségeiben.

— Rejtélyes merénylet. Nagyváradi levelezőnk a maga neméhen paratlan és rejtélyes eset hirét táviratozza. A biharmegyei Vajda községben ma este a nazarénusok összegyültek a templomukban ájtatosságra. Mig a hivők bent voltak, azalatt kivülről ismeretlen gonosztevők az ajtót rájok zárták, a templomot szalmával körül hordtak és meggyujtották. Mire a nazarénusok észrevették a veszedelmet és menekülni akartak, a tüz már nagyon elharapózott. Borzasztó rémület vett rajtok erőt. Az ajtót csak nagynehezen tudták jó későn betörni, mialatt sokan sulyos égési sebeket szenvedtek. A szalardi csendőrség szigoru vizsgalatot inditott a rejtélyes ügyben. Bővebb részletek hiányoznak.

— Hajószerencsétlenség. Az *Aslan* nevü török hajó, mely ujonczokat szállitott Jemenbe — mint Konstantinápolyból táviratozzák — tegnap a Vörös-tengerben zátonyra jutott. A katasztrófa következtében tizenhét ember a vizbefult.

ki nénje számára. Azért lett nyájassá, a mikor vele Ervin gorombáskodott, azért nevezte őt vállveregetve kis maflának.

— Ennél jobb férjet keresve se találnék Eszter nénémnek — gondolta az ügyvéd és nyomban készen volt tervével.

*

Ervin pedig a rendőrség börtönében nagyot gondolkozott. Össze-vissza volt ütve-verve; a czombját esés közben ugyan megzőcskölte; a ruhája pedig az összenyomott szőlőtől, baraczktól olyan maszatos volt, hogy annak ugyan hasznát nem vehette többé.

Gyászosabb és ocsmányabb látvány még nem tárult az ügyvéd szemei elé, mint az volt, a mikor Ervint a börtönből elibe hozták, hogy személyazonosságát bizonyitsa.

— Mi történt magával, kis maflám! — kiáltott az ügyvéd, mialatt kezét összecsapta.

— Egy kis kalandom volt az utczán, a mely ida juttatott — szólt igen savanyu ábrázattal Ervin és gyorsan elmondta a történteket.

Az ügyvéd kifizette rögtön a kofát, pedig a tárczája göröngöket kapott tőle. Igazolta segédjét, azután kocsit hozatott és beült abba a megtépázott emberrel.

— Most először is ruhakereskedésbe megyünk Ervin. Tetőtől-talpig felöltöztetem uj ruhába, mert abba a társaságba, a hová ezentul el akarom vinni, ilyen ruhában nem jelenhetik meg.

— Ügyvéd ur engem társaságba akar vinni? — kérdé ámulva Ervin.

— De még milyen társaságba — felelt hamiskás mosolylyal az ügyvéd. — Maga kis utálatos, nem is tudja, milyen szerencse vár magára!

— Szerencse vár rám? Ugyan milyen lehet az?

— Csak várjon sorára. Mindent elmondok majd.

Kis szünet állt be, mialatt a kocsi robogott. Ervin megint gondolkozóba esett.

— Ha senki sem fogadja el a nyilt, őszinte szót, de ezt az egy embert nyiltságommal teljesen megháditottam, — gondolta Ervin, azután hangosan hozzátette:

— Ugy-e ügyvéd ér, azért szeretett meg engem, mert oly fentartás nélkül mondtam el ma reggel véleményemet?

— Persze, hogy azért, Ervin. Szeretem az őszinte embert.

Az ügyvéd ugyanis Ervin eddigi kalandjaiból azt a meggyőződését, hogy a fiatal embernek kevés a vágott dohanya, csak megerősitve látta és nyomban hozzáfogott terve kiviteléhez.

— A szerencsét, a mely önre vár — kezdte kis vártatva — én kovácsolom. Mondja csak Ervin, nem volna kedve megnősülni?

Ervin fölvetette szemét az ügyvédre.

— Az a kérdés, hogy kit vennék el?

— Ismeri Esztert, a németet? Gyakran jár az irodába.

— Ismerem. Förtelmesen csunya.

Az ügyvédnek elsavanyodott az ábrázata.

— Ha nem is lehet a milini Vénushoz hasonlitani, de legalább kellemes nő, ugy-e?

— Nézetem szerint kiállhatatlan.

Az ügyvédben kezdett forrni a méreg, de türtőztette még magát.

— Azt hiszem, hogy egy fiatal embernek, a kinek semmije sincs, kellemes otthont tudna az én Eszter néném teremteni. Tizezer forint hozománya is van.

— Nem tudom, ügyvéd ur — felelt ismét nyiltan és őszintén Ervin — kire czéloz, a mikor olyan fiatal emberről beszél, a kinek semmije sincs. Ha rám czéloz, kijelentem nyiltan, hogy inkább a temetőbe vitetem magamat, semhogy ezt a hölgyet nőül venném. A megboldogult öreg anyám jobban illenék hozzám, mint ő.

Az ügyvéd szó nélkül megnyomta a kocsi gummilabdaját, mire a kocsis megállitotta a lovakat.

— Csak próbára akartam tenni Ervin; ne gondolja, hogy nénémet önnek nőül akartam adni. Látni akartam, van-e valami tapintata? Sajnos, nincs. Most pedig takarodjék ki a kocsiból, de siessen ám. Keressen is mas alkalmazást, mert én ezennel elbocsátom szolgálatomból.

Ervin még valaszolni akart. Szerette volna megmondani, hogy nyiltan és őszintén beszélt; ezért szerette őt meg az ügyvéd. De nem volt ideje, mert a felbőszült ügyvéd vehemensen tolta ki a kocsiból, melynek ajtaját a kocsis kinyitotta. Az ügyvéd oly hirtelen nyomta kifelé, hogy Ervin, a kinek szeme-szája elállt, csak azt nézte kétségbeesetten, nincs-e ott közelben egy másik mozgókofa kis kocsija, nehogy abba beleesen ujra. A szó szoros értelmében rőpülve került ki a kocsiból.

*

Károly, a mikor Ervin odahaza elmondta kalandjait, majd meghalt nevettében. Különösen, mikor Ervin a végére ért.

— Szomoru tapasztalat ez — fejezte be panaszát — a nyilt, őszinte szó ime, mire vezetett: kidobtak a kávéházból, megvertek az utczán; egy kofa megtépett; börtönbe jutottam és a hivatalomat elvesztettem. Ezentul már csak hazudni fogok.

— Ezt sem jól teszed Ervin — felelt Károly kissé elkomolyodva. — Látod, én csak közönséges ember vagyok, de az élet megtanitott arra, hogy hazugságot, őszinteséget művészileg kell és szabad csak kezelni. Meg lehet néha mondani az igazat is, de nem vakon és bután, hanem óvatosan és kerülő uton. A hazugságot is kerülni kell, de még óvatosabban. A körülmények uralkodnak az ember fölött s ha azokat valaki nem tudja mérlegelni, bizony ugy jár mint te.

Ervin nem felelt, csak sóhajtott és a czombját tapogatta, a mely még mindig fájt . . .

MARIETTA HÁZASSÁGA.

REGÉNY. 3

Irta: W. E. NORRIS.

II.

St. Quentin észleletei.

— Volt itt a vidéken egy szegény leány, ki Oxfordban a vizbe ölte magát, és a kivel Lionel látszólag bizalmas viszonyban állott, — jegyzi meg az agg urnő. — Az egész dolgot az ujságból olvastam. De ön talán ezt nem tartja elegendő oknak?

— Senki se tarthatná annak, — jelenté ki St. Quentin — miután Lionelnek se volt több köze a szegény leány szerencsétlenségéhez, mint én nekem.

— Már pedig azt fél szemmel is meg lehet látni, hogy ön ugyan semmiféle leány szerencsétlenségét nem fogja előidézni soha. Bizonyosan ép ez okból helyezi reményét önbe az egész család; s én részemről egy pillanatig se kétkedem a választás bölcseségében. Mind a mellett én nem bánom, ha elő is fordul itt-ott egy kis bolondság az ilyen állásu fiatal ember életében, a minő Lionel. Hiába, szinte természetes az, ha a fiatal emberek bizonyos tekintetben kitombolják magukat; mert ha bele nem bolondulnak valakibe szeszélyből, akkor rendesen megtörik a szülők szivét valamely rangjukon aluli házassággal, vagy pedig heves radikális lesz belőlük.

St. Quentin kijelenté, hogy neki legkisebb oka sincs Lionelről feltételezni olyasmit, hogy valaha letérjen a kötelesség utjáról.

— Ah! jól van! — sóhajtá az agg urnő. — De hát különös vér folyik az ő ereiben, mert a Mallettek makacs fajból származnak. Midlewood is sok aggodalomra adott nekem okot egy időben, de szerencsére ő nem vette komolyan kalandjait. Kitombolta magát, és amint tudjuk, igen tiszteletreméltó ember lett belőle. Az én véleményem szerint minden férfinak, igazi világfiaknak, kell kalandjaiknak lenni. Sőt ez a legbiztosabb óvszer valamely nagyobb bolondság elkövetése ellen.

Lady Mária hirtelen észrevette magát s ekként beszélt tovább:

— Természetesen én most Middlewood nagyvilágias szempontjából okoskodom. Különben magam részéről régóta meggyőződtem az emberi nagyság hiábavalóságáról s a gazdagság hátrányairól. Ha az én óhajom s imám teljesülne, akkor unokámból egy második lord Shaftesbury válnék, de félek, hogy ebbeli óhajom sohasem fog megvalósulni.

— Lehetséges — szólt St. Quentin. Az a faj már nagyon elavult, nem gondolja-e ön is, Mylady?

Lady Mária elnevette magát.

— Kérem, édes Mr. St. Quentin, előbbi szavaimat ne ismételje ám valahogy senki előtt. Mert csak azt akartam vele jelenteni, hogy két rossz közül mindig a kisebbet kell választani. Ha Lionel nem fogja magát valamely irányban kitombolni, akkor nem fog hasonlitani az atyjához, se őseihez . . . Bettyt nem is említem, mert ő a leghóbortosabb kis ördög . . . vagyis olyan gyermek, a kivel igen nehéz bánni. Nem csodálnám azonban, ha azt tapasztalná ön, hogy Lionelt is nehéz vezetni.

— De hiszen én nem vállalkoztam az ő vezetésére, — tiltakozott St. Quentin. — Hogyan tehetnék én olyasmit?

— Pedig mégis megvárjuk azt öntől, vagyis azt, hogy épségben, egészségben, baj nélkül fogja őt visszahozni, mert ha nem ugy lenne, soha se bocsajtanék meg önnek. Ha tehát tanácsomat elfogadja, akkor gondosan fog őrködni Lionelnek külföldi érintkezései felett. Higyje el, én csak az ön érdekében beszélek, mert gondolja meg, hogy az ön előmenetele alkalmasint Middlewood jó akaratától függ. Igaz, hogy ő már nem vesz tevékeny részt a politikában, de azért nagy befolyasa van és higyje el, minden támogatás igen nagy hasznara valhat egy fiatal ügyvédnek. Röviden szólva, sohase engedje például, hogy Lionel valamely kalandos özvegy hálójába kerüljön . . . mi igen gyakran elő szokott fordulni utazások közben.

Lionel belépése megakadályozta a gondos előrelátó nagymamat, hogy még tovább folytassa ama veszélyeknek ecsetelését, melyek unokáját esetleg fenyegethetnék. Nemsokára azután az öreg urnőt elszállitották lovai a nagy sárga hintóban.

Lady Máriának galambősz haja a régi királyság uralkodónőinek ősi arczképei szerint volt tésülve; de hogy miért kedvelte annyira a fekete selyem keztyűt, azt senki sem tudná megmondani; jólehet, talán a könyörületesség és alázatosság jelképének tekinté azt. Egyébiránt az agg urnő határozottan az előkelő matrona benyomását tette, általánosan ismert vallásossága pedig még jobban felkeltette a tiszteletet iránt.

Miss Mallet, ki nagyanyja eltávozása után egyszerre előtermett valamely közeli rejtekhelyből, szerette volna megtudni, vajjon milyen vádakkal illethette a nagymama az ő becses személyét azon értekezés alatt, melyet ő óvakodott háborgatni.

— A te neved bizonyosan szóba se jött — felelé neki batyja. — Te még nem vagy olyan nevezetes egyéniség, Betty; de várj, majd read is kerül a sor, ha valamivel idősebb leszel. Engem is eltávolitottak az imént a szobából, hogy St. Quentint megbizzák a gondozásommal. Láthatod is barátom töredelmes tekintetéből, hogy minden tőle telhetőt megigért.

— Én semmit se igértem meg — nyilatkozott St. Quentin — sőt minden felelősség ellen tiltakoztam.

— De azért még se bujhatsz ki alóla, édes barátom; biztos vagyok benne, hogy nagymama az én gondozásomat a lelkedre kötötte. Milyen szerencse read nézve, hogy a józanságom megegyezik a józan eszemmel! Engem nem vonz a kalandozás; iszákos hajlamom se volt soha az életben; sőt igazán szolidabb ember már nem is létezhet nálamnál. Tehát miattam ugy te, mint a nagymama nyugodtan alhattok.

Azzal Lionel a befüggönyözött csarnok-ajtó felé tartott, mivel eszébe jutott, hogy a posta indulása előtt még egy par levelet kell irnia.

— Nem akarja megnézni a kutyáimat? — kérdezé Betty batyja barátjától.

St. Quentin feltette kalapját s elkisérte a fiatal leányt az olhoz, hol szamos különféle faju borzebet, angol, skót és ir fajokat mutatott be neki a fiatal leány. St. Quentin értett a kutyakhoz

— *A császár lándzsás zsandárai.* *Vilmos* császár személyes biztosságára elhatározták, hogy az udvari zsandárokat lándzsával fogják felfegyverezni. Az udvari zsandárok már gyakorolják a lándzsaforgatást lóháton, mert lovon fogják kisérni a császárt.

— **Kardpárbaj.** Sopronban ma dr. *Szilvássy* Márton városi képviselő és *Rábel* László szerkesztő kardpárbajt vivtak. Rábel könnyü sérülést szenvedett. A párbaj oka az volt, hogy Rábel lapjában Szilvássyt megsértette, mert ez a magyar szinház állandósitása ellen kelt sikra a városi tanácsban.

— *A nők fiaskója.* Amerikában a női hivatalnokok korszaka tünő félben van. A városi és állami hivatalokban a gépiró- és gyorsirónőket ismét férfiakkal kezdik helyettesiteni. A chikágói polgármester már *elbocsátotta a női alkalmazottakat,* most pedig a washingtoni kormány rendeletet adott ki, hogy a női hivatalnokok számát lehetőleg korlátozzák. Az indok mindenhol ugyanegy: a férfiak sokkal megbizhatóbb és pontosabb munkások, mint a nők. A hivatalos órák befejezte előtt már 15 perczig igazgatják kalapjaikat, a munka kezdetekor pedig még tovább tart, a mig ruháikat a munkára rendbe hozzák. A nők tehát Amerikában is csak olyanok mint nálunk.

— **Magyarellenes tüntetés Romániában.** A bukaresti román kulturliga nagy tüntetésre készül. Most lesz 300 esztendeje, hogy *Vitéz* Mihály a tordai csatatéren elesett. Ez alkalmat felhasználja a liga, hogy Vitéz Mihály szobránál nagy nemzeti ünnepet rendezzen, a melyre Románia minden vidékéről érkeznek majd vendégek. A liga ezzel kettős czélt akar elérni; mután tekintélyét a közönség előtt már rég elvesztette, most ujból akarna szervezkedni, a mihez azonban pénz kell, miért is különféle népmulatságokat rendez a liga a alapja javára. Az ünnepségeket május havában tartják meg.

— *A kalózok kincse.* Vajmi értékes rakománynyal érkezett a minap Newyork kikötőjébe a Kwasinek nevü yacht. Egy nagy láda ki nem vert aranyat hozott magával, melynek értéke több százezer dollárt tesz ki. Ennek a kincsnek elég érdekes története van. Abból a zsákmányból származik, a mit valamikor kalózok ejtettek a tengeren és már vagy egy félszázadja hevert rejtekben, egy szigeten. Most ugy fértek hozzá, hogy egy vén hajóskapitány, a ki egykor maga is a kalózkodásban jeleskedett, elárulta a kincs helyét és késznek nyilatkozott, hogy ha egy yachtot bocsátanak rendelkezésére, elhozza a rejtekhelyről. Az expediczió még a mult év októberében indult el, de a szigetre érkezve, nagy megrökönyödéssel azt kellett tapasztalniok, hogy a kalózok kincsének nagy része már eltünt. A sziget egy másik végén azonban mégis találtak egy láda aranyat, melyet azután Newyorkba szállitottak. Az expediczió vezetője: *Spenny* kapitány, az egykori kalóz azt állitja, hogy a Fülemile-szigeteken egy még nagyobb kincs van még elásva, de ennek a rejtekhelyét nem ismeri egész pontossággal.

— **A bikaviadalok rajongója.** *Perez* Pedrito Saragoszában élt és rajongott a bikaviadalokért. Szegény ember volt, de ha koldulnia is kellett, minden fillérét a bikaviadalokra költötte. Valenciában nagy corida volt a minap és neki hő vágya volt ezt végig élvezni. A bikákat tudvalevőleg a vasuton keskeny állásokban szállitják és a szegény *Perez* elhatározta, hogy egy ilyen üres állásba fog lopódzni, hogy ingyen utazhassék. Szerencsétlenségére azonban olyan állásba ugrott bele, a *melyben már egy bika állott.* A megdühödt állat az egész uton rugdalta a szerencsétlen embert, a kit Valencia állomásán félholtan szedtek ki a kocsiból.

— **Banditák az orosz-sziléziai határon.** Az orosz-sziléziai határon napirenden vannak a rablók garázdálkodásai. Bondzinban a minap *Neuberg* jómodu kereskedő házát támadta meg öt fegyveres, álczázott rabló. Neuberget és feleségét összekötözték, a szekrényeket feltörték és 5000 rubelt elrabolva, megszöktek. A rendőrség nyomozása teljesen eredménytelen maradt. Jellemző az orosz viszonyokra az az eset, a mely egy német kereskedővel történt Gosnowiceben. Ellopták arany óráját, lánczát és pénztárczáját, a melyben 500 márka volt és a tettesek a kitüzött jutalom daczára sem kerültek kézre. Másnap egy orosz kereskedő aztán azt az ajánlatot tette neki, hogy ha ő 150 márkát, a tolvaj pedig 100 márkát kap és nem jelenti fel, akkor mindent visszakap. Az ajánlatot elfogadta és az óra és lánez és a pénz is megkerült.

---

valamit, és egyenként megkritizálta; de csakhamar meggyőződhetett, hogy társnője e téren sokkal tapasztaltabb nalánál.

— Majd ha egyszer magamnak lesz házam — monda miss Mallet — építtetek egy külön ólat és akkor még több gondot fordithatok a kutyákra, mint most.

— Én azt hiszem — szólt az okoskodó St. Quentin — hogy az attól fog függni, vajjon kutya kedvelő lesz-e az ön leendő férje, vagy nem.

— Oh, az egyáltalán nem bizonyos, hogy lesz-e valaha férjem; sőt azt hiszem, sokkal jobb dolgom lenne, ha nem mennék férjhez. Ez a ház mindenképen az enyim marad, mert tudtommal ugy egyeztek meg, hogy ha a nagymama meghal . . . mi, remélem még sok évig nem fog bekövetkezni . . . Chelton az én osztályrészem lesz.

— Bizonyosan férjhez fog ön menni — szólt St. Quentin olyan hangon, mely elárulta, mennyire sajnálja, hogy miss Mallet el nem kerülheti sorsát.

A legjózanabb elmében is fogamzanak néha ilyen furcsa gondolatok, s igy ez a komoly, józan gondolkozásu, tapintatos fiatal ember is, rajta kapta magát azon a furcsaságon, hogy megirigyelte azt az ismeretlen egyéniséget, a ki hivatva volt idővel a bájos miss Betty sorsát megosztani. A fiatal leány olyan szép, s annyira müvelt; piczíny orrocskája, világos kék szemei és kifogastalan metszésü ajkai; de különösen a fiatal leány egyéniségének leirhatatlan bájossága egészen megigézték St. Quentint. Hanem hát persze Betty még csak gyermek volt, mig az önkénytelenül ábrándozó már elérte a meglett férfikorát, szóval, sokkal idősebb volt és társadalmilag is nagyon alatta állott miss Malletnek.

— Miért gondolja ön azt? — kérdezé mosolyogva Betty.

— Mivel százan is versenyezni fognak az ön kezéért — sietett felelni St. Quentin — és mivel különös lenne, ha egy se tetszenék meg önnek a sok hódoló közül. Én csak azt kivánom, hogy ne válasszon rosszul!

— Ha már választanom kell, bizonyosan a legkevesbbé gazdagot fogom választani — viszonzá Betty. — Igaz ugyan, hogy esetleg egy szerencsevadászra találhatok, de az esetben legalább hozzám kell majd fordulnia a zsebpénzéért. Legokosabb lesz azonban, ha leány maradok és kutyákat fogok idomitani. Higyje el, nem valami rózsás ám egy gazdag örökösnő sorsa.

(Folytatása következik.)

— **Földrengés.** Csongrád megyének két pontján észlelték a minapi földrengést, *Dóczon* és *Horgoson.* A *dóczi* határban van a pusztaszeri Árpád szobor is, melynek környékén uradalmi cselédek foglalatoskodtak, a kik észrevették, hogy a monumentális ezredévi emlék tetején Árpád alakja megmozdult. Babonás emberek ijedten keresztet hánytak magukra. A horgosi határban is sokan észrevették a földrengést, melyet földalatti moraj kisért. Érdekes jelenségként emliti fel levelezőnk, hogy az állatok is észrevették a földrengést és nagy félelem vett rajtok erőt. Az állatok még órák multával is nyugtalankodtak.

— *Mesalliance.* Érdekes eljegyzési hirt bocsát világgá Weimarból egy rendszerint jól informált hildburghauseni ujság. E szerint *Paulina,* az özvegy szász-weimari nagyherczegné, a jelenleg uralkodó *Vilmos Ernő* nagyherczeg anyja uj házasságra fog lépni. A nagyherczegné, a ki most 49 éves, Weimarból Rómába költözik és ott fogja ujra magára venni Hymen rózsaláncza it, még pedig — és ez sok kommentárra ad okot — *nem rangbeli férjjel.* Hogy ki az özvegy nagyherczegnének a jövendőbelije, azt a diszkrét német ujság nem árulja el.

— **Kipusztitott állatok.** Ray *Lankester,* a hirneves angol zoologus sulyos vádiratot állitott össze arra nézve, hogy milyen vétkeket követett el a XIX-ik század az állatországgal szemben. Az uj század zoologusa egy csomó érdekes állatfajjal kevesebbet talál, mint a menynyit a mult század buvára tanulmányozhatott. A XIX-ik század több állatfajra nézve az elmulás korszaka volt, a mennyiben végkép kipusztult. Igy eltünt a többek között az óriási teknősbéka, kipusztult az ausztráliai *emu,* mely 1803 táján még tömegesen tanyázott Ausztrália sikságain, valamint vége van a kormoran-nak, a madarak emez óriásának is, melynek utolsó példányát 1839-ben látták. Ray Lankester ezenkivül még egy csomó kipusztitott állatfajtáról tud, a melyeket most rendre elparentál.

— **A szerető bosszuja.** Varsány községben a napokban véres gyilkosság történt. *Szántó* Mihály volt urasági szolga a kedvesével, *Murai* Terézzel együtt lakott az édes anyjánál, özv. *Szántónénál.* A leánynak nemrégen gyermeke született. A fiatalok eleinte boldogan éltek. De a boldogság csak addig tartott, mig a leánynak el nem fogyott a megtakaritott pénzecskéje. Azután mindennaposak voltak a jelenetek a kis család tagjai közt. A leány véget akart vetni ennek az állapotnak s elhatározta, hogy elmegy Budapestre és szolgálatba áll. Szántó marasztalta a leányt, házasságot is igért neki, de hiába való volt minden, a leány hétfőre kocsit rendelt, hogy elutazik. Murai Teréz teljesen felkészülve várta már a kocsit s mikor megérkezett, gyermekét karjára vette, hogy induljon. Ekkor odalépett hozzá Szántó, hogy legalább még egyszer megcsókolja öt és gyermekét. Ezt a csókolódzást Szántó csak ürügyül használta fel s egy konyhakéssel a csókolódzás közben mellbe szurta szeretőjét és a kis gyermekét is. A leányt sziven találta. Rögtön meghalt, ugyszintén a féléves kis gyermek is, a kinek mellén teljesen keresztül ment a gyilkos kés. A csendőrség ugy a gyilkos *Szántó* Mihályt, valamint az öreg *Szántónét* is elfogta, mert állitólag ő biztatta föl a fiát a gyilkosságra.

— **Ováczió Tolsztoj Leonak.** Az oroszországi zavargások és forradalmi mozgalmak e korszakában, mikor a czár kormánya vasszigorral törekszik elfojtani minden szabadabb véleménynyilvánitást, meglehetősen merész dolgot müvelt most a moszkvai nemesi-kaszinó. A kaszinó egy estélyén, melyet egy árvaház javára rendeztek, felolvastak egy töredéket Tolsztoj legujabb, még kéziratban levő müvéből, mely *«Kinek van igaza!»* czimmel Oroszország aktuális kérdéseit fejtegeti. A felolvasott részleteknek óriási hatásuk volt és a közönség nagy ovácziót rendezett Tolsztojnak, a ki azonban a tapsokra nem jelenhetett meg, mert nem volt jelen az estélyen.

— **Rablók és csendőrök harcza.** *Malanquilla* mellett Saragossa közelében a csendőrök elkeseredett küzdelem után letartóztattak egy veszedelmes rablóbandát. Hat megszökött gályarab verődött egy bandába és egyre-másra követték el a gyilkosságokat és rablásokat. Calataym, Torrijos, Curia Villarroya és Malanquilla csendőrségeit mozgósitották, hogy véget vessenek a rablók garázdálkodásainak. Egy magányos korcsmában sánczolták el magukat és erélyes puskatüzzel védték magukat. A csendőrök végre rohammal vették be a házat és ugy ejtették foglyul a rablókat.

— **Gyilkos földbirtokos.** *Zsikó* János alsó-nyéki földbirtokosnak volt egy *Bárdos* Ferencz nevü 69 éves mindenese, a ki már évek óta vezette a szállásbeli gazdaságot. A napokban az öregnek pénzre volt szüksége és a gazdája megkérdezése nélkül eladott egy nagy csomó tojást. Zsikó e miatt kérdőre vonta Bárdost, miközben szóváltás kerekedett közöttük. Haragjában a földesur botjával olyat ütött az öreg szolga fejére, hogy a szegény embert menten elboritotta a vér és rövid vonaglás után meghalt. Dr. *Szabó* Gyula törvényszéki vizsgálóbiró tegnap hallgatta ki Zsikót és a beidézett tanukat.

— **Tüzvizsgálat az Uránia szinházban.** Az Uránia-szinházban ma délelőtt tartották meg a tüzvizsgálatot *Markusovszky* Béla tüzoltó-segédtiszt és az illetékes hatóságok többi képviselőinek jelenlétében. Mint szakértőt az általános villamossági társaság igazgatóját is bevonták. A szinházat *Molnár* Viktor miniszteri tanácsos, *Szana* Tamás és *Rezsilla* Nándor képviselte. A bizottság mindenekelőtt kihallgatta *Zitkovszky* Béla társulati fényképészt, a házi fővilágitót és azokat, a kiknek a laboratóriumban dolguk volt. A laboratóriumban megállapitotta a bizottság, hogy az akkép van berendezve a második emeleten, hogy két lépcsőn is megközelithető és a nagyobbik teremnek fülkeszerü oldalhelyiségében tartják raktáron a kész mozgófénykép-szalagokat, a melyek mintegy 35.000 korona értéküek. A kis helyiségnek ablaka a tetőre nyilik. A fal közepén alkalmazott konnektor előtt állott egy szines üvegből készült izzólámpácska. A bizottságnak az a véleménye, hogy minden valószinüség szerint ennek az izzólámpának sugárzó melegétől fogott tüzet valami közelében heverő, könnyen gyuló tárgy, esetleg épen egy darabja annak a mozgófénykép-szalagnak, a mely czelulózéból készülvén, mint a megejtett próba is igazolta, már 60 fokos hőségnél két percz alatt lobot vet. A villamos vezeték rövid záródásából nem keletkezhetett a tüzeset. A tüz az épületben 240 korona kárt okozott, a kész lemezekben pedig *32.000 koronát.* A szinházat a részvénytársaság 70.000 koronára biztositotta, abban az összegben azonban bele foglalvák a szinpad, a nézőtér és a teljes butorzat. A mozgófénykép-szalagok pedig a biztositás felvételekor csupán 10.000 koronával szerepeltek, azóta azonban a készlet megnagyobbodott és most 40.000 korona értéket képviselt. A bizottság azt is konstatálta, hogy a szinház közönsége felszólitásra a meglevő kijáratokon át minden torlódás nélkül, rendben hagyta el a helyiségeket és ez alapon, valamint, mert a tüzoltóság beavatkozásának sikerült nemcsak a lakóépületet megmenteni, hanem a tüz tovaterjedését a szinház felé is meggátolni, az előadásokat a szinházban már ma folytathatják. Végül elrendelte a bizottság, hogy a laboratóriumban attól a percztől fogva, a mikor a közönséget a szinházba bebocsájtják, az előadás végeig semmiféle munkálatokat végezni nem szabad.

= **Feloszlatott népgyülés.** A fővárosi szoczialisták nagy népgyülést hivtak egybe tegnap este nyolcz órára a dob-utcza 77. szám alatti vendéglőbe «A párisi kommün» napirenddel. A gyülést azonban *Tóth* Lajos kapitány feloszlatta. A gyülést *Weltner* Jakab elnök nyitotta meg s átadta a szót Bokányi Dezsőnek, a ki azt fejtegette, hogy a nagy franczia forradalomtól a német-franczia háboruig a munkásság mindig engedte magát kihasználni a burzsoázia által. Megczáfolja azután azt a sokat hangoztatott állitást, hogy a kommunisták a magánvagyon ellen törtek volna. A kommüne rövid ideje alatt rablás, lopás nem fordult elő, sőt a fosztogatókat maga a nép felakasztotta. A nemzeti bankot maga a nép őrizte. A folytonos harczok mellett találtak időt üdvös törvények hozatalára. Fiatal gyermekek, leányok küzdöttek a torlaszokon a nép szabadságáért s a munkásság azért lát bennük hősöket. *Tóth* Lajos kapitány a szónok beszédét félbeszakitva, kijelenti, hogy büntények elkövetőit nem lehet hősöknek tartani s felszólitja az elnököt, hogy a szónokot erre figyelmeztesse. *Weltner* elnök ezt megtagadta s azt mondotta, hogy a szónok nem szolgáltatott okot a figyelmeztetésre, mire Tóth kapitány a gyülést feloszlatta. Az elnök figyelmeztetésére a munkások nyugodtan szétoszoltak.

= **A koronaherczeg-utczai betörés tettesei.** Nagy feltünést keltett annak idején az a nagyarányu betörés, a melyet körülbelül két hónappal ezelőtt a koronaherczeg-utczai *Heuffel*-féle ékszerüzletben követtek el ismeretlen tettesek. A rendőrség akkor megindította a nyomozást, de még mielőtt ennek sikere lett volna, megismétlődött a betörés és a második alkalommal is mintegy huszezer korona értékü ékszert loptak el az illetők. A főkapitány *Eperjessy* fogalmazót bizta meg a vizsgálat vezetésével, a kinek emberei körülbelül egy hónap előtt megfigyelni kezdték *Peszl* József bródi születésü 36 éves asztalossegédet, a ki feleségével és két gyermekével a nagytemplom-utcza 23. számu házban, a 24. számu kis lakásban élt. Három hét előtt házkutatást tartottak nála, de teljesen eredménytelenül. A ház körül azonban azóta is folyton detektivek ólálkodtak és megfigyelték Peszlnek és a nála albérletben lakó *Bódi* Ferencz munkásnak minden lépését. Az elmult szombaton, délután öt óra tájban Peszl, kezében egy kis kézitáskával akart hazulról eltávozni, a detektivek azonban az utczán feltartóztatták, visszakisérték lakására. Felnyitották a kézitáskát s abban nemcsak a koronaherczeg-utczai betörésből származó aranynemüeket találták meg, hanem ráakadtak más, régebbi betörések alkalmával szerzett ékszerekre is. Alapos a gyanu, hogy Peszl követte el a legutóbbi Andrássy-uti, váczi-utczai és a budai betöréseket. Peszlt, a ki már Bécsben is büntetve volt betörés miatt, azonnal bekisérték a főkapitányságra és ott fogva tartották. Büntársa és albérlője, *Bódi* Ferencz, ekkor valahol vidéken tartózkodott, és még mitsem sejtett arról, hogy leleplezték őket. Szombattól fogva állandóan két detektiv őrizte a nagytemplom-utczai házat. Hétfőn reggel gyanutlanul jött haza Bódi, de mielőtt még a kapun befordult volna, lefogták és bevitték őt is a rendőrségre. Kihallgattatásuk alkalmával csak részben tettek beismerő vallomást és nem akarják elárulni büntársaikat. A vizsgálat ezeknek kinyomozása miatt tovább folyik.

Vasutasok előléptetése.

A magasabb rangosztályba tartozó államvasuti tisztviselők előléptetését ma tette közzé a kereskedelmi miniszterium, vidám husvéti ünneplést szerezvén azoknak, a kik a nem tulságosan hosszu névsorba szerencsésen belekerültek. Az előléptetések a következők:

Kineveztetett II-od osztályu üzletvezetővé: Schandl Mihály.

Előlépett az I. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába: Herzog Ödön.

Kineveztetett a II. rangfokozat 1-ső osztályából az I. rangfokozat 3-ik osztályába főfelügyelővé: jászberényi Kalmár Ernő, Riedl Károly.

Előlépett a II. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába: Letz József, Göth Ede, Würtzler Vilmos, etédi Herczeg Lajos, Bényei Zsigmond, Novák Bertalan, Méhely Pál.

A II. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába: Holl Ernő, Nespor Antal, káli Nagy Sándor, Bende Andor, Alexy Lajos, Ferenczy Benő, Podolszky Béla, Ehrlich István, Hajnal Vilmos, Bende Oszkár, blackoi Kussevich Tivadar.

Kineveztetett a III. rangfokozat 1-ső osztályából a II. rangfokozat 3-ik osztályába felügyelővé: Kovács Ferencz, Mihók József, Berényi (Böhm) Lajos, Klenkhart István, Sviderszky József, Török Sándor, Weinhardt Manó, Giestl Venczel, Bene György, Tárnoky Mór, Breuer Ottó, Weber Antal, Schneider Albert.

Előlépett a III. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába: Néger István, Fuszl Ernő, Freytag Rupert, Nimmerwoll Károly, Szász József, Tampus Henrik, Lövészy Károly, Paál József, Tarri Károly, Hort József, Zipernovszky Fülöp, Radó Mór, Jurassek Aladár. Schwegele József, Bajza Lajos, Bartolfy József, Kankorszky Adolf, Kohári Antal. Kubinyi Ferencz, Eckstein Márk, Bernáth Kálmán, Gyulányi Rezső, Schwanfelder József, Fendt Ottó, Hvisztkó Alajos, Bergmann Ernő, Schitter János, Mocskonyi Károly, Moravek Lipót, Kiss György, Petz Kornél, Schindler Ferencz.

A III. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába: Palencsár Adolf, Paulik József, Stricker Sándor, Steer Emil, Molnár Mór, Hollósy Géza, Lósy Béla, Alexy Hugó, Chlumszky Manó, Tóth Dezső, Szelhoffer Károly, Somogyi Géza, Farkas Ernő, Füredi Izidor, bedői Markos György, Gönczy Béla, Weisz Ede, Neugebauer Elek, farádi Vörös Hiador, Szemere János, Hauser Romuald, Ruml József, Árkövy János Jenő, nagyseei Sey József, Polgár Gyula, Rengei Ernő, Éber Frigyes, Binder Luczián, Grósz József, Lippay Béla, Cenner Gyula, Reinitz Frigyes, Göttmann János, Mátyás Frigyes, Eberhardt Béla, Erkulenz Zsigmond, Heller József, Homonnay Nándor, Keller Arnold, Majerszky Mihály, Rabl József, Stagelschmidt Péter Lajos, Grittner Albert, Bundsmann Jenő, Kun Bertalan, Németh Antal, dr. Szerbák Elek, dr. Bacsinszky Vladimir.

Kineveztetett a IV. rangfokozat 1-ső osztályából a III. rangfokozat a 3-ik osztályába: Svaby János, Rózsahegyi László, Piliczár Lajos, Weiner Antal, Toegel Róbert, Neiser Ernő, Brandl Vincze, Böhm József, Veinel János, Komarek József, Zehetner Frigyes, Tonelli Pál, Kastner Ferencz, Stark Antal, Schwabik János, Petz Antal, Kula György, Lichtenstern Miksa, Helfmann Károly, Szende Simon, Gedeon János, Dworschak Ferencz, Bartsch Albert, Bitzy Rezső, Vojacsek Antal, Dittrich Béla, Hajdussek Antal, Annau Károly, Eysner Lőrincz. Büttner Ármin, Weiner János, Doppler Gusztáv, Stitz János, Vitális Márton, Markovits Ágoston, ringimfeldi Rehland Ede, Saenger Gyula, Hadáry Károly, Radó József, mikusoczi Görög József, Enyetér Károly, Végh Gyula, hutirai Lukácsy Mór, Rév József, Nádai Lajos, Molnár István, Papp Imre, Petrik Lajos, Müller Gyula, Bazsó Pál, Caucig Nándor, Hernádi Márton. Révész Samu, Nessl Ede, Mozgay Károly, Karafiáth Győző, Ferenczy Albert, Beniczky Pál, Manojlovics Győző, Hepke Oszkár, Szitár Frigyes.

Vérengzés az utczán.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Régóta kenyeres pajtások voltak *Dupszki* János és *Pelcz* József foglalkozás nélküli emberek. A külvárosi csavargóknak tipikus alakja mind a kettő. Gyermekkoruk óta együtt vannak. Szülői szeretetet, családi tüzhelyet nem ismernek; az ő otthonuk az utcza, nyugvóhelyük minden kapu alja. Ha valahol pénzt tudnak szerezni, azt rögtön elisszák s igy nincsen soha rendes lakóhelyük, rendes ruhájuk; nincsen meg a mindennapi kenyerük se, s tisztességes ember elkerüli őket. Utolsó kenyérkereseti forrásuk ezeknek a szerencsétleneknek az, hogy elszerződnek valamelyik verklishez vagy legjobb esetben ketten, hárman maguk vesznek egy verklit és házról-házra járva, pirulás nélkül egészséges létükre koldulnak. Sok ilyen züllött ember él a fővárosban. Nagy részük többször volt már büntetve. Dolgozni lusták, igy naponkint meglehetősen szép összeget koldulnak össze. Napközben alig esznek valamit, hanem este aztán van lakodalom, mulatás, Korcsmákba járnak, esznek isznak, gavallér módra adnak a pinczérnek borravalót s alig alusszák ki magukat, másnap már korán reggel ujra kezdik a koldulást.

Ilyen csavargó kintornás volt Dupszki János és Pelcz József is. Az előbbinek már számtalan büneset terheli a lelkét s több izben volt különböző fegyházaknak lakója, jóllehet még meg sem haladta a husz esztendőt. Együtt éltek. Utóbbi időben valahogyan — aligha tisztességes uton — pénzt szereztek maguknak s egy nagy verklit vásároltak. Ezzel jártak házról-házra, s mig egyikőjük verklizett, addig a másik dalolta hozzá a nótát. A külvárosi publikumnak tetszik ez és busásan honorálja a vándor dalosokat. Tudnak nótát Rigó Jancsiról, Dreyfus kapitányról, sokszoros gyilkosságokról, szerelmi kalandokról, meg a jó isten tudja: mi mindenről, a mi az utczának tetszik.

Dupszky János és Pelcz József ma délután künn verkliztek a városligetben. Egész délután. Mulattatták a sétáló publikumot, s estére szép összeggel tértek haza szigony-utcza 37. szám alatti ideiglenes lakásukra. Vagyis jobban mondva: oda, a hol verklijüket elhelyezték, mert ők csak nagy-néha szokták igénybe venni közös vaczkukat. Alighogy a verklit biztonságba helyezték, nyomban eltávoztak. Természetesen mentek a legközelebbi korcsmába, a hol aztán jól vacsoráztak és hozzáfogtak az iváshoz.

Gyorsan egymásután üritették ki az üvegeket, s mindig jobb kedvük támadt. Fütyülni, dalolni kezdtek, összeölelkeztek, összecsókolóztak és a régi barátságot egy-egy pohár bor felhajtásával sokszor megerősitették. Már-már czigányokat is parancsoltak, de a korcsmáros nem engedte be a helyiségbe a muzsikusokat. Ezért aztán nagyon megharagudtak. Szidták, mindennek elmondták a korcsmárost, feljelentéssel fenyegették, meg azzal, hogy nem teszik be többet a lábukat korcsmájába. Mikor látták, hogy senki se törődik velük, fizettek, s becsapva az ajtót, eltávoztak a korcsmából.

Ekkor már tökrészegek voltak. Dülöngéltek az utczákon s szidalmazták a járókelőket. Pelcz József mégsem volt annyira berugva; ő elég tisztességesen viselte magát s többször rendre is utasitotta társát.

— Nekem nem parancsolsz! — vágott az vissza dühösen. — Azt teszek, a mit akarok. Senki sem parancsol. *Ur vagyok,* a magamét eszem.

A Tömő és a Balassa-utczák keresztezésénél Pelcz kijelentette, hogy nem folytatja tovább már a korcsmázást, nagyon fáradt, hazamegy lefeküdni. Hivta társát is.

Ez ugy fél kilencz felé történt.

Dupszki azonban kijelentette, hogy nem megy haza.

— Még száraz a torkom. Még inni akarok — mondta.

— Majd holnap folytathatjuk!

— Én még szomjas vagyok. Te haza mehetsz, hanem előbb add ide a pénzt.

— Nem adom — válaszolta Pelcz egész röviden.

— Mit? Nem adod? Hát te kerested? — orditott Dupszki s mintha egy pillanat alatt kijózanodott volna, vadul Pelczre rohant, karját ütésre emelte, arczát elfutotta a méreg. Pelcz félre ugrott, hogy elkerülje a csapást s futni kezdett, Emez utána. Dupszki tiz-tizenöt lépésre elérte s hatalmas *nagy késével háromszor nyakon szurta Pelczet.*

A szerencsétlen ember nagyott sikoltva lerogyott az utcza kövezetére. Dupszki pedig futásnak eredt. Csakhamar nagy népcsődület támadt a vérengzés szinhelyén. Pelczet, a ki nem vesztette el eszméletét, felemelték és a vérzést igyekeztek eláll itani. Sokan a támadó után vetették magukat.

— *Fogják meg a gyilkost!*

— *Emberek álljanak elébe!*

— *Agyon kell ütni! Gazember!*

Ilyen kiabálások hallatszottak. A szük utczából mind nagyobb csoportokba verődtek elő az emberek s futottak a támadó után. Irtózatos riadalom támadt. Az asszonyok jajveszékelve menekültek be a házakba, s keresték gyermeküket, Dupszki pedig a vér látásától ugy látszik teljesen kijózanodott, mert őrületes futással vágtatott az utczákon végig, véres kését kezében villogtatva.

— Leszurom a ki hozzám nyul — kiabálta.

Senki sem közelithette meg. Beszaladt szigony-utcza 37. szám alatt levő lakásába s magára zárta az ajtót. *Kiss* György rendőr *Ocskó* Ferencz rendőrrel követték ide. Mikor a rendőrök megérkeztek, már sok kiváncsi gyült össze Dupszki földszinten levő szobája előtt. A rendőrök zörgettek az ajtón s felszólitották, hogy mondja meg a nevét és nyisson ajtót.

— *Nem nyitom ki az ajtót. Ide nem jön be élve az uristen se!* — hangzott a válasz.

— *Jól teszed* — helyeselte valaki a kiváncsiak sorából. — *Be ne ereszd őket!*

Dupszki öcscse volt.

A rendőrök látták, hogy ketten nem boldogulnak, eltávoztak s rövid idő mulva öten tértek vissza. Akkorra már Dupszki beszögezte a szoba ajtaját. Az ajtó előtt nagyon sokan állottak, többnyire csavargók, a kik folyton ellenállásra buzditották kollegájukat.

A rendőrök ismételt felszólitásának sem engedelmeskedett. Durva, goromba, sértő választ adott a törvény embereinek. *Erre ezek betörték az ajtót.* A szobában még elég erős ellenállásra találtak. Dupszki levetette magát a földre, hadonászott, rugkapálózott, köpködött.

— Segitség! — kiáltotta, mikor a rendőrök megragadták, de barátjai féltvén a bőrüket, jónak látták idejekorán elkotródni.

Hosszas vesződés után nagynehezen megkötözték a veszedelmes csavargót s bevitték a tavaszmező-utczai rendőrkapitányságra.

Pelcz sebesülései sulyosak, de nem életveszélyesek. A Stefánia-kórházban kötözték be sebeit.

Kilencz órára már ujra nyugalom volt a föllármázott utczákon. Néhány helyen az emberek csoportokba verődve tárgyalták a történteket.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Husvét a szinházakban.** Valamennyi fővárosi szinház nagypénteken és nagyszombaton zárva marad. — A nemzeti szinházban husvét kettős ünnepén a hirdetett négy előadás közül vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a «Kamélias hölgy» kerül szinre P. Márkus Emiliával a czimszerepben, este pedig Gárdonyi Géza falusi története «A bor», a melynek sikere estéről estére növekszik. Hétfőn délután a «Dolovai nábob leányá»-t, este pedig a «Peleskei nótárius»-t adják. Miután nagypénteken a szinház pénztára zárva van, az ünnepi előadásokra már nagyszombaton délelőtt árusitják a jegyeket. — A *vigszinházban* a husvéti ünnepnapokon négy előadás lesz. Vasárnap délután «A titkos rendőr», este az «Ocskay brigadéros», hétfőn délután «Az arany kakas», este pedig az «Ocskay brigadéros» ötvenedszer kerül szinre. — A *magyar szinházban* husvét vasárnap és husvét hétfőn összesen négy előadás lesz a szinházban. Az amerikai zuávok, a kiknek bámulatot keltően tökéletes katonai mutatványai nagy feltünést és ennek megfelelően ritka érdeklődést keltettek, az ünnepek alatt mind a négy előadásban résztvesznek és ugy a délutáni, mint az esti előadásokon fellépnek. A jegypénztár pénteken és szombaton délelőtt 10—1 óráig nyitva van s ez idő alatt a két ünnepnap mind a négy előadására kaphatók jegyek. — A *népszinház* husvét kettős ünnepén mint rendesen, két-két előadást tart. És pedig: vasárnap délután a «Baba» kerül szinre, a czimszerepben Fedák Sárival, este «A tót leány» Blaha Lujza asszonynyal. Hétfőn délután «Éjjel az erdőn» Blaha Lujza asszonynyal, este a «Czirkuszélet» Küry Klárával. Mindez előadásokhoz a jegyek előre válthatók a népszinház elővételi pénztárában szombaton délelőtt 10-től 1 óráig.

— **Kritikusok veszedelme.** Sajátságos pert inditott *Salvator Farino,* ismert olasz iró, a kritikusai ellen. «Vak szerelem» czimmel szindarabot irt, a melynek bemutató előadása nem járt sikerrel. Az ujságok beszámoltak a sikertelenségről. Ennek az lett a következménye, hogy a darab második előadására csaknem egészen üres maradt a szinház. Ez nagyon fájt az irónak és elkeseredésében a római kritikusok ellen fordult. Azt mondta, hogy a kritikusok meghamisitották a darab sikere történetét és ezért kártéritést követel tőlük. A dolog már a biróság előtt van. Érthető kiváncsisággal várják az olasz birálók a pör kimenetelét. Mert ha a biróság a szerzőnek ad igazat, akkor alighanem fontos fordulathoz ér az olasz kritika.

— **A vigszinházi tagok berlini vendégjátéka.** A sajtóban fölmerültek hirek, a melyek szerint a vigszinház tagjai a «Berliner Theater»-ben vendégszerepelnének. Ezzel szemben a vigszinház igazgatósága kijelenti, hogy ez a hir nem felel meg a valóságnak. Az emlitett berlini szinháztól ismételten és pedig a legutóbbi napokban is történt ugyan ilynemü ajánlkozás, a vigszinház azonban mindannyiszor tagadó választ adott.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

— **Lisznyai Kálmán élete** czimü munkára hirdet előfizetést *Bányai* Elemér kolozsvári hirlapiró. Előfizetési ára 1 korona, mely a «Magyar Polgár» szerkesztőségébe küldendő Kolozsvárra. Lisznyai Kálmán költészetével és életével eddig keveset foglalkoztak iróink, Bányai Elemér buzgalma ezért is megérdemli a pártfogást.

— **A magyar történelmi társulat** gróf *Teleki* Géza elnöklete alatt ma délután ülést tartott. Elsőnek *Lánczy* Gyula tett jelentést a nemzetközi történelmi kongresszus második ülésszakáról, a melyet Párisban tartottak meg 1900 junius havában. A jelentést *Áldássy* Antal olvasta fel. A magyar történelmi társulat részéről részt vettek a kongresszuson Lánczy Gyula, Szendrey János, Czobor Béla, Marky Sándor és Áldássy Antal. Ezután dr. *Szendrey* János foglalkozott Miskolcz város történetének török hódoltságbeli szomoru korszakával. A XVI. század végén Eger török kézre jutván, a körülötte fekvő négy vármegyét teljesen elpusztitja a török. Ekkor jut Miskolcz is török járom alá, mely alatt közel száz évig nyögött. Szendrey felolvasta a török parancs-leveleket, melyek rendszerint igy kezdődnek: «Ti hitetlen kemény fejü hunczfiak! Szófogadatlan rossz ebek!» — s végződnek igy: «ha parancsunk teljesitve nem leszen, nyársra szurunk benneteket!» Az előadások végeztével öt uj tagot vettek fel a társulat kötelékébe.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Szabályrendelet a burkolási járulékokról.** A közgyülés utasitására a tanács pénzügyi osztálya az uj burkolásokra vonatkozólag szabályrendelet-tervezetet terjesztett be mai napon a tanács elé. A szabályrendelethez bő jelentés van csatolva, a melyben a külföldön életbeléptetett hasonló irányu intézkedésekről számol be az ügyosztály. A tervezet főbb vonásaiban a következőket tartalmazza:

Az ügyosztály helytelennek mondja, hogy a burkolási járulékot övezetek szerint állapitsák meg, mert az övezetek határánál egymás tőszomszédságában fekvő egyenlő nagyságu telkek közül az egyik 50 százalékkal nagyobb járulékot fizet, mint a másik. Az ügyosztály terve kocsiutaknál tizenhárom méter szélességig a költség felét, gyalogjáróknál három méter szélességig az egész költséget, azontul a félköltséget fizeti minden ingatlantulajdonos. A földmunkákat a város fizeti. A járulékegységet minden anyagra a tanács évről-évre állapitja meg, de a járulék a homlokzat egy méterje s a burkolt terület négyzetméterje után nyolczadfél koronánál, a kültelken hat koronánál nagyobb nem lehet. Ha a burkolatot az ingatlantulajdonosok kérik, akkor kötelesek az egész költséget megfizetni. Ha egy utat ujra köveznek, az ingatlantulajdonos köteles megfizetni a régi járulék és uj járulék közötti különbséget. A szabályrendelet intézkedik még a járulék kivetésének, kezelésének és behajtásának módozatairól.

— **A főváros szőlő- és gyümölcstelepei.** A közgyülés utasitotta annak idején a tanácsot, hogy a szőlőtelepek és faiskolák előnyösebb kihasználására és jövedelmeztetésére vonatkozólag tegyen előterjesztést. A tanács ennélfogva kisebb számból álló albizottságot küldött ki, a melybe — mint szakembereket — meghivták *Engelbrecht* Károly orsz. borászati főfelügyelőt és *Angyal* Dezső állami kertészeti iskolai igazgatót. Ez az albizottság ma délután ülést tartott *Almády* Géza tanácsos elnöklése mellett s *Bereghy* Kornél fogalmazó előadásával. Az albizottság, a helyszinén megtartott szemlék alapján, javasolja, hogy a X. kerületi mintaszőlőtelepet, megfelelő átalakitásokkal, tartsák fönn a főváros kezelésében, még pedig olyan módon, hogy lehetőleg bortermelő fajokkal ültessék át a területet és hogy borgazdaságot alakitsanak a telepből. A III. kerületi amerikai szőlőtelepnek a fönntartását ellenben egyáltalában nem tartaná helyesnek az albizottság s javasolja, hogy ugy adják bérbe, vagy más módon értékesitsék. Az I. kerületi Virágos-dülőben levő faiskolának pedig a megszüntetését ajánlja a bizottság, mert ez a terület sokkal kisebb, semhogy megérdemelné a reá forditott nagy kezelés-költséget.

— **Hirek a városházáról.** A magyar földrajzi társaságban közelebbről *Cagni* kapitány, az abruzzoi herczeg északsarki utazásának egyik tevékeny résztvevője, felolvasást fog tartani utjáról. A tanács mai ülésében a felolvasás czéljaira átengedte a vigadó termeit, azonkivül 1200 koronával hozzájárult a költségek fedezéséhez. — A Szent János kórházat harmincz uj ágygyal szerelik fel, hogy a jelentkező betegeket elhelyezhessék. — A váczi-ut és katona-utczák sarkára, a nagytemplom és práter-utczák sarkára, valamint a kereszt-térre kért gyógyszertárnyitási kérelmeket a belügyminiszter elutasitotta.

TANÜGY.

— **Tanügyi állapotok Sárosvármegyében.** Sárosvármegyében jelenleg 58 felekezeti népiskola van, melyekben a magyar nyelv minden siker nélkül, 15 pedig olyan, melyekben a magyar nyelv egyáltalán nem taníttatik. Van e megyében 15 tanitónak nevezett egyén, ki a magyar nyelvet nem birja és 27 olyan, ki povedál ugyan egy pár magyar szót, de természetes, hogy nemzeti nyelvünkön oktatást nyujtani nem képes. Ezek többnyire oly egyének, kik régi elöjogon ismertettek el oklevelés tanitókul. A legérdekesebb a dologban az, hogy több ilyen ugynevezett néptanitó fizetésének kiegészitésére még állami segélyben is részesül. De az iskolák magyarosodása még ott is csak csigalépésekkel halad előre, a hol hivatott tanitók működnek; ennek egyik főbb akadálya az, hogy a vallás tanitása valamennyi osztályban tót nyelven folyik. A legtöbb falusi iskola — még az állami iskolákat sem kivéve — megfelelő épület hiján van, a tantermek tul vannak zsufolva s az iskolakerülőknek ilyformán se szeri, se száma. Az elmult évben különben 10 állami iskola kapott a kor követelményeinek megfelelő uj helyiséget 204.919 korona költséggel.

— **Az országos Eötvös-bizottság** végrehajtó és irodalmi osztálya legközelebb tartott ülésében elhatározta, hogy báró Eötvös József összes munkáinak első végleges teljes kiadását még e tavaszszal megindítja. A bizottság e czélra egy évvel ezelőtt alakult meg, de a rossz gazdasági viszonyok nem kecsegtettek akkora sikerrel e müvek terjedését illetőleg, mint kivánatos a nemes czél érdekében. Most azonban Wlassics elrendelte, hogy Eötvös müvei az összes polgári és középiskolák, felsőbb leánynevelők, tanitó- és tanitónőképzők könyvtára számára megszereztessenek. E nemes tényével nemcsak szellemileg gyarapitja a magyar kulturát, hanem anyagilag is a müvelődés munkásait gyámolitja. E müvek kiadási jogát ugyanis báró Eötvös Loránt, akadémiánk elnöke, az országos Eötvös-alapra ruházta, hogy a kiadás jövedelme a Tanitók Házára fordittassék. A Tanitók Házában — Budapesten és Kolozsvárott — szegénysorsu tanárok és tanitók jó előmenetelü gyermekei nyernek részben ingyenes ellátást főiskolai tanulmányaik alatt. Igy e nagybecsü munkák terjesztése egyrészt irodalmi, másrészt hazafias és humanus kötelesség. A nemzet, melyért Eötvös oly rendkivül sokat tett, bizonyára segiteni fogja az ő kezének munkáját, mely halóporában is jólétünkön és haladásunkon munkálkodik. Munkáinak terjesztésére szövetkezett az országos Eötvös-bizottság, melynek elnökei Vaszary Kolos, Wlassics Gyula, gróf Károlyi Tibor, Jókai Mór, Beöthy Zsolt s mások, tagjai pedig a magyar irodalom és müvelődés, a hazafiság és jótékonyság összes barátai és munkásai. Buzgóságuk, melyet e kettős nagy czél érdekében kifejtettek, nagy eredményre vezetett, és remélhetni, hogy nem lesz egy köz- vagy iskolai, sőt jóravaló magánykönyvtár sem, melyben Eötvös müvei ott nem állnának. Az uj kiadás, melyben vagy négy kötetnyi oly munka lesz, mely eddig napvilágot nem látott, 20 kötetben jelenik meg, félévenkint 5—5 kötet. A 20 kötet ára 40 forint, mely összeg félévi 10 forintos részletekben is törleszthető. A bizottság kéri a gyüjtőket s azokat, a kik még előfizetni szándékoznak, hogy iveiket s előfizetéseiket mielőbb juttassák a bizottsághoz (Tanitók Háza, Szentkirályi-utcza 47. szám), mert a nyomtatás már megkezdődik s a bizottság az előfizetőknek a munkákat szebb kiállitásban szándékozik megküldeni, mint a minőben üzleti forgalomba kerülnek.

A protestáns theologiai fakultás kérdéséhez.

Hirlapirói tisztünknek teszünk eleget, midőn az alantiakban közöljük a Királyhágón-tuli reformátusok felfogását a protestáns theologiai fakultások kérdésében.

Az ügyet aktuálissá az teszi, hogy a jövő héten lesz a hazai reformátusok ez évi konventi ülése, melynek egyik tárgyául a fentmondott theologiai fakultás kérdése van kitüzve.

Közleményünk teljesen megbizható forrásból ered. Nem egyéni, nem is csupán egyes egyházak, hanem az egész erdélyi ref. egyházkerület véleményének tekintendő s mint ilyen, széles körü érdeklődésre tarthat igényt.

Ebbeli értékét növeli az a körülmény, hogy az alaki jog szempontjából, hivatkozással az 1848. évi XIX., XX. t.-czikkekre, ellene semminémü kifogás nem emelhető. Ez okból épen nem csodálkoznánk azon, ha a prot. theologiai fakultás kérdése a konventi tárgyalásokon ezuttal akkép intéztetnék el, a mint elintéztetett, illetőleg elintézése inditványoztatott a róm. kath. autonómia kérdésével kapcsolatos több rendbeli követelményeknek, hogy egyoldalu jogfentartás formájában külön határozatkép kimondassék, de maga a végleges megoldás rábizassék az idő érlelő erejére. Azok az országos érdekek ugyanis, melyeket a prot. fakultás szervezete igen közelről érint, nevezetesen a többi felekezetek, köztük az intra dominium levő katholiczizmus történeti érdeke, valamint a fölöttük álló s mindnyájukat egyaránt tisztelni hivatott állami érdek körvonalai maig egyátalán nincsenek annyira tisztázva ebben a kérdésben, hogy törvényhozási intézkedésnek alapul szolgálhatnának.

Azok a sajnálatos jelenségek pedig, melyek a budapesti tudomány-egyetem falain belül épen a vallás nevében a legujabb időben feltüntek, óvatosságra fognak inteni mindenkit, hogy ily kérdések napirendre tüzésével ne szitsák ezt a tüzet, melynek perzselését érezzük, a nélkül, hogy jótevő melegét élvezhetnők.

Ennek előrebocsátása után adjuk a hozzánk beérkezett közleményt.

A magyarországi reformátusok idei egyetemes konventjüknek egyik tárgya az az inditvány lesz, melyet most egy éve az ág. hitvallásu evangelikusok közgyülése terjesztett a ref. konvent elébe, hogy a budapesti egyetemen szervezendő protestans theologiai fakultás felállitása érdekében együtt folyamodjanak a kultuszminiszterhez.

Miután a ref. egyetemes konvent helyeselte az ág. hitvallásu közgyülés inditványát s miután meg van győződve, hogy a különböző egyházak jogviszonyait rendező és az egyházak jogi állására vonatkozó országos törvények értelmében a protestans egyházak is jogosan kivánhatják az állami egyetemen egy protestáns theológiai fakultás föláIlitását: örömmel ragadta meg a konvent az alkalmat s azonnal intézkedett is az inditvány eszméjének lehető széles alapon leendő tárgyalása iránt, az által, hogy az összes református egyházkerületeket véleményezésre s javaslattételre szólitotta fel. A mi királyhágóntuli egyházkerületünk is, engedve a felhivásnak, siet az alábbiakban elmondani mindazt, a mit egy protestáns theológiai fakultásnak a tudományegyetemre vitelével elérni óhajt, ugy vallási mint nemzeti s kulturai tekintetben.

Álláspontunk törvényes alapját az 1848-ik évi XX-ik törvényczikk adja meg, mely megállapitja a törvényesen bevett vallásfelekezetek között a tökéletes jogegyenlőséget és viszonosságot, s intézkedik arról is, hogy minden egyházi és iskolai szükségletek «közálladalmi» költségekből fedeztessenek. E törvényre való hivatkozással kell a protestáns theológiai fakultásnak egyetemeinken való felállitását sürgetni, erre kell utalni, valahányszor azt látjuk, hogy hazánkban még mindig van olyan felekezet, mely kiváltságos helyzetében a legtöbbször ugy jelenik meg, mint «uralkodó egyház» és «államvallás». Törvény biztositotta jogairól protestáns égyházunk le nem mondhat s érdekeinek megvédésétől el nem állhat.

Sajnos, hogy hazánkban az általunk jól ismert okok miatt, részint az állam hideg magatartása és bizalmatlansága, részint a protestáns felekezetek tartózkodása és aggodalmai következtében, az egyetemen protestáns theologiai fakultátus létesitése mindeddig elmaradt. Sajnos, hogy a protestáns felekezeteknek a reformaczió korától, véres tapasztalatok árán, évszázadokon keresztül szerzett ezen aggodalmai még akkor sem voltak eloszlathatók, mikor boldog emlékü báró Eötvös József a felvilágosult, a szó legnemesebb értelmében szabadelvü kultuszminiszter 1869-ben törvényjavaslatot készitett arról, hogy miként lehetne a budapesti tudományegyetemen az állam költségén protestáns theologiai fakultást szervezni. Az ideális szellemü miniszter szándéka s a bizottságok elé terjesztett javaslata azonban, a katholikusok féltékenysége és a protestánsok bizalmatlansága által emelt akadályokon hajótörést szenvedett.

Most azonban a változott körülmények arra mutatnak, hogy a protestáns theológiai fakultás létesitése s ezzel a protestáns theologiai tudományoknak az egyetemekre való bevitele elsőrendü szükséglete egyházunknak, nemcsak felekezeti, de nemzeti és kulturai szempontból is. A protestantizmus, mely a szabad vizsgálódás elvén épült fel s mely minden haladásnak és felvilágosodásnak principuma, nem zárkózhatik el korunk tudományos fejlődésétől. Abban a küzdelemben, melyet a Krisztus evangeliumában megnyilatkozó igazságért s az isten országa terjesztéséért meg kell vivnia, nem nélkülözheti a szellem fegyvereit.

Isteni kiküldetéséből folyó hivatását dicsőségesen csak ugy töltheti be egyházunk, ha gondoskodik arról, hogy lelkészei minél szélesebb körü müveltségben s minél magasabb szinvonalon álló tudományos kiképeztetésben részesüljenek. A protestáns theológiai tudományoknak egyetemi tanszékekről való hirdetése bizonyára hatalmas befolyással lesz papságunk tudományos készültségének emelésére s meg fogja termékenyiteni egyházi ügyeink iránt érdeklődő s azok intézésében résztvevő világi férfiak lelkét is. Jótevő hatása abban is mutatkozni fog, hogy élénkebbé teszi egyházi életünket, megsokasitja annak etikai és kulturális erejét, föllendíti egyházi irodalmunkat s nagy mértékben fokozni fogja a theológiai akadémiák tudományos szellemét is.

A protestáns theologiai fakultás eszméjének megvalósitásában egyházunk méltán számithat a magyar állam támogatására; méltán várhatjuk el a magyar államtól, hogy azokért a szolgálatokért és áldozatokért, melyeket a protestantizmus nemzetünk javára s hazánk felvirágzására évszázadokon keresztül meghozott, segitségünkre legyen; jogosan követelhetjük a felekezetek törvényes egyenjoguságának alapján, hogy nekünk is alkalom adassék arra, hogy protestáns lelkészeink magasabb foku egyetemi kiképeztetését biztosithassuk. Különben az államnak is, mely feladata megoldásában egyházunk erkölcsi támogatására rá van utalva, érdekében áll, hogy a népet lehetőleg oly lelkészek vezessék, kik minden tekintetben hivatásuk magaslatán állanak s kiknek felsőbb fokon való kiképzésére bizonyos mértékig befolyást is gyakorolt; érdekében áll, hogy a felekezetek közötti békét már az által is megerősitse és biztositsa, hogy a protestáns egyháznak a tudományegyetemeken való érvényesülése s ez által a hazai kulturának irányitására gyakorlandó nagyobb mértékü befolyása elé akadályokat ne görditsen.

Ha a katholikus Francziaország és Ausztria az alig 1—2 millió lelket kitevő protestáns egyháznak theologiai fakultást tudott létesiteni, ha a protestáns Poroszország az oly csekély számu római katholikus hivők kulturális czéljaira s a tudományegyetemen való képviseltetésére évenkint milliókat áldoz, vajjon mi protestánsok, kik a nemzeti törekvéseknek erős bástyái s a szabadelvüségnek és felvilágosodásnak zászlóvivői voltunk a multban s azok akarunk maradni továbbra is, vajjon mi, kik hazánk lakosságának 27%-át tesszük ki, nem több joggal követelhetjük-e, hogy az egyetemek kapuit előttünk is megnyissák s a protestáns theologiai tudományoknak az egyetemi tanszékekről leendő hirdetése elől az utat el ne zárják? Egyházunk kiváló érdeke s törvénybiztositotta joga, hogy az «universitas scientiarum»-ba a protestáns theologiai fakultás is mint a «teljes és valóságos tudományegyetem» egyik alkotó része fölvétessék.

Az ágostai hitvallásu evangélikusok közgyülésének inditványa, melyet az egyetemes konvent teljes tartalmában magáévá tett, azt kivánja, hogy a protestáns theologiai fakultás a budapesti egyetemen állittassék föl, de figyelmen kivül hagyta, hogy hazánk másik egyetemén, a kolozsvárin, a theologiai tudományok tanitásáról eddigelé semmiféle intézkedés nem történt, holott azt már az egyetem fogalma követeli, hogy benne az összes tudományok meglegyenek.

Igaz ugyan, hogy ennek a feltételnek a budapesti egyetem is csak egyoldaluan felel meg, de a kolozsvári még ugy sem. Az is igaz, hogy az államnak nemcsak kötelessége, hanem érdeke is, hogy az egyetemen minden felekezet papképzéséről egyformán gondoskodjék. Ezt az állam kétségtelenül meg is teszi, mihelyt a viszonyok megengedik, még pedig ugy és ott, hogy és a hol rázkodás nélkül teheti. Ha a budapesti egyetemen kezdi, számolnia kell az ott uralkodó megcsontosodott hagyományokkal, a melyek nem egykönnyen tágulnak ki a testvérfelekezetek befogadására; számolnunk kell nekünk azzal a hosszura nyulható küzdelemmel és ellenállással, a mely valamikor megtörik ugyan, de czélunk valósulását a messze jövőbe veti hátra.

Egészen más a helyzet a kolozsvári egyetemmel szemben. Itt még egyik felekezetnek sincsenek tradicziói, melyeket előbb le kellene győzni, hogy a többiek is beleférjenek. Hogy a theológiai fakultás milyen alapon illesztessék be ennek az egyetemnek keretébe és szervezetébe, az első sorban az államtól, mint főintézőtől függ. Azonban az a körülmény, hogy a róm. katholikusoknak és görög katholikusoknak egyik egyetemen már van theológiájuk, mig a protestánsoknak egyiken sincs, holott mindeniken joguk van, döntő hatással billentheti a mérleget az utóbbiak javára. Ehhez járul az a másik kedvező körülmény, hogy a reformátusoknak Kolozsvárt már van jól szervezett s egyetemi szinvonalon álló fakultásuk, melybe a testvér protestáns felekezetek theologiája minden nagyobb nehézség nélkül beékelhető. Ebben a kiegészitett alakban kerülne bele ez a theologiai fakultás az egyetem szervezetébe.

Ezek alapján véleményes javaslatunk foglalatja a következő:

1. A protestáns theologiai fakultást mindkét, a budapesti és kolozsvári egyetemen kell szervezni; fenhagyatván minden egyházkerületnek a joga eddigi theologiai akadémiája fentartásához; de ha e terv bármiféle okból megvalósitható nem volna, ugy első sorban a kolozsvári tudomány-egyetemet kellene protestáns theologiai fakultással kiegésziteni.

2. A létesitendő protestáns theologiai fakultást a hazai protestáns felekezetek (ev. ref., ágostai hitvallásu és unitárius) közösnek tekintik s ez alapon a bibliai, egyháztörténelmi és vallásbölcsészeti tárgyak előadására közös tanszékek szervezendők, mig a dogmatika és gyakorlati theologiai tudományok előadására, mint a melyek a felekezetek közti különbségeket leginkább kidomboritják, felekezetenként külön, ugynevezett konfesszionális tanszékek állitandók fel.

3. A protestáns theologiai fakultás állami intézmény, melynek minden személyi és dologi kiadásait az állam fedezi, de a theologiai tanárok kinevezésénél, a kijelölés jogának megadásával, az egyházaknak is befolyás biztositandó.

4. A papok képesitésénél s a papi oklevelek kiadásánál is bizonyos jogkört biztositani kell az egyházaknak.

5. A protestáns theologiai fakultások tanárai és hallgatói ugyanazon jogokban részesittessenek, mint a többi fakultások tanárai és hallgatói.

6. A theologiai fakultások mellett protestáns theologiai internátusok is szervezendők, hol a theologusok mellett protestáns tanárjelöltek is otthont találnának. Ez internátusok költségeit az egyházak hordozzák.

E javaslat egyes pontjainak megokolását mellőzendőnek tartottuk, minthogy véleményünk az, hogy az itt felhozottak protestáns egyházunk autonóm helyzetéből s egyházi érdekeink megvédése szempontjából önként következnek. Óhajtásunk csak az, hogy magyar református egyházunk egyetemes konventje ismert bölcseségével megtalálja az utat-módot arra, hogy a protestáns theologiai fakultás eszméje mielőbb megvalósulást nyerjen s annak áldása nemcsak egyházi, hanem nemzetünk kulturális életében is minél hatalmasabban érezhető legyen.

Református.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az ujságirók egyesületéből.** A budapesti ujságirók egyesületének segitőalap igazgató tanácsa *Hoitsy* Pál elnöklete alatt ma délután tartotta alakuló ülését. Az elnök rövid üdvözlő beszéde után inditványára egyhangulag és nagy lelkesedéssel *Cziklay* Lajost választotta meg az igazgatótanács alelnökévé, a ki már 4 év óta vezeti ritka buzgóságával elnöktársával az igazgatótanács ügyeit. Cziklay Lajos hálás köszönetét fejezi ki az igazgatótanács bizalmáért s azon lesz, hogy annak minden tekintetben megfeleljen. Ezután folyó ügyeket tárgyaltak, melynek során több segélykölcsön és segitség iránt benyujtott kérvényeket intéztek el.

— **A budapesti ref. ifjusági egyesület** Luther vallástétele napján, csütörtökön április 18-án, este 7 órakor, az ág. ev. egyház Deák-téri disztermében (bemenet sütő-utcza 5. sz., II. em.) felolvasó- és zeneestélyt tart. Müsor: 1. «B-dur vonósnégyes» Haydntól. Előadják: Huszár Lajos, Katona József, Dravits Lipót és Kováts Lajos. 2. «Biztam az Istenben.» Éneklik kettős kvartett kisérettel Kováts Lajos vezetésével Rónay Gusztávné és Fröhlich Feodora. 3. «Erős várunk.» Thallbergtől. Zongorán előadja: Victor János. 4. «Protestáns napok tavaszszal.» Beszéd. Mondja: Kenessey Béla, a kolozsvári ref. theológiai fakultás igazgatója. 5. «Kálvin Genfben marad.» Párbeszédes költemény. Irta: Kecskeméthy István. Előadják: Kovács László és dr. Eördögh Árpád. 6. «Egy hitetlen apostol.» Irta és felolvassa: Szabó Aladár. 7. «Térj magadhoz drága Sion!» Szavalja: Vargha Ilonka. 8. «Zárszó és fohász.» Mondja: Gergely Antal ref. lelkész. Jegyek 4 kor., 2 kor. és 1 koronáért s a karzatra 40 fillérért kaphatók a kálvin-téri ref. lelk. hivatalban.

— **A mentőegyesület közgyülése.** A budapesti önkéntes mentőegyesület gróf *Andrássy* Aladár v.b.t. t. főkamarás elnöklésével, élénk részvét mellett ma tartotta XIV-ik évi rendes közgyülését. Az 1900. évi jelentés szerint, a melyet fölolvastak és tudomásul vettek, a mentőtanfolyamok megkezdése, azaz 1890. év óta az 1900. év végéig 116 tanfolyamban 9633 ember nyert oktatást. A jövő évi tanfolyamok érdekében dr. *Kresz* Géza igazgató dr. *Ruffy* Pálhoz, mint a közigazgatási tanfolyam kormánybiztosához megokolt megkeresést intézett, hogy a tanfolyam szervezésekor hasson oda, hogy annak hallgatóit a mentőegyesület a baleseteknél szükséges első segitség ismereteiben oktassa ki, illetve ezt a tárgyat a kötelező tárgyak közé iktassák. Ez a kérdés máig függőben van. Ugyancsak lépéseket tett az egyesület, hogy a jövő évben a minden felekezeti papinövendékek, ipari alkalmazottak, tanulók vonuljanak be a mentés tanitásának körébe. Az egyesületi jövedelem csekély voltára és a szükségletek szaporodására tekintettel elhatározták, hogy könnyen kezdhető egyszerü tárcza-naptárt szerkeszt az egyesület, a melynek szétküldéséhez a tagul való belépésre alkalmas levelezőlap van csatolva. Az egyesületnek jelen van 9 tiszteletbeli, 87 alapitó, 200 pártoló, 1116 éves fizető és 409 müködő tagja. *Vuk* Gyula pénztáros előterjeszti az egyesület zárszámadását és az 1901. évi költségelőirányzatot. Ezek szerint az egyesület vagyona 259.371 korona 66 fillér, 1900. évi bevétele 112.735 korona 76 fillér, 1900. évi kiadása 95.102 korona 86 fillér. Az 1901. évi előirányzat szerint a bevétel 70.000 korona, a kiadás 81.672 korona, a hiány tehát 11.672 korona. Ezután az elhunyt *Gerlóczy* Károly helyett alelnökül gróf *Karátsonyi* Jenőt választották meg s elfogadták az alapszabályok módositását, a melyeket legközelebb fölterjesztenek a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. A közgyülés ezután köszönetet szavazott a tisztikarnak. Végül a következők részesültek jutalomban: *Aranyérmet* kapott: Frankl Oszkár. *Vasérmet* kapott Bartos Árpád. *Dicsérő oklevelet* kapott Lipeczky András. *Ezüstérmet* kapott Preisz Károly, Kaiser Samu, Szántó Sándor és Polatschek Ferencz. *Bronzérmet* kaptak Oláh Andor, Gludovász Károly, Politzer Zoltán, Pollermann Arthur, Alth Egon, Ádám Ármin, Blau Béla, dr. Kádár Andor, és ifj. Klein Sándor. *Dicséretet* kaptak Pálfi Sándor, Fleischer Gyula, Leopold Béla, Szilárd Benjámin, Homolka Béla, dr. Sebők Zsigmond, Bihari Jenő, Bleier Vilmos, Natoner Jenő, Reiszmann László, Herz Fülöp, Hollósy Árpád, Macher Albert, Vaszary Nándor, Ladányi Ármin, Pazár László, Szász Géza, Veress Andor, Diamant Salamon, Keszler Izidor, Rosenbaum Pál, Aczél Géza, Moczník Lajos, Naschitz Gyula, Pollák Ignácz, Schmidt Ferencz, Sz. Scholcz Aladár, Türk Ödön és Walleschausen Gyula. Végül dr. *Fülöp* Károly inditványára köszönetet szavazott a közgyülés az elnöknek.

— **A nőtisztviselők országos egyesülete** tegnap tartotta nádor-utcza 17. sz. alatti helyiségében e havi választmányi ülését. A vezetőség jelentéséből kitünik, hogy az egyesület az elmult hónapban is örvendetesen fejlődött, a tagok száma gyarapodott, az állásközvetités különösen eredményes volt. Ujonnan belépett mint alapitó tag az országos központi takarékpénztár. A választmány foglalkozott a közgyülés napirendjével s elhatározta, hogy a közgyülést május hó 5-én tartják meg.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Biróságok köréből.** A király *Braball* Ottó, a nagyváradi itélőtáblához berendelt birósági jegyzőt az ottani törvényszékhez, *Draskóczy* Gábor mármarosszigeti törvényszéki aljegyzőt a huszti és dr. *Papp* Gyula felsővissói gyakorló ügyvédet az ottani járásbirósághoz albirákká kinevezte, dr. *Simay* Gyula nagyváradi kir. törvényszéki birónak eddigi minőségében a budapesti kir. kereskedelmi és váltó-törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Az ügyvédi kamara bucsulevele.** *Sárkány* Józsefhez, a nyugalomba vonult táblai alelnökhöz a budapesti ügyvédi kamara a következő bucsulevelet intézte:

Méltóságos ur! Méltóságod visszavonulását birói székéből, melyet több évtizeden keresztül oly méltóan töltött be, a budapesti ügyvédi kamara őszinte sajnálattal, fájdalommal vette tudomásul.

Méltóságodban mindenkor a magyar birói kar egyik legkimagaslóbb, legtiszteletreméltóbb alakját látta az ügyvédi kar.

Méltóságod távozásával nagy veszteség érte nemcsak a birói kart, hanem a jogkereső közönséget és annak képviselőjét, az ügyvédi kart.

A veszteség reánk nézve annál sulyosabb, mert méltóságodban az ügyvédi kar igaz barátját is tiszteltük, tiszteltük azt a férfiut, a kinek magas birói székében egyik főtörekvése volt a birói és ügyvédi kar közötti oly annyira kivánatos összhang létesitése és ápolása.

Büszkék vagyunk méltóságodra, mert gyakorlati jogászi pályáját az ügyvédi kar kebelében kezdette. Méltóságod az ügyvédi karból nőtt ki és igy mi nagyméltóságodat e részben is magunkénak tekinthetjük.

Most, midőn méltóságod fáradságos munkával eltöltött évtizedeken után nyugalomba vonul, kivánjuk, hogy e megérdemelt nyugalmat még hosszu ideig friss szellemi erőben és jó egészségben élvezhesse.

Mély tisztelettel és hazafias üdvözlettel vagyunk Budapesten, 1901. márczius 30. A budapesti ügyvédi kamara dr. *Győry* s. k. elnök, dr. *Nagy* s. k. titkár.

— **A nyeremény-vadász.** Megirtuk lapunk tegnapi számában, milyen raffineriával akart *Fischer* Albert bécsi ügynök meggazdagodni. Kileste, hogy a kihuzott nyerő sorsjegyek után járó nyereményt hol nem vették fel s aztán törvényes lépéseket tett a nyereményösszeg megkeritésére. Azt hazudta, hogy a nyerő sorsjegy az övé, de véletlenül elégette, s ez alapon megsemmisitési eljárást kért a törvényszéktől. Mikor ez az eljárás véget ért, a törvényszéki végzéssel jelentkezett s fölvette a gazdátlan nyereményt. Igy tett most két esztendeje is. Megtudta valahogyan, hogy a még 1893-ban huszezer korona nyereséggel kisorsolt 4576 sorozatu 99 számu *Jósziv* sorsjegy tulajdonosa nem vette föl a nyereséget. Erre a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél megsemmisittette a sorsjegyet, a melyről azt mondotta, hogy az övé volt és véletlenül elégett. Csakhogy mielőtt a huszezer koronát megkapta volna, jelentkezett a sorsjegy tulajdonosa s fölmutatta az eredeti sorsjegyet, *Fischer* pedig a vádlottak padjára került. A büntetőtörvényszék tegnapelőtt kezdte meg a pör tárgyalását s ma folytatta dr. *Agoraszto* biró elnöklésével. A mai tárgyalásnak legérdekesebb momentuma volt, hogy dr. *Miessner* Ignácz az eredeti sorsjegy tulajdonosának, *Taub* Nándor zólyom-radványi jegyzőnek az ügyvédje bemutatott egy levelet, a melyben a leszámitolóbank tudatta *Taubbal*, hogy megkapta az 1888 október 13-án küldött 2 forint 35 krajczárt s ennek fejében egy Jósziv-sorsjegyet küld neki. A vádlott feleségét is kihallgatták, a ki természetesen igyekezett menteni a férjét. *Hirsch* Lipót, a Franklin-társulat igazgatója azután elmagyarázta, hogyan nyomatják a sorsjegyeket s kijelentette, hogy a kezelési rendszer mellett lehetetlen, hogy a sorsjegyeket valaki kicserélje. Ki van zárva, hogy két azonos számu sorsjegy kerüljön forgalomba. Dr. *Neumann* Rafael ügyvéd kijelentette ezután, hogy *nincs* tudomása arról, hogy egy galicziai erdőmester megbizta volna őt a perben forgó sorsjegy iránt inditandó megsemmisitési eljárás iránt. Irodájának tagjai se tudnak erről. Dr. *Hayduska* ezzel szemben előadta, hogy egy fiatal ember járt nála, a ki *Neumann* Rafael megbizottjának mondotta magát s tudomására hozta a megsemmisitési eljárás meginditását.

A törvényszék *Fischer* Albertet bünösnek mondotta ki a *csalás kisérletének büntettében* és ezért *egy évi és tiz hónapi börtönre* itélte. A vizsgálati fogság által három hónapot kitöltöttnek vett a biróság. Az itéletet kiadni rendelte a törvényszék *Taub* Sándornak, hogy ennek alapján a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél a meghozott megsemmisitési határozat hatályon kivül helyezésére irányuló eljárást megindithassa. A közokirathamisitás büntettének vádja alól a vádlottat felmentette a törvényszék. Az itélet ellen az ügyész sulyosbitásért, a védő és vádlott *felmentésért* felebbeztek. A vádlottnak szabadlábra helyezését a törvényszék *megtagadta*. E határozat ellen a védő felfolyamodást jelentett be.

— **Sima Ferencz czimborája.** *Szegedről* táviratozza tudósitónk: Az itteni esküdtszék ma tárgyalta *Gálfi* Sándor szentesi lakos bünperét, a ki *Sima* Ferencz zuglapjában otromba támadást intézett *Hubacsek* Pál vizsgálóbiró, *Gaál* Sándor és *Szeless* György csongrádi járásbirák ellen. *Gálfi*, a kit korhely, elzüllött embernek ismernek Szentesen, a tárgyaláson is szemtelenkedett, s különösen a kir. ügyészszel volt elégedetlen. Az elnök többször figyelmeztette tisztességes viselkedésre, s mikor a figyelmeztetés nem használt, fogházőrt állitott a mosdatlan száju vádlott mellé. Az esküdtek bünösnek mondották ki *Gálfi* Sándort s verdiktjük alapján a törvényszék *nyolcz havi* közönséges *fogházra*, s négyszáz forint pénzbüntetésre, mely meg nem fizetés esetére további *negyven napi fogházra* itélte el.

Regény az életből.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Nagy port vert fel a szerencsétlen sorsu *Düvisch* Katalin bünügye mindenfele. Jogászok, laikusok erről beszéltek ma a fővárosban, s élénken találgatták a tárgyalás kimenetelét.

Ma befejezte a bonyodalmas ügyben a budapesti törvényszék a tárgyalást. Meghozta itéletét is. Bünösnek mondotta ki a vádlottat a kir. ügyész vádjaiban s elitélte *harmadfélévi fegyházra*.

Két napig bontogatta a törvényszék a bonyodalmas bünpör szálait: mi a büne a leánynak, s mik az indokok, melyek bünbe kergették?

Nem olyan könnyü dolog ezekre a kérdésekre a feleletet. Bonyodalmas, titokzatos a bünper anyaga, a melyből nagyon nehéz kihámozni az igazságot, s még nehezebb kihámozni az igazság inditó okait. A vizsgálat meglehetősen hézagosan folytattatott le, a tárgyaláson kihallgatott tanuk vallomásai pedig nagyon eltérőek, sokszor homlokegyenest ellent mondók. Annyit azonban meglehetett állapitani belőlük mégis, hogy bünös a vádlott leány. Ezt meg is állapitotta a biróság, s szigoru itéletet mért a bünös leány fejére.

Vannak azonban érdekes kérdések a bünpörben, melyeket nem tisztázott kellőleg se a vizsgálat, se a főtárgyalás. Ha talán nem is perdöntő jelentőségüek e kérdések, de arra mindenesetre érdemesek, hogy megfontolás tárgyává tegye őket a gondolkodó.

Mi vitte rá *Düvisch* Katalint a bün elkövetésére? És miért erősitgeti esküvel még most is azt, hogy az övé az a kis leánygyermek, a kit *Grandicsék* is sajátjuknak vallanak? És hogy vannak-e olyan körülmények, melyek némileg mentik gonosz cselekedetét?

Az kétségtelen, hogy ha *Düvisch* Katalin megzsarolt valakit, az a megzsarolt az ezredorvos volt. Ez azonban nem tett panaszt a leány ellen, sőt meg se kérdezte tőle, hogy kinek adta, hova tette a sok pénzt, a mit tőle kicsikart. Panaszt tett ellene azonban *Ónody* Géza, a kivel három esztendeig együtt lakott, a kinek pénzeket adott kölcsön, a kinek ruháit a zálogházból kiváltotta, egy szóval, a kit anyagilag segélyezett. Természetes, abban a reményben, hogy *Ónody* feleségül veszi. Számitásaiban keserüen csalódott. *Ónody* nem vette feleségül, hanem elüzte magától s aztán a vádlottak padjára juttatta. Ezekből magyarázható *Düvisch* Katalin elkeseredett gyülölete *Ónody* ellen, s ugyancsak ezekből magyarázható meg az is, miért volt szüksége a csempészett gyermekre. Szüksége volt egyfelől azért, hogy e réven az ezredorvost pumpolhassa, másrészt azért, hogy a gyermeket a magáénak adva ki, ezáltal *Ónodyt* szorosabban magához füzze.

Miért erősitgeti azonban még most is esküvel, hogy övé a gyermek: erre nincs felelet. A tanuk közül néhányan vallották, hogy ő az a *Berkovicsné*, a ki *Grandicsék* kis leányát elvitte. Ezt ő tagadta s saját vérének mondotta a kis leányt. És ezt az állitását nem czáfolta meg *Ajtay* Sándor orvosszakértő se. Kié hát a gyermek? Erre senki a világon, se tudomány, se emberek nem tudtak positive feleletet adni. És nem tudnak felelni arra se: miért mondja hát még most is magáénak a gyermeket, ha igazán nem az övé?

A regény bonyodalma, a bonyodalmak háttere: nem tisztázódott teljesen. Azt érzi, tudja mindenki, a ki a bünpert ismeri, hogy bünös a leány. De hogy mennyire bünös, s hogy miféle titkos inditó okai voltak bünének különösen a családi állás elleni büntett elkövetésében, ha ezt a büntettet tényleg elkövette, azt nem tudja megtalálni senkise, bármennyire is keresse.

A mai tárgyalásról tudósitónk a következőket irja:

A tárgyalás.

A tárgyalást, melyet nagy közönség hallgatott végig 9 órakor reggel nyitotta meg *Bakonyi* elnök. A szőke haju, sáppadt arczu, fekete ruhába öltözött leányt ma is fogházőr kisérte a birák elé.

A tárgyalás a tanuk kihallgatásával kezdődött. Az első tanu *Szives* Lajosné volt. Előadja, hogy az ő cselédje volt később a *Düvisch* Katalin dajkája. Ő látta a dajkánál a gyermeket, a ki igen gyenge volt, s három-négy hetesnek látszott. Beszélt *Düvisch* Katalinnal is, a ki azt mondotta, hogy a gyermek az övé.

Németh Benő védő: Nem mondta ön neki, hogy csodálkozik, hogy egy urinő olyan korán elhagyta az ágyat?

— Igen, ezt mondtam neki.

Vádlott (a tanuhoz): Szivesné, maga többször látta a gyermeket nálam, mondja meg, látta-e piszkosnak valaha?

— Nem láttam piszkosan, sőt ellenkezőleg mindig tisztán.

Elnök: Mit mondott a vádlott, hogy mi a gyermek neve?

— Csak azt mondotta, hogy *Elzának* hivják.

— Örökbe fogadásról nem hallott?

— Soha sem.

Demeter Józsefné takaritónő azt vallja, hogy a vádlott előtte özvegy asszonynak mondotta magát.

— Maga látta, hogy áldott állapotban volt?

— Nem igen vettem rajta észre.

— Vette-e észre, hogy valami előkészületet tett a lebetegedésre?

— Igen ezt észrevettem. Kis vánkost's gyermekruhát vásárolt.

— Arról hallott-e, hogy gyermeket akar örökbe fogadni?

— Igen, egyszer emlitette, hogy van egy nagybátyja, a ki gyermeket akar örökbefogadni. En vittem a hirdetést egy lap kiadóhivatalába s én mentem el később a feleletért is.

Ki akart zsarolni?

Németh Ignácz ügyvéd tanu előadta, hogy Ónodyt s Düvisch Katalint többször meglátogatta. Náluk látta a kis gyermeket, a kinek *Elza* volt a neve. *Ónody* magáénak vallotta a gyermeket, s vele beszélt is arról, hogyan lehetne törvényesiteni. A vádlott gyakran beszélt Ónody s ő előtte egy *Alice* nevü barátnéjáról, a ki nem volt más, mint *Melczer* ezredorvos. Ezt tudta *Ónody* is, csakhogy tán nem egész bizonyosan.

— Tud arról, hogy ettől az Alice-től ajándékot is kapott a vádlott?

— Igen, valami ezüstszerviszt, s egy aranyláncot.

— Arról tud-e, hogy ettől az Alicetől levélben pénzt kértek?

Vádlott (közbeszól): Kérem, ügyvéd ur, mondja el az igazat, ne kimélje Ónodyt.

Tanu: Egy levélről tudok.

Elnök: Mi volt ebben a levélben?

— Pénzt kértek benne.

— Mennyit kértek?

— Az összegre már bizonyosan nem emlékszem.

— Mikor erről volt szó, jelen volt Ónody is?

— Igen, akkor is jelen volt, mikor a levelet irták.

Vádlott (közbeszól): Ónody diktálta a zsaroló levelet.

Tanu: Az nem volt zsaroló levél.

Németh Benő védő: Kérem a tanu urat, ne hallgasson el semmit. Mert itt mindenre meg kell esküdnie, arra is, hogy nem hallgat el semmit.

Elnök: Az ügyvéd régi jogász ember, azt hiszem tudja ezt. Igaz, hogy a levelet *Ónody* diktálta?

Tanu (habozás után): Igen, ő diktálta, mert azt akarta megtudni, hogy kicsoda tulajdonképen *Alice*, férfi-e vagy nő?

— Nem zsarolás volt czélja a levélnek?

— Nem, csak puhatolódzás. Az volt a czél, hogy az ezredorvos Budapestre jöjjön, s itt beszéljenek vele.

— Hát *Ónody* tudott arról, hogy *Düvischnek* viszonya volt *Melczer* ezredorvossal?

— Igen tudott.

Daróczy ügyész: A levelet csakugyan *Ónody* diktálta?

— Igen, *Ónody*.

Németh Benő védő: A tanu ur azt mondotta, hogy a levéllel nem akartak zsarolni. Miért kért akkor *Ónody* pénzt?

— *Elnök*: Nem *Ónody*, hanem a vádlott.

— *Védő*: De *Ónody* diktálta a levelet!

— Kérem itt *Ónody* nem vádlott, nem engedem, hogy ellene itt gyüjtsenek bizonyitékot.

Düvisch Katalin (a tanuhoz): Tudja-e az ügyvéd ur, hogy mikor megkaptam az ezredorvostól az ezer forintot, kiváltottam a zálogházból *Ónody* ruháját, kifizettem lakbérét, kölcsön adtam neki s ruhát vettem neki?

— Igen, erről tudok.

Elnök: Kitől tudja az ügyvéd ur?

— Magától *Onodytól*?

Düvisch Katalin: Arról tud-e, hogy többször adtam *Onodynak* pénzt?

— Igen, tudok.

Elnök: Kitől tudja a tanu ur?

— Magától *Onodytól*.

— Tudta *Onody*, hogy kitől kapta a vádlott a pénzt?

— Ezt azt hiszem, csak utóbb tudta meg.

Düvisch (közbeszól): Mindig tudta, ő biztatott, hogy csak kérjek.

Blasek biró (a tanuhoz): Tud arról, miért akart a vádlott pénzt az ezredorvostól?

— Azt mondották nekem, hogy ha megkapják a pénzt, megesküsznek s Amerikába mennek. (Mozgás.)

— Ki mondotta ezt?

— *Ónody* is, *Düvisch* Katalin is.

E kijelentésre *Ónody* idegesen megmozdult székén s valamit mormogott. Mikor pedig a kihallgatás után melléje ült a tanu, felkelt mellőle és izgatottan más helyre ült.

Özvegy *Werner* Jánosné vallja, hogy neki mondotta *Düvisch*, hogy áldott állapotban van.

Én nem vagyok hiu.

Lévai, született *Grossmann* Reginát, az ismert Baross-utczai háztulajdonosnőt hallgatta ki ezután az elnök.

Németh Benő védő inditványozta, hogy rendeljen el a biróság zárt tárgyalást.

Lévai Regina: Ne féljen a védő ur, nem fogok semmi olyat mondani, a mit nem lehet meghallgatni.

E kijelentésre a védő visszavonta inditványát, s a biróság megkezdette kihallgatását. Azt állitja, hogy *Düvisch* egyszer meglátogadta, de ő nem fogadta, csak később látta egyetlen egyszer. Ekkor elmondotta neki, hogy ő *Onody* Gézáné s hogy egy kis gyermeke van. Ő egyebet nem tud róla.

— Hát a gőzfürdőben nem találkozott vele?

— Nem igaz. Én abban a gőzfürdőben nem is voltam nagyon régen. Kérem tessék velem eljönni oda, s ha ott az igazgatón s az igazgató öcscsén kivül valaki ismer engem, itt a törvényszék előtt főbe lövöm magam. (Derültség.)

— Igaz, hogy ön az örökbefogadásnál, keresztelésnél közbenjárt?

— Dehogy jártam közben. Ha jártam volna, most bizonyosan rám ismernének. Mert nekem olyan termetem van, hogy a ki egyszer lát, az el nem felejt. Ezt nem hiuságból mondom. (Derültség.)

Németh Benő védő: Nem küldött ön soha üzenetet vagy levelet *Düvisch* Katalinnak?

— Soha kérem.

Vádlott (a tanuhoz): Az én szabónőm pedig tanura, hogy maga nálam járt.

— Igaz, egyszer találkoztam vele. (Derültség.) Abba a házba az alsó erdősoron kerestem egy *Raiz* nevü kisasszonyt, s véletlenül *Düvisch* akadt elébem. Ekkor mondotta, hogy ő az az *Onody* Gézáné, a ki egyszer már nálam volt. Egyebet nem tudok róla.

Vádlott: Minden szava hazugság!

Elnök: Vigyázzon a nyelvére, mert megbüntetem!

Vádlott: Kérem, nem lehét ilyen hazugságokat nyugodtan végig hallgatni!

A hirvivők.

Lázár Ábrahám hordár többször látta Düvisch Katalint Onodyval sétálni. Egyszer pedig hozzá jött egy nő, s átadott neki egy levelet, hogy vigye Düvischhez.

Elnök: Látott ott egy kis gyermeket?

— Láttam.

— Mekkora volt az a gyermek?

— Kicsi volt. Lehetett öt-hat hetes.

— Látta maga, hogy Düvisch Katalin más állapotban van?

— Láttam, arra meg merek esküdni!

Kaiser Lipót hordár szintén megfordult a Düvisch Katalin lakásán s látta a kis gyermeket.

Az ülést öt perczre felfüggesztették.

Szünet alatt a vádlottnő, mikor a teremből kivezették, sértő szóval illette Onody Gézát s az egyik tanut, a mint mellettük elhaladt.

— Megállj gazember, majd megtanitalak, szólt fenyegető hangon Onodyhoz.

Onody panaszt tett a törvényszéknél s az elnök, mikor ujra megnyitotta az ülést, erélyes hangon figyelmeztette a vádlottat, hogy vasra vereti, ha még egyszer sértegeti a tanukat.

Kovács Lajosné a következő tanu. Düvisch Katalin mondotta neki, hogy gyermeke született, de nem látszott meg rajta.

Az orvos szakértő.

Ezután dr. *Ajtay* Sándor egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértőt hallgatta meg a biróság. A tudós tanár megvizsgálta *Düvisch* Katalint a végből, hogy megállapitsa, vajjon igaz-e, hogy gyermeke született. *Ajtay* professzor azt mondja, hogy *Düvisch* Katalin testi állapota *nem mond ellen annak az állitásnak, hogy 1898-ban gyermeke született.*

Elnök: Vannak tanuk, a kik azt állitják, hogy látták *Düvisch* Katalint, de nem vették rajta észre, hogy más állapotban lett volna. Ha csakugyan más állapotban lett volna, okvetetlenül észre kellett volna azt venni?

— A terhesség rendesen olyan szimptomákkal jár, hogy az okvetetlenül föltünik. De lehetnek kivételek is. Előfordul, hogy a háziorvos még a nyolczadik hónapban sem veszi észre a terhességet.

— Ebben a konkrét esetben mi a véleménye a tanár urnak?

— Lehetséges, hogy nem látszott rajta a terhesség.

— A tanuk, a kik az állitólagos szülés után látták, azt mondják, hogy nem látszott rajta, hogy betegágyas asszony lenne? Lehetséges ez?

— Lehetséges.

— Lehetséges-e az, hogy laikus ember egy-két hónapos gyermeket ujszülött csecsemőnek tartson?

— Lehetetlen. Gyermekcsempészés egyáltalában csak ugy lehetséges, ha a gyermeket nyomban a születése után oda csempészik ahhoz, a ki a terhességet szinlelte.

Miután még a védő néhány kérdést intézett *Ajtayhoz*, a törvényszék folytatta a tanuk kihallgatását.

Fellner Leoné, az elhunyt *Schlesingerné* testvére azt vallja, hogy testvérénél nem feküdt *Düvisch* Katalin betegen. De nem feküdt más sem, mert testvére nem olyan asszony volt, hogy ilyeneket eltürjön.

Onody Géza jogi képviselője azt kérte a biróságtól, hogy hallgassák ki a koronaherczeg-utcza sarkán álló közszolgát, a ki tud arról, hogy *Düvisch* Katalinnak gyermeke él, s itt van valahol dajkaságban. A biróság elküldött a hivatkozott hordárért, kinek *Fischer* Zsigmond a becsületes neve. Előadta, hogy ismeri *Düvisch* Katalint, a ki neki egyszer elbeszélte, hogy egy ezredorvostól gyermeke van s ez a gyermek vidéken van dajkaságban. Más alkalommal pedig azt mondotta neki, hogy a gyermek nem az övé, hanem ugy vette örökbe. Más egyébről nem tudott a hordár.

Miután megeskették a tanukat, a perbeszédekre került a sor.

A perbeszédek.

Dr *Daróczy* alügyész fentartotta a vádat s családi állás elleni büntett, zsarolás miatt kérte a vádlott megbüntetését.

Dr. *Németh* Benő védőbeszédében hangsulyozta, hogy a kir. ügyész vádbeszédében az igazságot kereste, de nem találta meg. Sok kérdés van, melyet nem hozott tisztába a vizsgálat s nem hozott tisztába a tárgyalás se. Kié a gyermek? Erre a kérdésre nincs felelet. Salamoni bölcseség tudná csak megmondani az igazságot. Arra kéri a törvényszéket, hozzon igazságos itéletet.

A védő után *Düvisch* Katalin állott fel s kezdett beszédbe. Nem védőbeszédet mondott, hanem vádolta *Onodyt*. Elmondotta mindennek, csak becsületesnek nem. Ezért az elnök megvonta tőle a szót. A vádlott azonban izgatottan tovább beszélt. Ha elveszik tőlem kis leányomat, *Elzát*, kiáltotta, ugy elemésztem magamat.

Az elnök intett a fogházőrnek, hogy vezesse ki a magán uralkodni nem tudó vádlottat. *Düvisch* Katalin engedett a felszólitásnak s kifelé indult. Azt azonban meg nem állotta, hogy ne inzultálja még egyszer *Onodyt*:

— Gazember, tolvaj! — kiáltott rá, s emelt fővel távozott a fogházőr oldalán a teremből.

Az itélet.

A törvényszék félórai tanácskozás után bünösnek mondotta ki *családi állás elleni büntettben s zsarolás vétségében Düvisch* Katalint, s ezért *két és félévi fegyházra* itélte, a miből négy hónapot kitöltöttnek vett.

Az itélet kimondja, hogy a kis leányt visszaadják *Grandicsék*-nak. A védő s az elitélt felebbezett. A védő az elitélt szabadlábra való helyezését is kérte, de ezt a kérelmet a biróság *elutasitotta*.

SPORT.

— **A budapesti (budai) tornaegylet** és a budai korcsolyázóegylet közgyülései a két egylet egyesülését kimondván, folyó hó 13-án délután 6 órakora az Attila-utczai tornacsarnokban alakuló közgyülés lesz, a következő tárgyakkal: 1. Alapszabályok megállapitása. 2. A költségvetés megállapitása. 3. A játszótér berendezése és 10,000 korona kölcsön fölvétele. 4. Választások. — A közgyülés után társasvacsora lesz.

— **A magyar turista-egyesület** budapesti osztálya a husvéti ünnepek alatt következő kirándulásokat rendezi: Április 7-én (husvét vasárnapján) a Dobogókőre. Indulás a magyar államvasutak nyugati pályaudvarából reggel 6 óra 45 perczkor Pilis-Csabára; innen gyalog Pilis-Szántón és Pilis-Szent-Kereszten át a Zsiványbarlang érintésével a dobogókői báró *Eötvös* Lóránd-menedékházba. Délután leszállás Dömösre, hazatérés vasuton Nagymarosról. Gyaloglás 7 óra. Vasuti költség 1 k. 50 fillér. Vezető: *Binzenberger* Lajos. Április 8-án (husvét-hétfőn) délutáni kirándulás az Oszolyra és Margitligetre. Indulás a szent-endrei vasut Pálffy-téri állomásáról délután 2 óra 35 perczkor Pomázra. Gyaloglás 2½ óra, vasuti költség 96 fillér. Vezető: *Armbruster* J. Károly.

Alagi lóversenyek.

(Harmadik nap, április 4.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Szép idő kedvezett ma az alagi versenyeknek. Érdekes futamra is volt kilátás s ez a kettő temérdek embert vonzott ki a lóversenyre. Meg tán egy harmadik tényező is, az a reménység, hogy hátha lehet valamit nyerni a husvéti ünnepekre költőpénzül.

A nap érdekessége a nagy alagi akadályverseny volt. Hat ló állott a tizennégy ezer koronás dijért starthoz.

Almaviva	lov.	*Williamson*
Vendel	»	*Kapousek*
Redactor	»	*Csompora*
May be	»	*Sheybal*
Bokros	»	*Machan*
Csehi	»	*Salter*

A közönség bizalma *Almaviva* és *Vendel* között oszlott meg. Ezt a kettőt fogadták a legjobban. De sok hive akadt *Redactornak* is. A start szépen sikerült. Valamennyi ló egyszerre indult el. A mezőny a második tribünugrásig együtt volt, csak *Csehi* maradt hátra, mely nem birta az iramot. Az ugrás után *Vendel* az élre nyomult, mögötte *Almaviva* s a *Geist*-lovak szinei látszottak. Az árokugrásnál *Csehi* kiállott a versenyből, *Bokros* és *May be* pedig *elbukott*. Szerencsére se lóban, se lovasban nem esett kár. Az akadálynál már *Redactor* is verve volt, *Vendel* vezetett, de az egyenesnél mellé huzódott *Almaviva* s igen könnyen győzött *Vendel* ellen. A harmadik *Redactor* lett. *Almaviva* győzelme dicséret az öreg *Earl* trénernek, s lovasának *Williamsonnak* is, a ki e lovaglásért most direkt Angliából utazott Alagra s diadalra vezette a *visegrádi* versenyben *Baltavárt* is.

A *visegrádi* gátverseny nagy szerencsétlenséggel végződött. *Hirondelle* az utolsó gátnál *elbukott*, és pedig oly szerencsétlenül, hogy ott lehelte ki páráját. Lovasa *Csompora* pedig *agyrázkódást* és sulyos sérüléseket szenvedett. Eszméletlen állapotban vitték a versenytérről a kórházba. *Állapota nagyon sulyos.*

A Dunakeszi-dijat *Exlex* nyerte meg *Szemere* kapitánynyal nyergében, a ki most is amerikai módszer szerint lovagolt.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. *Háromèves nyeretlenek versenye.* 1000 kor. 2000 m.

1. Gr. Andrássy T. *Anita* 69½ kg.	lov.	Pfeiffer
2. Gr. Orssich *Teuff-Teuff* 71 kg.	»	Mr. Fitt
3. Geist G. sm *Morgó* (fv.) 71 kg.	»	Rakovszky fh.
0. Ugyanaz sm Ildiko 63½ kg.	»	br. Ditfurth
0. Br. Harkányi ph Spahi 69½ kg.	»	Szentkereszthy
0. Haupt-Buckemore pk Aschenbrödel	»	Csiszár fh.
0. Mr. C. Wood pm Fülöp 71 kg.	»	Koller fh.

Tot.: 10 : 27. Helyre: I. 50 : 70. II. 50 : 66. III. 50 : 204. A 2-ik helyen: 10 : 39.

Könyvfogadások: 1½ Aschenbrödl, 2 Anita, 5 Fülöp, 6 Teuff-Teuff, 7 Spahi, 10 a többi.

Itélet: Könnyen egy hoszszal nyerve, 3 hoszszal harmadik. Érték: I. 970 k., II. 175 k., III. 75 k. és 265 k. a szövetkezeti pénztárnak.

II. *Eladók handicapja.* 1000 k. 1200 m.

1. Geist G. 3é sm. *Dijnok* 60 kg.	lov.	Krause
2. Mr. Wood 6é stpk. *Ikope so* 68 kg.	»	Szentkereszthy
3. Gr. Wenckheim *Györgytallér* 74	»	Fitt
0. Capt. Jones 3e sk. Gracilis 65 kg.	»	Csiszár
0. Mr. Brook 4é Wundermadl 70 kg.	»	Tulajdonos

Tot.: 10: 49. Helyre: I. 50: 118, II. 50: 232, A 2-ik helyen: 10: 44.

Könyvfog.: 1½ Györgytallér, 2¼ Wundermadl, 5 Dijnok, 6 Gracilis, 10 Ihope so.

Itélet: Könnyen 3 hoszszal nyerve, 2 hoszszal 3-ik. Győztesre ajánlat nem történt. Érték: I. 960 k., II. 160 k., III. 60 k. és 410 k. a szöv. pénztárnak.

III. *Nagy alagi akadályverseny handicap.* 14.000 k. 5000 m.

1. Hg. Taxis 5é *Almaviva* 68½ kg.	lov.	Williamson
2. B. Lipthay 4é pm *Vendel* 65½	»	Kapousek
3. Geist G. 4é sm *Redactor* 65½	»	Csompora
0. Geist G. 6é pk Maybe 82 kg.	»	Shejbal
0. Geist G. 5é pk Bokros 68½ kg.	»	Machan
0. Hoffmann L. id. ph Csehi 75 kg.	»	Salter

Tot. 10 : 26. Helyre: I. 50 : 88, II. 50 : 84. A 2-ik helyen 10 : 24.

Könyvfogadás: 1½ Almaviva, 2½ Vendel, 4 Redactor, 10 Maybe, 16 Bokros, 20 Csehi.

Itélet: Könnyen 4 hoszszal nyerve, 4 hoszszal harmadik. Csehi feltartatott, Maybe és Bokros fölbuktak. Érték: I. Tiszteletdij és 13.650 k., II. 1153 k, III. 650 k. és 6300 k. a szöv. pénztárnak.

IV. *Nyeretlen gátverseny.* 1200 k. 2400 m.

† Geist 4é sm. *Bolygó* 67 kg.	lov.	Krause
† Gróf Orssich 4é pm. *Monza* 67 kg.	»	Mr. Fitt
3. White 4é pm. *Alberich II.* 67 kg.	»	Eltz
0. Csiszár 4é pk. Lady Kildare 67 kg.	»	Csiszár.

Tot.: 10 : 16 Bolygóra. 10 : 11 Monzára. Helyre: 50 : 70 Bolygóra, 50 : 66 Monzára. A 2-ik helyen 10 : 22 Bolygóra, 10 : 11 Monzára.

Itélet: Holtverseny 2 hosszal harmadik. Érték: 585 k. és 85 k. a győztes mindegyikének, 70 k. a harmadiknak, 235 k. a szövetkezeti pénztárnak.

V. *Visegrádi gátverseny.* 3000 k. 2400 m.

1. Taxis 4é stpm *Baltavár* 65½ kg.	lov.	Williamson
2. C. Wood 4é pm *Különcz* 63 kg.	»	Brown
3. White 4r pm *Pharisäer* 63 kg.	»	Slinn
0. Andrássy 4é pm Délczeg 63 kg.	»	Antal
0. Geist G. 4é sk Hirondelle 63 kg.	»	Csompora

Tot.: 10 : 22, helyre: I. 50 : 78, II. 50 : 230. A második helyen: 10 : 23.

Könyvfogadás: 1¼ Baltavár, 2½ Hirondelle, 3½ Pharisäer, 6 a többi.

Itélet: Könnyen 3 h. nyerve, 3 h. III-ik. Hirondelle fölbukott. Érték: I. 2900 k., II. 400 k., III. 100 k. 760 k. a szövetk. pénztárnak.

VI. *Dunakeszi dij.* 1200 k. 1600 m.

1. Liptay B. 3é pm *Exlex* 68½ kg.	lov.	Szemere
2. Mr. Brooke 3e pm *Dallos* 66 kg.	»	Tulajdonos
3. Jankovich B. 3é sm *Merész* 68½	»	Mr. Fitt
0. Geist G. 3é sm Mr. John 66 kg.	»	Krause
0. Beretvás E. 4é pm Toloncz 74 kg.	»	Szentkereszthy
0. Gróf Orssich P. 3é pm Előre II. 64½	»	Báró Eltz

Tot. 10 : 73. Helyre: I. 50 : 142, II. 50 : 148. A II-dik helyen 10 : 109.

Könyvfogadás: 1¾ Merész, 3 Dagmar, 3½ Mr. John, 6 Előre II., 7 Dallos, 10 Toloncz.

Itélet: Küzdelem után félhoszszal nyerve, félhoszszal harmadik. Érték: I. 1170 k., II. 170 k., III. 70 k. és 195 k. a szövetkezeti pénztárnak.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Mátrai* Vilmos miskolczi kir. kath. algimnáziumi helyettes tanárt a IX-ik fizetési osztály 2-dik fokozatába rendes tanárrá, *Boczkó* Gizella okleveles kisdedóvónőt a sziget-ujfalussi állami kisdedóvodához kisdedóvónővé, a turja-remetei állami óvodához *Lám* Irén okleveles óvónőt kisdedóvónővé; a földmivelésügyi miniszter a vezetése alatt álló miniszteriumhoz dr. *Katona* Ernő ügyvédet és dr. *Heller* Farkas Henrik budapesti kereskedelmi és iparkamarai fogalmazót ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókká, dr. *Szandtner* Ernő budapesti és dr. *Sárváry* Béla debreczeni lakost ideiglenes minőségű dijtalan miniszteri fogalmazógyakornokokká, *Kováts* Ágoston végzett joghallgatót ideiglenes minőségü dijtalan miniszteri számgyakornokká; a m. kir. állami számvevőszék elnöke *Polgár* Lipót állami számvevőszéki iroda-segédtisztet a X. fizetési osztályba állami számvevőszéki irodatisztté kinevezte.

TÁVIRATOK.

Berlin, ápr. 4. Newyorkból táviratozzák: Az amerikai kormány tudatta Aguinaldoval, hogy semmi bántódása nem lesz, ha a filippinókat rábirja a fegyver letételére.

Berlin, ápr. 4. Római távirat szerint gróf *Bülow* birodalmi kanczellár legközelebb ismét találkozni fog *Zanardellivel* Felső-Olaszország valamely városában.

Bern, ápr. 4. Munir bég, az uj török követ ma délelőtt nyujtotta át megbizólevelét Zempnek, a szövetségtanács alelnökének.

Genua, ápr. 4. Az itteni dokk-társaság munkásai és a társaság igazgatósága között megegyezés jött létre, ugy, hogy a sztrájk befejezettnek tekinthető.

Páris, ápr. 4. Waldeck-Rousseau miniszterelnöknek ma nagyon rossz éjszakája volt. Az orvosok ma reggel daganatot konstatáltak a szájában, a mely megnehezitette lélegzését és rögtöni operácziót találtak szükségesnek. Az operácziót délelőtt kilencz órakor végre is hajtották. Délben a miniszterelnök állapota kielégitő volt. Láza nem volt.

Madrid, ápr. 4. Granadában betiltották a szokásos nagyheti körmeneteket. Azt hiszik, hogy Madridban és Barczelonában hasonló rendeleteket fognak kiadni.

London, ápr. 4. Lord *Salisbury* annyira jobban érzi magát, hogy több bulletint nem adnak ki.

Konstantinápoly, ápr. 4. A hat nagykövet ma közölte döntését a portával és a görög követséggel a török-görög konzuláris egyezmény tárgyában.

Pétervár, ápr. 4. A „Vjedomoszti" nagyon aggasztónak látja a helyzetet a Balkán-félszigeten s attól fél, hogy a bolgár kormány minden jóakarata mellett sem lesz képes a határon a rendet föntartani. Másrészt az is világos, hogy Törökország uj háborura készül. Arra nem is lehet gondolni, hogy Törökország békés uton koncessziót tegyen a maczedóniai kérdésben. A szultán nem mondhat le Maczedóniáról, mert a mohamedán papság minden alkalmat megragad, hogy a török birodalom feldarabolása ellen prédikáljon. Kréta elvesztésével még ma sem tudtak a törökök megbarátkozni.

A touloni flotta-ünnepély.

Páris, ápr. 4. A lapok különféleképen kommentálják azt a dolgot, hogy *Birilev* orosz tengernagyot utasitották, hogy a pánczéloshajókkal hagyja el Toulont. A nacionalista lapok annak bizonyitékát látják ebben, hogy Francziaország és Oroszország viszonya megrendült és azt hiszik, hogy Oroszország ezzel értésére akarta adni Francziaországnak, hogy nem helyesli Olaszországhoz való közeledését. A *Gaulois* szerint egy előkelő orosz diplomata ugy nyilatkozott egyik munkatársa előtt, hogy ha az orosz tisztek tulságosan nagy számmal maradtak volna Toulonban, az olasz hajóraj iránti tüntetéseket magukra terelték volna, a mit esetleg diszkréczió hiányának találtak volna minősiteni.

Páris, ápr. 4. Illetékes helyen belátták, hogy az orosz hadihajók a touloni flotta-ünnepnek olyan jelentőséget tulajdonitanának, mintha Oroszország és Francziaország Olaszországot a hármas-szövetségből való kiválásnak akarná megnyerni épen akkor, a mikor az olasz flotta a franczia köztársaság fejét üdvözli. Nehogy tehát efféle félremagyarázásokra alkalom legyen, az orosz kormány önként határozta el, hogy hajóraját visszarendeli Toulonból. Csak két orosz torpedó marad ott az üdvözlés jeléül.

Berlin, ápr. 4. Jól értesült részről közlik, hogy a német kormány egyáltalán nem tett lépéseket az orosz flottának Toulonból való visszarendelése czéljából s azt tartják, hogy Olaszország is távol állott ennek kezdeményezésétől. Olaszország a flotta-tüntetéssel udvariasan viszonozni akarta Francziaország üdvözlését s az orosz kormány igen helyesen cselekedett, mikor a földközi tengeri hajóhadosztályát visszarendelte a franczia-olasz flotta-ünnepről.

Köln, ápr. 4. A Kölnische Zeitung értesülése szerint, az orosz kormány azért rendelte vissza Toulonból a földközi tengeri hajóhadat, mert a franczia sajtó közvetlenül a touloni ünnep előtt azt hirdette, hogy ez a találkozás is a hármasszövetség felbontásának a bizonyitéka.

Páris, ápr. 4. A Teps az orosz pánczélos hajóknak küldött eltávozási parancsról azt irja, hogy e rendszabályra az orosz kormány adta meg az iniczitatívát. Az orosz kormány egyrészről kötelezve érezte magát, miután néhány hajója épen Toulon közelében időzött, tengerészei által üdvözölni a szövetséges nemzet fejét, másrészről abban a nézetben volt, hogy nem helyes a touloni barátságas franczia-olasz manifesztácziónak különösen korlátolt jellegét a tulnagy orosz hajóraj jelenléte által valamelyes módon megváltoztatni.

A *Liberté* kijelenti, hogy épen most Zanardelli nyilatkozatai után mindent el akartak kerülni, a mi kétértelmüségre adhatna alkalmat. Ha egy orosz hajóraj a franczia flottával együtt üdvözölné az olasz szineket, annak a bizonyitékául tünnék fel, hogy Francziaország és Oroszország azt a kivánságot táplálják, hogy Olaszországot a hármasszövetségtől eltéritsék. Ezt el kellett kerülni. Mert ha mind a két szövetséges nemzet azon fáradozik is, hogy Olaszországgal barátságos viszonyt tartsanak fenn, e pillanatban még sem kivánnak ennél tovább menni.

A transzváli háboru.

London, ápr. 4. A Reuter-ügynökség jelenti Nauuwportból tegnapi kelettel: Hir szerint egy angol csapat Zanddriftnél megtámadta a búrok táborát. A búrok megfutamodtak, háromszáz lovat, fegyvereket és más hadiszereket hagyva az angolok kezében.

London, ápr. 4. A hadügyminiszterium hirdetést tesz közzé, a mely szerint e hónap 30-ika után hat zászlóalj milicziát fognak behivni.

Fokváros, ápr. 3. Az eddig előfordult pestisesetek száma 315. Meghalt 107 ember, köztük 22 európai.

Fokváros, ápr. 4. Mayer de Koch békealkudozót február 12-én a búrok Belfostban *hazaárulás miatt halálra itélték és agyonlőtték.*

A khinai bonyodalom.

London, ápr. 4. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Khina értésére adta Oroszországnak, hogy a mandsuriai egyezményt nem irhatja alá, egyuttal megjegyezte, hogy valamennyi nemzettel barátságos viszonyban akar lenni. Khina most, mondja a közlemény, egész történetének legveszedelmesebb korszakát éli s azért szüksége van mindenkinek a barátságára. Li-Hung-Csang kijelentette, hogy ez a közlemény végleg tisztázza a kérdést. Oroszországot erről az elhatározásról márczius 27-én nem hivatalos formában értesitették. Csing herczeg azt mondja, hogy Li-Hung-Csang kivételével minden khinai ember ellenezte a mandsuriai egyezmény aláirását.

A közönség köréből.

Vérgyógyitás

Hemopátia.

Ezen uj eredeti gyógymód rendkivüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sziv-, vese-, gyomor-**, bél- és hólyagbántalmaknál, sulyos **ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhüdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. E gyógymód megalapitójának és egyedüli képviselőjének 40562

Dr. Kovács J. egyet. orvostnak (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váczi-körut 18. sz. alatt.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6-ig. — Dijazott levélre válaszol. — Beteget intézeten kivül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

KÖZGAZDASÁG.

Róma, ápr. 4. A félhivatalos Agenzia Italiana arról a tárgyalásról, a mely az olasz borvámklauzuláról Bécsben folyt, azt irja, hogy a kereskedelmi szerződés megujitása nagyon sok nehézséggel fog járni.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A kivándorlók pénze.** A posta- és táviró-igazgatóságok kimutatása szerint évenkint 18—22 millió korona pénz jön be hazánkba Amerikába kivándorolt honfitársainktól. E pénzküldemények elküldése és megérkezése többnyire oly manipulácziók mellett megy végbe, melyek ugy a küldőket, valamint az átvevőket *rengetegül megkárositják* s a mellett hazafias szempontból is igen veszedelmesek. Nevezeten az Amerikában élő magyarság hazaküldendő pénzét vagy *csaló ügynökökhöz*, vagy szláv bankokhoz viszi s itt a pénzbeváltásért és elküldéseért *irtózatos uzsora-kamatokat fizettetnek velök* s nem egyrésze a pénznek elkallódik, a másik része pedig a pánszláv bankokba folyik. E rendkivüli bajokon segitendő, *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter kisérletet akar tenni azzal, hogy miként lehetne e pénzküldeményeket lebonyolitani, hogy a kivándorlók a csalásoktól megóvassanak, sőt levonások helyett kellő kamatokban is részesüljenek pénzük után. Ebből a czélból a miniszter, miután a hadihajókon kitünően bevált az az ujitása, hogy ott postatakarékpénztárakat állitott fel, most amerikai *konzulátusainknál ily postatakarékpénztárak* felállitását tervezi, melyek a kivándorlók pénzének hazaküldését, teljes biztonságot szolgáltatva, sőt kamatot is fizetve, lassankint teljesen magukhoz vonnák. *Halász* Sándor postatakarékpénztári osztálytanácsos már el is készitette az idevonatkozó pénztári és ügyviteli szabályzatot, a melyek most már a tovább-tárgyalás alapját fogják képezni.

⁂ **Németország nemzeti vagyona.** Hamburgi főkonzulunk egy külön jelentése Németország gazdasági helyzetéről 1900-ban a német nemzeti vagyon fejlődése felől igen érdekes adatokat közöl. A poroszországi jövedelmi adóról szóló kimutatás szerint kitett millió márkákban:

	1894/5.	1895/6.	1896/7.	1897/8.	1898/9.	1899/900.
A 900 márk. felüli jöv.	5785	5937	6086	6374	6775	7258
A 3000 „ „ „	3216	3267	3371	3563	3836	4145
Ebből jut a kereskedelemre, iparra és bányászatra	953	963	1019	1106	1206	1304

A 3000 márkán felüli jövedelemmel rendelkező egyének vagyona kitett millió márkákban:

1895/6.	1896/7.	1897/8.	1898/9.	1899/900.
52.137	52.864	54 958	58.896	60.527

E szerint a 3000 márkánál nagyobb jövedelemmel rendelkező egyének vagyona öt év alatt nem kevesebb, mint 8390 millió márkával szaporodott.

Hasonló jelenséggel találkozunk a takarékpénztárak betéteinél. A pénzügyi év végén a poroszországi takarékpénztáraknál betettek, millió márkákban:

	1894/5.	1895/6.	1896/7.	1897/8.	1899/900.
A betétek (a visszafizetések levonásával)	4001	4354	4656	4968	5287
A növekedés uj betétek révén	251	353	302	312	319

Hogy a mezőgazdaságnak kevéssé kielégitő gazdasági helyzete daczára a falvakban is növekedik a jólét, kitünik abból, hogy 900 márkán felüli jövedelemmel rendelkező egyének száma itt is növekszik, amennyiben a kivetett jövedelmi adó 1892-ben 30·47 millió márkát tett, 1900 ban pedig 38·85 milliót; a megadóztatott jövedelem összege 1851 márkáról 2352 millióra emelkedett. Az 1899-iki becslés az előző évihez képest 134 millió márka növekedést, az 1900-iki becslés pedig 1899-hez 157 milliónyit mutat fel.

Poroszországban 100.000 márkán felüli jövedelmet vallott be: 1900-ban 2652 egyén, 1899-ben 2331 és 1898 ban 2126 egyén. Hamburgban ilyen egyén volt: 1899-ben 266 és 1898-ban 299.

⁂ **Az Anker élet- és járadékbiztositó-társaság** 42-ik rendes közgyülését 1901 április 20-án délelőtt 11 órakor tartja meg a társaság ülestermében Bécsben I., Hoher-Markt 11. sz. (Anker-udvar). Azon részvényesek, kik a közgyülésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket a szelvényekkel együtt a társaság bécsi vagy budapesti (VI., Deák-tér 6. sz., Anker-udvar) pénztáránál elismervény ellen legkésőbben 1901 április 12-ig letéteményezni sziveskedjenek.

⁂ **Magyar horganybányák megvétele.** A sziléziai horganybánya-társaság évi jelentésében a társaság igazgatósága emliti, hogy magyarországi horganybányák megvétele végett tárgyalásokat folytat, melyek részben már pozitiv eredményre is vezettek.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az ultimó és a magánkamatláb.** Az ultimóigények végig robogtak az összes pénzpiaczokon s habár ezen igények a szokottnál nagyobbak voltak, lényeges változást még sem idéztek elő, a mi világos bizonyitéka annak, hogy a pénz már nem rejtőzik el s tőzsdei czélokra is megfelelő mennyiségben áll rendelkezésre. A jegybankok többé-kevésbbé igénybe voltak véve, de az igények kielégitése tekintetében feladatuknak meg is feleltek, minélfogva a magántőke háttérbe szorult s csak másodsorban vétetett igénybe. Ez magyarázza meg azt, hogy a magánkamatláb, mely pedig felettébb elasztikus és érzékeny, az ultimóigények daczára sem szökött fel. Ebből arra is lehet következtetni, hogy április havában a pénz még olcsóbbá válik, noha másfelől az államok hiteligényei valószinüleg utját állják annak, hogy a magántőke erős kinálat tárgyát képezze. *Londonban* a magánkamatláb márczius végén $3\frac{11}{16}\%$-ra emelkedett, de már április első napján $3\frac{3}{8}\%$-ra ment vissza. További gyengülést várnak, de ez alig lesz tartós, mivel az angol kormány közelebb ujabb s jelentékeny hiteligénynyel lép fel a piaczon. Az angol bank márczius 28-iki kimutatása az ultimóigényeket még csak részben tükrözi vissza, de már e kimutatás is tanuságot tesz arról, hogy a bank erősen igénybe volt véve. A váltótárcza 3.233,000 font sterling növekvést mutat, de mert az állam és magánosok több mint két millió fontot fizettek be, a jegyforgalom csak 838,000 fonttal emelkedett. Egészben véve, a pénzviszonyok Londonban határozott javulást mutatnak s ha a délafrikai és khinai háboru véget érne, nemsokára pénzbőségről beszélhetnénk. *Berlinben* a magánkamatlábat, mely $3\frac{5}{8}\%$, az ultimo nem emelte, most már tehát a kamatláb csökkenését lehetne várni, de az április 3-iki kölcsönkibocsátás ezt egyelőre meggátolta. A német birodalmi bank márcz. 30-ki kimutatása az ultimóigények nagyságát tükrözi vissza. A váltótárcza 192, a lombard 47 millió márkával emelkedett s ezek a német pénzpiaczon is jelentékeny összegek. Fontos az is, hogy az érczkészlet 100 millió apadást mutat, hogy miért, azt a kommentár nem mondja meg, de több, mint valószinü, hogy a khinai háboru költségei vették és veszik nagyobb mértékben igénybe Németország aranyát. Párisban a magánkamatláb $2\frac{7}{8}\%$-ra emelkedett ugyan, de a legolcsóbb pénz a világon még mindig Párisban áll rendelkezésre. A Franczia bank legutóbbi kimutatása azonban az eddigieknél főleg abból az okból kedvezőtlenebb, mivel a bank aranykészlete 66.000 frankkal csökkent s ezt már régóta nem tüntették fel a bank kimutatásai. Meg kell itt egyébként emlitenünk, hogy mind a négy irányadó európai jegybank utolsó kimutatásai az érczkészlet csökkenéséről szólanak és pedig: az angol bank 104.000 fst., a franczia bank 66.000 fr., a német birodalmi bank 109,044.000 márka, az osztrák-magyar bank 6,226.000 korona csökkenést mutat. Ebből következik egyfelől az, hogy az Amerikából Európába irányuló aranyáram megszünt, másfelől az, hogy az aranyat a más földrészekben lejátszódó háboruk kiviszik Európából. A *belföldi pénzpiaczon* is jelentékenyebb szerepet játszottak az ultimóigények, a mit az értékpiacznak az előző hetekben beállott felelénkülése magyaráz meg, mindazonáltal nem mondható, hogy ezen igények szokatlanul nagy arányokat öltöttek volna. A magánkamatlábra az ultimó alig gyakorolt befolyást, elsőrendü bankváltók $3\frac{7}{8}$, malomváltók 4, tárczaváltók $4\frac{1}{2}\%$-tól feljebb voltak elhelyezhetők. Április első napjaiban pedig gyengült a magánkamatláb s Bécsben elsőrendü bankváltók $3\frac{11}{16}\%$ ellenében helyezhetők el, mivel pedig az áprilisi szelvény-beváltások jelentékeny mennyiségü friss pénzt hoztak a piaczra, a magánkamatláb további gyengülése várható.

** **A magyar kereskedelmi részvénytársaság** igazgatósága ma tartott ülésén megállapitotta az 1900. évre vonatkozó zárszámadásokat, melyeknek adatai a következők:

Mérlegszámla. Vagyon: Készpénzkészlet 55.898·16 k., utánvételek 10.271 k., váltók és devizák 1,434.673 k., értékpapirok 1,298.846 k., intézeti ház 1,067.575 k., árukészlet 56.979 k., bizományba adott áruk 526.941 k., adósok 4,271.869 k. Teher: Részvénytőke 2,400.000 k., tartalékalap 420.000 k., intézvények 239.000 k., fel nem vett osztalék 324 k., jelzáloghitel 547.575 k., hitelezők 4,007.737 k., bizományba kapott áruk 526.941 k., átmeneti tételek 264.554 k., nyereség-egyenleg 316.922 k. *Eredményszámla.* Kiadás: Költségek 318.619 k., leirások 67.634 k., adó 30.803 k., nyereség-egyenleg 316.922 k. Jövedelem: Nyereség-áthozat 18.674 k., adómentes kamatok 126.806 k., jutalékok és árunyereségek 527.703 k., házbér 60.794 k.

A mérleg alapján az igazgatóság elhatározta, hogy az április hó 21-ére egybehivandó közgyülésnek inditványozni fogja, miszerint a tiszta nyereségből $7\frac{1}{2}\%$ osztalékul kifizetessék, a tartalékalap 80.000 korona dotáczióval 500.000 koronára emeltessék és a maradó 35.532 korona az uj üzletév számlájára átvitessék.

** **A bankkimutatás reformja.** Az osztrák-magyar bank legutóbbi kimutatásával olyan ujitást léptetett életbe, melylyel nem csak a pénzkörök nincsenek megelégedve, hanem a két kormány sem. Az osztrák-magyar bank eddig ugyanis minden hónap végén, vagyis az ultimo-kimutatásban minden egyes fiókjának leszámitolási állását külön kimutatta s ezt a kimutatást most megszüntette. A megszüntető határozatot a bank főtanácsa legutóbbi ülésén hozta s az ellen mindjárt az ülésen ugy dr. *Popovics* miniszteri tanácsos, magyar kormánybiztos, dr. mint *Gruber* osztályfőnök, osztrák kormánybiztos erélyesen tiltakozott, kijelentvén, hogy az ujitást nem tartják helyesnek. Annak kimutatása, hogy az egyes fiókoknál a leszámitolást mennyire vették igénybe, nagyon czélszerü és helyes eljárás volt a bank részéről, mert kellő képet nyujtott az ország különböző vidékének hiteligényeiről s a kimutatások megszüntetése félremagyarázásokra szolgáltathat alkalmat. A bank főtanácsa az ujitást azzal indokolja, hogy a fiókintézetek kimutatásának összeállitása az általános havi kimutatás összeállitását késleltette s hogy a nyilvánosságnak inkább az áll érdekében, hogy az általános kimutatást jókor kapja meg, mint a részletek ismerete. A főtanács utalt a külföldi jegybankok kimutatására, melyek ezt a részletezést szintén mellőzik.

** **Magyarország és Ausztria forgalma az Egyesült-Államokkal.** Az 1900. évben az Egyesült-Államokból behozatott az osztrák-magyar monarchiába 7,657.019 dollár értékü áru, kivitetett Ausztria-Magyarországból az Egyesült-Államokba 10,548.698 dollár értékü.

Esik a behozatalból:

Cserép, kő és porczellánra	586.367 dollár
Selyemszövet-árura	127.001 »
Czukorra, 16 hol. stand. alattira	3,807.365 »
» 16 » » felettire	62.315 »
Gyapjuszövetekre	60.193 »
Összesen	4,643.241 dollár.

Hogy a többi, 8 millió dollárt képviselő behozatal mily árukra esik, azt kitudni nem lehet, mert a havi statisztikai kimutatásokban Ausztria és Magyarország neve többet nem fordul elő, csak kollektiv, a «többi európai országokból» czim alatt. Részletes kimutatást csakis a kincstári évről állitanak össze.

** **Az uj német birodalmi kölcsön.** A német kormány, mint táviratilag röviden mar közölték velünk, fényes sikert ért el a tegnap aláirásra bocsátott 3 százalékos uj német konzolokkal. A német kormány 300 millió márkát bocsátott aláirásra 87½ árfolyammal s a háromszáz millió márkát tizenötször tuljegyezték. Tegnap estig 4621 millió márka jegyzéséről értesitették a német birodalmi bank direktoriumát. Nemcsak a német birodalom minden részében jegyeztek nagy összegeket, hanem a külföldön is, különösen *Francziaországban*, Belgiumban és Amerikában. Az aláirás fényes sikere fényes bizonyitéka Németország nagy tőkeképességének.

** **Az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság** ma délben tartotta évi rendes közgyülését *Szitányi* Ödön elnöklete alatt. Az igazgatóság jelentésében megelégedéssel jelzi, hogy az utóbbi két évben életbeléptetett gyártási rendszerváltoztatás és következetesen keresztülvitt adminisztrativ reformok a társulat anyagi helyzetének erősbödésére kedvező eredménynyel jártak, ugy, hogy a lefolyt évet már 302.292·25 korona brutto-nyereség mellett 133.385·15 korona tiszta nyereséggel zárhatták le. E mellett kiemelendő, hogy a tiszta nyereség a gyár ingó berendezésének 89.417·75 korona összeggel való alacsonyabb értékelése és a törlesztési tartaléknak 168 907·10 koronával való javadalmazása mellett volt fenti összegben kimutatható. Ezen konzervativ mérlegelés helyeselhető, mert a mérleg szerinti állapot 1,672.893·80 korona ingó és ingatlan beruházás mellett 1,237.258·46 korona tartalékot mutat ki. Az igazgatóság inditványozza, hogy a kimutatott 133.385 k. 15 fillérből a jutalékok levonása és a tartalékalap dotálása után osztalékul 90.000 korona fizettessék ki, részvényenként 12 korona (április 5-től kezdve a hazai bank pénztáránál) és a fenmaradó 23.041 k. 42 f., melyben benfoglaltatik a mult évről áthozott 20.867 k. 14 f., uj számlára irassék elő. A közgyülés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság inditványait elfogadta és a felmentvényt minden irányban megadta. Végül a felügyelő-bizottságba egyhangulag beválasztották: *Glatz* Henriket, *Friedmann* Lipótot, *Preysz* Gusztávot és *Biermann* Edét (uj), mire a közgyülés véget ért.

** **Bankkimutatások.** *A franczia bank* állása a ma közzétett kimutatás szerint — mint Párisból táviratozzák — a következő: A jegyforgalom viszonya a készpénzkészlethez 82·11, kamat- és leszámitolási jövedelem 773.000 fr. *Emelkedés*: Készpénzkészlet (arany) 8,360.000 fr., jegyforgalom 73,484.000 fr., előlegek aranyrudakra 19,691.000 fr. *Csökkenés*: Készpénzkészlet (ezüst) 568.000 fr., váltótárcza 52,560.000 fr., magánszámlák 50,431.000 fr., trezor 45,517.000 fr.

Az *angol bank* állása a ma közzétett kimutatás szerint — mint Londonból táviratozzák — a következő: Ösztartalék 21,851.000 (— 2,892.000) font st., bankjegyforgalom 30,074.000 (+ 854.000) font st., bankkészlet 34,150.000 (— 2,038.000) font st., váltótárcza 34,176.000 (— 281.000) font st., magánosok követelése 38,943.000 (— 353.000) font st., az államkincstár követelése 10,300.000 (— 3,276.000) font st., bankjegytartalék 19,988.000 (— 2,816.000) font sterling.

** **Olaszország hordóbor-kivitele.** Olaszország hordóbor-kivitelének mennyisége az 1900. évben 1,826.537 hektolitert tett, mely mennyiség az 1899. évben kivitt 2,386.964 hektoliterrel szemben 560.427 hektoliter csökkenést mutat. Az Olaszországból az 1900. évben kiszállitott bor értéke 57,378.248 lirát képvisel, vagyis 9,614.893 lirával kevesebbet, mint az 1899. évben. Olaszország hordóbor-kivitelének mennyisége az utolsó öt évben a következő hullámzást mutatja, kivitetett:

1896. évben	1,609.070	hektoliter
1897. »	2,339.164	»
1898. »	2,462.854	»
1899. »	2,386.064	»
1900. »	1,826.537	»

Az Olaszországból Magyarországba és Ausztriába behozott hordóbor mennyisége — az olasz hivatalos áruforgalmi statisztikai kimutatás szerint — az 1900. évben 860.858 hektolitert tett, vagyis 378.622 hektoliterrel kevesebbet mint az 1899. évben.

A monarchia borbehozatalának mennyisége Olaszországból az utolsó öt évben a következő volt, behozatott:

1896. évben	765.999	hektoliter
1897. »	1,301.371	»
1898. »	1,282.981	»
1899. »	1,239.480	»
1900. »	860.858	»

Olaszország hordóbor-kivitelének mennyisége az 1901. év január havában 128.582 hektolitert tett, mely mennyiség az 1900. év ugyanazon hónapjában kivitt 202.087 hektoliterrel szemben 73.595 hektoliter csökkenést mutat. Az Olaszországból az 1901 év január havában kiszállitott bor értéke 4,088.912 lirát képvisel, vagyis 2,168.822 lirával kevesebbet, mint az 1900. év ugyanazon hónapjában. Az Olaszországból Magyarországba és Ausztriába behozott hordóbor mennyisége az 1901. év január havában 61.798 hektolitert tett, vagyis 47.046 hektoliterrel kevesebbet, mint az 1900. év ugyanazon hónapjában.

** **A tőzsdetanács hirdetménye.** A budapesti áru és értéktőzsde tanácsa elrendelte, hogy az osztrák hitelintézet részvényei mától fogva szelvény nélkül s az 1901. év január hó 1-ső napjától folyó 5%-os kamatokkal árultassanak s jegyeztessenek a tőzsdén.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A vetések állása és a mezőgazdasági állapot** a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósitóktól beérkezett jelentések szerint márcziusban változékony; részben enyhe, részben hideg időjárás uralkodott. A szeszélyes időjárás, mely csapadékban is bővelkedett, különbözően hatott a növényzet fejlődésére. Az őszi vetések nagyobbára elég jól, sőt néhol igen jól teleltek, helyenkint azonban fagy okozta károkat is emlegetnek, másutt féregpusztitás és egérkárról érkeznek hirek. A homoki részeken azonban a száraz hideg idő és a sok szélvihar tényleg számbavehető károkat okozott. A repczében helyenkint szintén mutatkozik kár, ugyszintén a lóherékben és luczernásokban is. A márczius végén bekövetkezett utótél a vetések kellő fejlődését több helyen hátráltatta. A késői havazás miatt, mely főleg márczius hó 27. és 28-án volt igen erős, néhol a vetéseket most is hó boritja, különösen a Duna jobb partján. A hegyeken, főkép a Kárpátokban a hó magassága helyenkint ma is meghaladja a félmétert. Az erdélyi magasabb részeken is még bőven van hó. A márczius hó első felében uralkodott enyhébb időjárásban a föld fagya gyorsan kiengedett, esőben sem volt hiány, ugy hogy midőn később a föld a szeles időjárás és a meleg napsugarak következtében kissé megszikkadt, a gazdasági munkálatok is megindultak. A munka jól haladt, mert a talaj nagyobbára jól elő volt késztve. Sok helyen épen a földmunka kedvező haladása következtében még a késői utótél beállta előtt elkészültek az árpa és zab vetésével, sőt a lóhere, luczerna és répa vetéséhez is hozzáfogtak. Az egészen korai árpa- és zabvetések különösen az Alföldön és részben az ország más vidékein is kelőfélfélben vannak, sőt itt-ott már ki is keltek, de a márczius hó 29—31-én észlelt erős fagy némi kárára volt a zsenge állapotban levő vetéseknek. A kapásnövények alá is megkezdődött a munka. A szőlőkben és gyümölcsösökben a fagy helyenkint kárt okozott. A szőlők kitakarása, metszése és bujtása folyamatban van. A gyümölcsfákat tisztogatják. Itt-ott, különösen az Alföldön, a korai gyümölcsfák már virágozni is kezdenek. Ezekben az utótél szintén okozott némi kárt. Takarmányhiány miatt sokfelé panaszkodnak. A réteken és legelőkön elég jól sarjadzik és nő a fü és igy remélni lehet, hogy a már itt-ott kijáró jószág nemsokára elegendő takarmányhoz jut. Sok helyütt már kihajtják a jószágot a mezőre.

* **A szatmármegyei gazdasági egyesület** a napokban tartotta meg közgyülését. A közgyülés tárgya tisztujitás volt, az előbbi választmányt ujból megválasztották, és pedig a 13, alapitványánál fogva igazgatósági tagon kivül 61 választmányi tagot. Elnöke az egyesületnek báró *Vecsey* József lett, alelnökök *Domahidy* Sándor, *Nagy* László és *Szerdahelyi* Ágoston Az egyesület kebelében fennálló állandó bizottságok továbbra is megmaradtak, kimondotta azonban a közgyülés, hogy egy uj közigazgatási szakosztályt szervez.

* **Pozsonyvármegye gazdasági egyesülete** választmányi ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a II. országos mezőgazdasági kiállitáson való részvétel méreteinek és tervezetének kidolgozására Bartal Aurél, Földes Gyula, Fölg Gyula, Rovara Frigyes, Spitzer Mór, Nagy Miklós és Horváth Jenő tagokból álló bizottságot küldenek ki. A tavaszi megyei közgyülés alkalmával értekezletre hivják a megye összes gazdáit s ezen megválasztják a megyei kiállitás nagyobb rendező-bizottságát — ez elé terjesztik a kész tervezetet is.

* **A felvidéki burgonya javitása.** A felvidéken a burgonya ugy elfajzott, hogy sok helyen élvezhetetlen a gumója. A földmivelési miniszter evégből mint minden évben, ugy ezidén is 3000 mm. fajburgonyát osztat ki ültetési czélokra, melyet mérsékelt áron, indokoltabb esetben ingyen kapnak a kisgazdák, ha a szétosztást végző gazdasági egyletekhez fordulnak. Mivel pedig az elfajzás oly nagy mérvü, hogy a felvidéken általában uj fajtákat kell ültetni, a földmivelési miniszter — mint a «Bud. Lev.» értesül — elhatározta, hogy több jobb nevü burgonyatenyésztővel állandó összeköttetést létesittet, a kik szakközegek utmutatása szerint fognak nemes burgonyát ültetni. Egyben elrendelte, hogy növénytermelési kisérleti állomás a felvidéki burgonyabetegségeket behatóan tanulmányozza.

IPARÜGYEK.

— **A kézmivesség boldogulása az együttmunkáló ipari szövetkezet keretében.** A magyar közgazdasági társaság ma este tartott ülésén *Gerster* Miklós központi iparfelügyelő érdekes felolvasást tartott erről a fontos kérdésről. A kézmivesség — mondja előadó — manapság minden egyetértésnek, összetartásnak hijával van. Még az ugyanazon szakbeli kézmivesek körében is: az érdekek szertefutók. A szegényebb kézmivesnek nincs pénze szövetkezetbeli kisérletre, a gazdagabbnak pedig semmi szüksége sincs szövetkezetre. Csupán a kézmivesség aránylag vékony, középső rétegének van érdeke és pénze szövetkezetek alapitására. A hitelszövetkezetből a kis mester hamar kikopik. Az igazi ipari szövetkezetet, a tárházszövetkezetet, az anyagszerzőés a termelő-szövetkezetet pedig vagy megöli a tőkének, a termék kelendőségének és a fegyelemnek hija, vagy elzárkózik és társas magánvállalatokká fajul. Az eredmény mindig tengés, pusztulás vagy elfajulás. Csak rendkivül ritka esetekben bir egy-egy ipari szövetkezet helyt állani. A boldoguló szövetkezet az általános szabálynak mindenkor csak kivétele. Előadó a mondottak illusztrálásául két tipikus példával ismertette meg a hallgatóságot. Az egyik a fazekas legények alapitotta meissenbuschbadi termelő szövetkezet esete. Ez feloszlással végződött. A másik példa Németország legelső szövetkezetszerü tárházának: a mainzi iparcsarnoknak 60 esztendőről szóló története. Itt a lelkes emberbarátok alapitotta intézet az idők során a kézmivességet eltipró magánvállalattá deformálódott. Mindkét esetben főkép a tőke, a kereskedelmi szervezet és az érdekközösség hija boszulta meg magát. Francziaországban és Angliában is hasonló jelenségeket tapasztaltak. A bajok mindenütt két főforrásból fakadnak. Az egyik az elégtelen tőke. A másik a nélkülözött kereskedelmi müveltség. Ezekhez járul végül még a vagyonosabb mesterek önzése. Ha tehát azt akarjuk, hogy az ipari szövetkezet a kézmivesség boldogulását valóban szolgálja, e három kórnemző okot kell előbb megszüntetnünk, vagyis az ipari szövetkezetek számára mindenekelőtt elégséges tőkét és a mai kor követelményeinek megfelelő kereskedelmi vezetést kell biztositanunk, ugyszintén módot kell találnunk arra is, hogy az ipari szövetkezet magánvállalattá ne torzulhasson. Az előadás élénk tetszést keltett.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A kecskemétvidéki iparkiállitás** végrehajtó bizottságához — mint nekünk irják — egyre érkeznek Ausztriából, különösen Bécsből megkeresések, hogy a kiállitásban résztvehessenek, a melyeket azonban elutasitanak, mert nem lehet czélja egy magyar kiállitásnak, hogy az osztrák ipart támogassa és annak propagandát csináljon. A kiállitás czélja épen ellenkező, t. i. az: hogy a magyar és különösen a vidék iparát mutassa be, ezt ismertesse és terjeszsze. Az osztrák iparosok és gyárosok e törekvése, hogy a kiállitáson ők is résztvehessenek, legjobban igazolja azt, hogy ők nagyon jól tudják, hogy gyártmányaiknak a legjobb reklám, ha egy kiállitáson azokat bemutathatják. Tanulhatnának abból a magyar iparosok, kiket ugy kell ösztökélni, hogy egy kiállitáson résztvegyenek s kiknek nagy része még mindig nem akarja megérteni, hogy ipartermékeik megismertetésére és szélesebb körben való terjesztésére a kiállitásokon való részvétel a legalkalmasabb mód. A kiállitásra hozott áldozat sokszorosan megtérül. Az iparos és gyártmánya a kiállitás utján szélesebb körben ismertté lesz; megrendelői gyarapodnak s üzlete emelkedik. Nem egy iparos köszönheti üzletének hirét és keresettségét a kiállitásoknak. Jól tudják ezt külföldön s az osztrákok is azért törekednek a kiállitásokon mindenütt résztvenni.

SORSOLÁS.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő főbb nyereményeket huzták ki: **10 000** koronát nyert: 10979. **2000** koronát nyertek: 50544 63377 71682 38546 38199 1736 33701 59943 65443 81174 94768 71513 42724 96927 87667 47233 35243 69430 96606 45869 54685 81880 76891 87185 52953 13398 91402. **1000** koronát nyertek: 67714 51599 42730 30176 92335 17646 23291 85271 14024 43678 54719 51012 46789 5934 25975 7798 67479 97531 44040 40236 82421 64909 48555 58790 9804 60744 5475 80762 6648 67748 38623 75571 26603 65043 18260 87066 91145 68760 11078 40518 50073 85846 70471 20830. **500** koronát nyerték: 52480 18481 73626 13167 61356 25744 96819 81929 71325 44098 90063 62584 45257 22009 40389 99946 71012 8651 36958 22952 62031 55699 20437 59055 13921 16536 22020 20440 52469 87629 74307 61895 31180 22284 10591 57696 3109 34472 31061 21733 254 44720 76468 10510 79184 5815 93041 29873 15351 37736 81509 94109 47065 38419 8726 34560 75584 46481 23641 26997 95443.

KÖZLEKEDÉS.

() **A kunszentmiklós—dunapataji helyi érdekü vasut** engedélyezési tárgyalását tegnap tartották meg a kereskedelemügyi miniszteriumban. Az uj vasut 51 kilométer hosszu lesz s épitési és üzletberendezési tőkéje pályakilométerenkint 63.137 koronara, összesen tehát 3,220.006 koronára rug. A helyi érdekü vasuton Kunszentmiklós csatlakozási állomáson kivül Szalkszentmárton, Dunavecse, Apostag, Dunaegyház, Solt, Tetétlen, Kisharta és Dunapataj községek mellett lesznek állomások.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Április 4. —

Gabonatőzsde.

A buzaüzlet mérsékelt kinálat és gyenge kereslet miatt ma is szük mederben mozgott. Összesen 15.000 mmázsa kelt el egyes esetekben 2½ fillérrel magasabb árakon. A rozs ára is emelkedett ma néhány fillérrel. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki*: 100 mm. 80 kg. 7.95 k., 100 mm. 78·7 kg. 7.92½ k., 200 mm. 77 kg. 7.90 k., 500 mm. 77 kg. 7.82½ k., 200 mm. 77 kg. 7.92½ k., 100 mm. 77 kg. 7.67½ k., 100 mm. 77 kg. 7.60 k., mind három hónapra.

Pestvidéki: 300 mm. 77 kg. 7.90 k., 300 mm. 77 kg. 7.90 k., 100 mm. 76·8 kg. 7.60 k., 200 mm. 75·5 kg. 7.72½ k., mind három hónapra.

Erdélyi: 200 mm. 78 kg. 7.77½ k., három hónapra.

Törökbecsei: 1100 mm. 77·5 kg. 7.67½ k., három hónapra.

Becskereki: 1500 mm. 75·5 kg. 7.50 k., három hónapra.

Kulai: 2400 mm. 75 kg. 7.70 k., három hónapra.

Makói: 680 mm. 77 kg. 7.97½ k., három hónapra.

Csongrádi: 1700 mm. 75 kg. 7.70 k., 1600 mm. 75 kg. 7.50 k., mindkettő három hónapra.

Rozs: 100 mm. 7.50k., pp., 100 mm. 7.55 k. pp., kpt., három hónapra.

Zab: 200 mm. 6.72½ k., készpénzfizetés, három hónapra.

Árpa: 200 mm. 6.50 k., készpénzfizetés, három hónapra.

Az árak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A határidőüzlet szilárd irányzattal folyt le, noha Amerikából 1½ centtel alacsonyabb árakat jelentettek. Ma 121.000 métermazsa buzát mondtak fel. — Kötetett:

Délelőtt:

Buza áprilisra 7.59, 7.60. 7.58, 7.60, 7.61, 7·62 7.63 k.
Buza májusra 7.68, 7.66, 7.67, 7.68, 7.69 k.
Buza októberre 7.72, 7.71, 7.72 k.
Rozs áprilisra 7,72 k.
Rozs októberre 6.73, 6.74, 6.75 k.
Zab áprilisra 6.54, 6.53, 6.55 k.
Zab októberre 5.66, 5.67 k.
Tengeri májusra 5.25, 5.24, 5.26 k.
Tengeri juliusra 5.36, 5.37 k.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza áprilisra	k.	7.62—7.63
Buza májusra	»	7.69—7.70
Buza októberre	»	7.72—7.73
Magyar buza októberre	»	7.76—7.77
Szokványrozs áprilisra	»	7.73—7.74
Szokványrozs októberre	»	6.75—6.76
Szokványzab áprilisra	»	6.55—6.56
Szokványzab októberre	»	5.65—6.66
Tengeri májusra	»	5.25—5.26
Tengeri juliusra	»	5.38—5.39
Repcze augusztusra	»	12.50—12.60

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén gyenge forgalom mellett az árak nem változtak.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza áprilisra	k.	7.62—7.63
Buza májusra	»	7.69—7.70
Buza októberre	»	7.71—7.72
Magyar buza októberre	»	7.75—7.76
Rozs áprilisra	»	7.74—7.75
Rozs októberre	»	6.75—6.76
Zab áprilisra	»	6.54—6.55
Zab októberre	»	5.65—5.66
Tengeri májusra	»	5.25—5.26
Tengeri juliusra	»	5.37—5.38
Repcze augusztusra	»	12.50—12.60

Terménytőzsde.

Nyers-szesz 42—42.50 k.

Értéktőzsde.

Az előtőzsde a német államkölesön többszörös tuljegyzésére való tekintettel igen barátságos hangulattal indult. Osztrák hitelrészvények élénk vételkedv mellett jelentékenyen emelkedtek. A közelgő ünnepek miatt a forgalom különben igen szük keretben mozgott, miért is a többi értékekben csak csekély üzlet fejlődött. Később az irányzat általában is elgyengült, mert Berlinből a nemzetközi értékekben eladások történtek. Az utótőzsdén ismét a kedvező hangulat került felszinre a kontremine fedezési vásárlások és magasabb berlini jegyzések következtében. — A helyi értékek piaczán nyugodt maradt a hangulat, kötések alig fordultak elő.

Előtőzsde.

Magasabb külföldi jegyzések kapcsán az előtőzsde szilárd hangulattal indult és csekély ingadozások után alacsonyabb szinvonalon zárult. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 722.75—725.—-ig, magyar hitelbank 711.25—712.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 457.——457.25-ig, osztrák-magyar államvasut 696.——697.—-ig, rimamurányi vasmü 524.——524.50-ig, közuti vasut 593.75—590.—-ig, városi villamos vasut 299.75—300.—-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 723.——723.25-ig, magyar hitelbank 711.50—712.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 444.——445.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 144.——145.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 457.——457.50-ig, osztrák-magyar államvasut 696.——696.50-ig, déli vasut 104.——105.—-ig, rimamurányi vasmü 524.——524.50-ig, magyar koronajáradék 93.05—93.10-ig, közuti vasut 591.——592.—-ig, városi villamos vasut 299.50—300.—-ig.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde csekély forgalom mellett kedvtelen hangulattal folyt le és az árfolyamok mérsékelten gyengültek. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 708.50—705.75-ig (szelvény nélkül), magyar hitelbank 712.50—711.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 445-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 457.50—457.—-ig, osztrák-magyar államvasut 695.75—695.50-ig, rimamurányi vasmü 525.50—522.75-ig, magyar koronajáradék 93.05—93.15, közuti vasut 591.——592.—-ig.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 707.——707.50-ig, magyar hitelbank 711.——711.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 445.——445.50-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 144.——145.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 456.50—457.—-ig, osztrák-magyar államvasut 695.50—696.—-ig, déli vasut 105.——106.—-ig, rimamurányi vasmü 522.75—523.—-ig, magyar koronajáradék 93.——93.05-ig, közuti vasut 591.50—592.—-ig, városi villamos vasut 299.——299.50-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 6—8 k., nyolcz napra 12—14 k., április végére 22—24 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsde berlini vásárlásokra szilárd hangulattal folyt le. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 707.——708.50-ig, magyar hitelbank 711.——712.50-ig, osztrák-magyar államvasut 695.50—696.50-ig, rimamurányi vasmü 522.50—523.50-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 708.25—708.50-ig, magyar hitelbank 712.50—713.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 445.——446.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 144.——145.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 457.——457.50-ig, osztrák-magyar államvasut 696.50—697.—-ig, déli vasut 105.—106.—-ig, rimamurányi vasmü 523.——523.50-ig, magyar koronajáradék 93.10—93.15-ig, közuti vasut 592.——593.—-ig, városi villamos vasut 299.——300.—-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, ápr. 4. Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 88—90 f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz 95—97 f. Fiatal közép 92—94 f. Fiatal könnyü 88—90 f. II. *Magyar szedett*: Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. III. *Romániai*: Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai*: Nehéz 91—93 f. Közép 90—92 f. Könnyü 88—90 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1901 ápr. 2. napján volt készletben 44.719 db, április 3. napján felhajtatott 1385 db, április 3. napján elszállittatott 272 db, április 4. napjára maradt készletben 45.832 db. A hizott sertés üzletirányzata: csöndes.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése április 3-án. Előző napról visszamaradt 962. Uj felhajtás 763, összes felhajtás 1725, Budapesti fogyasztásra elszállittatott 956, eladatlanul visszamaradt 769. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 84—90 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 84—92 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 80—92 f.-ig. Öreg nehéz 76—84 f.-ig. Malaczok 68—84 f.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1901 április hó 2 án esti 6 órától ápr. 3-án esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről.

Az áru megnevezése	Érkezett: vasuton	Érkezett: hajón	Érkezett: együtt	Elszállittatott: vasuton	Elszállittatott: hajón	Elszállittatott: együtt
	métermázsa					
a) helyi forgalomban						
buza	7378	9251	16629	150	3766	3916
rozs	—	3559	3559	906	2500	3406
árpa	658	527	1185	116	—	116
zab	205	1525	1730	110	2412	2522
tengeri	137	15087	15224	403	12023	12431
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	511	153	664	9416	3766	13182
korpa	—	—	—	1222	1850	3072
összesen	8889	30102	38991	12323	26322	38645
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	—	—
rozs	316	—	316	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	104	—	104	—	—	—
korpa	—	—	—	—	—	—
összesen	420	—	420	—	—	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, ápr. 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának táviratta.) A német iparpiaczról érkezett kedvezőbb tudósitások, a newyorki hausse következtében a mai *előtőzsdén* kedvező irányzat uralkodott. A spekuláczió, miután a prolongáczió könnyen ment, nagyobb vételekbe bocsátkozott. Nagyobb forgalom főkép hitel- és bányarészvényekben volt. Az elhelyezés $7^1/_2$—$3^5/_8$ százalékkal ment végbe.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 708.25, magyar hitelrészvény 714.—, osztrák-magyar államvasut 696.50, déli vasut 104.50, közuti vasut Lit. A 290.—, közuti vasut Lit. B. 285.—, alpesi bányarészvények 485.—, rimamurányi vasmürészvények 523.—, prágai vasmü-ipar 1815.—, májusi-járadék 98.35, török sorsjegyek 107.75, német birodalmi márka 117.62.

A *déli tőzsde* szilárd árfolyamokkal ugyan, de csendesen folyt le. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 708.—, magyar hitelbank 713.—, Länderbank 430.—, union-bank 569.—, anglo-bank 280.—, bank-egyesület 198.—, közuti vasut 290.—, osztrák-magyar államvasut 696.50, déli vasut 104.50, elbavölgyi vasut 507.—, észak-nyugati vasut 483.—, dohány-részvények 294.—, alpesi bányatársaság 484.—, rimamurányi részvények 524.—, prágai vasipar 1815.—, májusi járadék 98.35, magyar koronajáradék 93.10, török sorsjegyek 107.75, német birodalmi márka 117.57.

A délutáni magánforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 430.50, magyar hitelrészvény 696.50, angol-osztrák bank 104.—, bankegyesület 508.—, union-bank 485.50, Länderbank 294.—, osztrák-magyar államvasut 524.—, déli vasut —.—, elbavölgyi vasut —.—, északnyugoti vasut 482.50, dohányrészvény —.—, rimamurányi vasmü —.—, alpesi bányarészvények —.—, májusi járadék 98.35, magyar koronajáradék 93.10, török sorsjegyek 107.75, német birodalmi márka 117.65.

Bécs, ápr. 4. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 117.65, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 143.50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, magyar kel. vasut áll. kötvény 117.50, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény —.—, magyar kereskedelmi bank —.—, magyar koronajárad. 93.10, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 92.10, magyar hitelbank-részvények 711—, magyar nyeremeny-k.-sorsjegy 174.50, kassa oderbergi vasut-r. —.—, rimamurányi vasmü 522.50, magyar czukoripar 1920.

Bécs, ápr. 4. (*Osztrák értékek zárlata*) 4·2%-os papir-járadék 98.35, 4%-os osztrák aranyjáradék 117.90, 1860. sorsjegy 140.75, osztrák hitelsorsjegy 398.—, angol-osztrák bank 280.—, bécsi Bankverein 497.25, osztrák-magyar bank 1690.—, déli vasut részvény 104.—, dunagőzhajózási társulat 826.—, dohányrészvény 294.—, cs. és kir. vert arany 11.33, német bankváltók 117.60, 4·2%-os ezüstjáradék 98.05, osztrák koronajáradék 97.35, 1864. sorsjegy 207.—, osztrák hitelintézeti részvény 707.75, union-bankrészvény 568.—, osztrák Länderbank 430.—, osztrák-magyar államvasut 695.50, elbavölgyi vasut 508.—, alpesi részvények 483.50, 20 frankos arany 19.08, londoni váltóár 240.15, bécsi tramway Litt. A. 288.50, Litt. B. 284.—, Lipótkohó 461.—. Nyugodt.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, ápr. 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának táviratа.) Newyork ismét gyöngülést jelentett, de ez a körülmény az itteni tőzsdére nem volt befolyással. Az irányzat általában tartott s az üzlet csöndes volt, csak jelentéktelen árfolyamváltozások mutatkoztak. — Köttettek: Buza tavaszra 7.84—7.86, május—juniusra 7.95—7.96—7.94—7.95, rozs tavaszra 8.02, május—juniusra 8.—, őszre 7.14—7.16, zab tavaszra 6.95—6.99—6.98, tengeri május—juniusra 5.54—5.53 k. Jegyeztettek: Buza őszre 7.97—7.99, tengeri julius—augusztusra 5.64—5.66, repcze augusztus—szeptemberre 13—13.10 koronán. Felmondottak 1000 mm. buzát és 3000—3000 mm. rozsot és zabot. Zárlatkor maradtak: Buza május—juniusra 7.97, őszre 8·01, rozs május—juniusra 8·03, őszre 7.16, zab tavaszra 6·97, tengeri julius—augusztusra 5.54, zab tavaszra 7.87—7.88, rozs tavaszra 8·04—8·05 k.

A *szesz* ára ma gyengén tartott volt. Eladtak 100 hektoliter kontingentált kész szeszt **41 koronán** és maradt **41. k. pénz és 41.20 k. áru.**

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, ápr. 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának táviratа.) Az amerikai vasipar helyzetéről szóló kedvező jelentések és az ezek nyomán e téren itt is mutatkozó javulás kedvezően hatott a kohórészvényekre, a melyek ennek következtében emelkedtek. Ellenben az a körülmény, hogy az idevaló angol gáztársaság 100.000 tonna gáz-szén szállitására egy angol czéggel szerződött, a kőszénrészvények gyöngülését vonta maga után. Bankés vasuti részvények csendesek. Svájczi északkeleti részvények javultak. A Kanada-Pacific vasut bevételei márczius harmadik harmadában 818 000 dollárt tettek, vagyis 4000 dollárral többet, mint a mult évben. Az üzlet tulnyomó kedvetlenség mellett szük keretben mozgott. A második tőzsde-órában a kurzusok részben kissé javultak. 3%-os birodalmi kölcsön élénkebb keresletnek örvendett. Magánleszámitolási kamatláb $3^3/_8$%.

Zárlatkor jegyeztetik 4·2%-os papirjáradék 98.10, 4%-os osztrák aranyjáradék 100.10, elbavölgyi vasut —.—, magyar koronajáradék 93.60, osztrák-magyar államvasut 148.90, kassa-oderbergi vasut —.—, bécsi váltóár 84.95, magyar vasuti beruházási kölcsön 102.50, alpesi bányarészvény —.—, Disconto Commandit 185.10, általános villamossági Edison 201.—, gelsenkircheni 182.50, Laura-kohó 213.20, 4·2%-os ezüstjáradék —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 99.—, osztrák hitelrészvény 227.40, déli vasut 25.30, Károly Lajos-vasut —.—, orosz bankjegyek 216.—, 4% uj orosz kölcsön 96.10, török dohányrészvény —.—, olasz járadék 95.85, magyar hitelbank —.—, Dynamit Trust —.—, Harpeni 179.70. Szabálytalan.

Berlin, ápr. 4. (Esti tőzsde) Osztrák hitelrészvény 227.70, déli vasut 25.10, osztrák-magyar államvasut 148.40. Egyenlőtlen.

Frankfurt, ápr. 4. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 222.—, déli vasut 25.30, Disconto-Commandit 185.40, berlini Handelsgesellschaft —.—, Harpeni 180.20, Laura-kohó —.—, magyar aranyjáradék —.— osztrák aranyjáradék —.—, osztrák-magyar államvasut 148.90, német bank —.—, drezdai bank 148.—, gelsenkircheni —.—, Hibernia 187.—, olasz járadék —.—, magyar koronajáradék —.—, osztrák ezüstjáradék —.—. Csendes.

Hamburg, ápr. 4. (Zárlat.) 4·2% ezüstjáradék 97.90, 1860. sorsjegy 140.25, osztrák déli vasut 25.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 100.40, osztrák hitelrészvény 227.75, osztrák-magyar államvasut 148.50, olasz járadék 95.50, 4% magyar aranyjáradék 99.20. Nyugodt.

Hamburg, ápr. 4. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 228.—. Csendes.

Páris, ápr. 4. (Az *Egyetértés* tudósitójának táviratа.) *3 óra 40 perczkor záródnak*: Osztrák-magyar államvasut —.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 101.25, osztrák Länderbank 480.—, 3%-os franczia járadék 101.47, ottomán-bank 543.—, 3½%-os franczia járadék 102.70, alpesi bányarészvények —.—, déli vasut —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 100.30, párisi bankrészvény 1079, olasz járadék 96.22, franczia törlesztési járadék —.—, osztrák földhitelint. részvény 1299, török dohányrészvény 321.—. Szilárd.

London, ápr. 4. (Megnyitás.) Angol consol $95^3/_4$.

London, ápr. 4. (Zárlat.) $2^3/_4$%-os angol consolok $95^{13}/_{16}$, spanyol járadék $71^1/_2$, négyszázalékos magyar aranyjáradék $98^3/_4$, 4%-os rupia $63^5/_8$, leszámitolási kamatláb $3^5/_8$, bécsi váltóár 1230, déli vasut $5^1/_2$, olasz járadék $94^7/_8$, négyszázalékos osztrák aranyjáradék —.—, Canada Pacific vasut $95^1/_2$, ezüst $26^{15}/_{16}$. Nyugodt.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

New-York, ápr. 4. (Zárlat.) *Gyapot*: New Yorkban helyben $8^7/_{16}$ ($8^9/_{16}$ tegnap), gyapot májusra 8.06 (8.24), gyapot juliusra 7.98 (8.12), gyapot New-Orleansban helyben $8^3/_{16}$ ($8^5/_{16}$). — *Petroleum*: Stand White Newyorkban 7.85 (7.85), petroleum Stand White Philadelphiában 7.75 (7.80), petroleum Rafined in Cases 8.80 (8.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.25 (1.25). — *Zsir*: Western steamt 8.90 (8.95) zsir Rohe és Brothers 9.05 (9.10). — *Tengeri* irányzata: szilárd. Tengeri májusra $48^3/_8$ ($47^3/_4$), tengeri juliusra $47^5/_8$ ($46^7/_8$), tengeri szeptemberre $47^1/_8$ ($46^3/_4$). — *Buza* irányzata: tartott. Piros őszi buza helyben $79^1/_2$ (80.—), buza áprilisra —.— (—.—), buza májusra $77^3/_4$ (78.—), buza juliusra 78.— ($79^1/_4$), buza szeptemberre $77^5/_8$ ($77^1/_2$). Gabona szállitási dija Liverpoolba $1^1/_4$ ($1^1/_4$). — *Kávé* fair Rio 7. sz. $6^3/_4$ ($6^3/_4$), kávé áprilisra 5.40 (5.50), kávé juliusra 5.60 (5.70). — *Liszt* Spring Wheat clears 2.75 (2.75). — *Czukor* $3^1/_2$ ($3^1/_2$). — *Ón* 25.37 (25.57). — *Réz* 17.— (17.—).

Chikago, ápr. 4. (*Zárlat.*) *Buza* irányzata: állandó. Buza májusra $72^1/_4$ ($72^1/_8$), buza juliusra $72^3/_4$ (73.—). — *Tengeri* irányzata: szilárd. Tengeri májusra $43^1/_4$ ($41^5/_8$). — *Zsir* májusra 8.42 (8.47), juliusra 8.25 (8.25). — *Szalonna* short clear 8.55 (8.55). — *Sertéshus* májusra 15.20 (15.45).

Prága, ápr. 4. *Nyersczukor* Aussigban azonnal szállitva 23.40 k., májusra 23.50 k., finomitott készáru Prágában 84.— korona.

Hamburg, ápr. 4. *Nyersczukor* áprilisra 8.95, májusra 9.02, juniusra 9.07, juliusra 9.15, augusztusra 9.25, szeptemberre 9.17, októberre-deczemberre 8.92 márka 50 kilónkint.

Hamburg, ápr. 4 *Kávé* májusra $31^1/_2$, szeptemberre 32, deczemberre $32^3/_4$ fillér fontonkint.

Berlin, ápr. 4. Buza májusra 164.—, juliusra 165.25, tartott; rozs májusra 143.25, juliusra 143.—, csendes; zab májusra 138.75, juliusra 137.25, nyugodt; tengeri májusra 107.50, juliusra —.—, bágyadt; olaj májusra 54.50, októberre 48.60, javult; szesz 70-es helyben 44.20.

Boroszló, ápr. 4. Buza helyben 15.80, sárga buza helyben 15.70, rozs helyben 14.80, zab helyben 14.30, repcze helyben —.—, tengeri 100 kilonkint 13.25.

Köln, ápr. 4. Olaj 61.—.

Páris, ápr. 4. *Buza* folyó hóra 18.80, májusra 19.15, májustól négy hóra 19.45, négy utolsó hóra 19.85 állandó; *rozs* folyó hóra 14.90, májusra 15.—, májustól négy hóra 15.—, négy utolsó hóra 14.15, nyugodt; *liszt* fleur de Paris folyó hóra 23.80, májusra 24.15, májustól négy hóra 24.70, négy utolsó hóra 25.70, állandó; *repczeolaj* folyó hóra 65.25, májusra 60.—, májustól négy hóra 57.75, négy utolsó hóra 55.—, emelkedő; *szesz* folyó hóra 28.75, májusra 29.—, májustól négy hóra 29.50, négy utolsó hóra 30.50, állandó; *nyers czukor* folyó hóra 24.—, májusra 24.25, májustól négy hóra —.—, négy utolsó hóra —.—, nyugodt; *fehér czukor* folyó hóra 27.75, májusra $27^7/_8$, májustól négy hóra $28^1/_8$, októbertől négy hóra 26.75, szilárd; *finomitott czukor* folyó hóra 101.50, májusra 102.—. Idő: Eső.

Havre, ápr. 4. *Kávé* áprilisra $38^1/_2$ frank, négy hónapra $39^1/_4$ frank.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok árai. (*Magánjelentés.*) A mai forgalom igen élénk volt és különösen a halpiaczon rendkivül élénk volt a forgalom, az árak felszöktek. Az élő harcsa kilója 3 korona, élő ponty 2.40 korona, csuka 2 korona, fogas 4 korona, viza 2.80 korona, tok 2.60 korona, apró kevert hal 1 korona, tengeri hal 4 korona, tengeri rák 5 korona, édesvizi rák darabja 24 fillér. Teavaj kilója 260 fillér, prágai sonka kilója 240 fillér, kassai sonka 2 korona, házi sonka 150 fillér. Rántani való idei csirke darabja 140 fillér, sütni való jércze 170 fillér. pulárd 2 korona, kappan 3 korona. Élő hizott lud darabja 8 korona, fejes saláta darabja 10 fillér. Tojásból (másodrendü ládaáru) 45 darabot olvastak 2 koronáért.

Marhavásár.

Budapest, ápr. 4. (*Braun* József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott 1148 magyar ökör, 482 magyar tehén, 125 magyar bika, 35 magyar bivaly, 203 szerbiai ökör, 14 tehén, 3 bika, 4 bivaly, összesen 2014 vágómarha. — Habár a mai felhajtás mintegy 400 darabbal kevesebb volt, mint a mult héten, az üzlet azonban mégsem mondható kedvezőbbnek, mivel az itteni mészárosok tartózkodtak a vásárlástól, idegen vevők pedig csekély számban jelentek meg. — Az egységi árak változatlanok maradtak. — Következő árakat jegyeztünk métermázsánként (100 kiló):

Jóminőségü magyar hizott ökrökért	60—64	k-ig
Közép minőségü magyar ökrökért	54—58	»
Alárendelt min. magyar ökrökért	46—50	»
Jó minőségü tarka tehenekért	50—62	»
Közép » »	44—48	»
Jó minőségü szerbiai ökrökért	54—56	»
Alárendelt minőségü »	42—48	»
Bikákért	54—64	»
Bivalyokért	34—44	»

métermázsánként, elevensulymérték szerint.

Juhvásár.

Budapest, ápr. 1. (*Braun* József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatot: 211 drb magyar birka. A vásár lanyha irányzat mellett folyt le. Következő árakat jegyeztünk: Elsőrendü ürükért 36—38 k.-ig páronkint. Elsőrendü ürükért 42—44 fillérig, kilogrammonkint.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs (St. Marx), ápr. 4. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai vásárra felhoztak: 6165 drb borjut, 1369 élő és 1979 leölt sertést, 154 leölt juhot, 21.859 bárányt. Tekintettel az ünnepekre az üzlet nagyon élénk, bárány és juh emelkedett, sertés esett. — Eladási árak. Leölt borjuk 70—92 fillér, elsőrendü 90—110 fillér, legelsőrendüek 120—122—124 fillér, nehéz sertés 76—96 fillér, könnyü sertés 92—108 fillér, leölt juh 60—80 fillér, bárány 12—32—34—36 korona páronkint.

Heti lóvásár.

Budapest, ápr. 4. Felhajtottak: I. oszt. lovat 331 darabot, II. osztályut 261 drbot, összesen 592 drbot. Ebből eladtak 332 drbot.

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: ***Erdős Armand.***

Napirend 1901 április 5.

Naptár: Péntek, április 5. — Róm. kath. Nagypéntek. — Prot.: Nagypéntek. — Görög-orosz: (márcz. 23.) Vikon. — Zsidó: Nizan 17. Passah 2. n. — Nap kél: 5 óra 17 perczkor reggel, nyugszik: 6 óra 19 perczkor este. — Hold kél: 8 óra 3 perczkor este, nyugszik: 5 óra 30 perczkor reggel. Földtávolban: délelőtt 7 óra 5 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

A budapesti artista-egyesület gyülése d. u. 3 órakor.

Csonka mise a Mátyástemplomban délelőtt 9 órakor, tartja a herczegprimás.

A nagypénteki ref. tássaság gyüjtése a ref. templomokban a délelőtti órákban.

Nemzeti muzeum: Régiségtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 kor. belépődij mellett.

Országos képtár és **Dürer-kiállitás** az akadémiában nyitva délelőtt 9 től d. u. 1-ig.

Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9 órától 12-ig, d. u. 2-től 5-ig.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és pentek kivételével naponkint 9—1-ig.

Mezőgazdasági muzeum d. e. 9—1-ig.

Közlekedési muzeum a városligetben d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig.

A földtani-intézet muzeuma zárva.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Az iparmüvészeti muzeum könyvtára nyitva d. e. 10 órától 12-ig, d. u. fél 7-től fél 8-óráig.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10-től 1-ig 40 fillér, azontul este 6-ig. Belépődij 1 kor.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától **5-ig.**

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény,* továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és d. u. 3 órától 6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

IDEGENEK NÉVSORA.

Orient szálló. Ferber B-né Versecz. — Steinfest A. Nagyvárad. Pollák F. N.-Kikinda. — Kántai A. N.-Mühely. — Krassowsky B. N.-Szeben. Blázy K. Kassa. — Hirschman L. Pozsony. — Blahut D. Szegszárd. Beniczky K. T.-Szt.-Márton — Réti G. Temesvár. — Beniczky S.-né Tass. Rosa V. Komárom. — Fábián Gy. Szabadka. — Fried B. L'Elrast.

Nádor szálloda. Goldmann A. és családja Bécs. — Wald J. és neje Pozsony. — Hoffmann L. Temesvár. — Baratky J. Nagyvárad. — Harip J. Kolozsvár. — Saydl A. Grácz. — Engel L. Szeged. — Vendel J. Köbölkut. — Weisz S. Győr. — Harmathy J. Tolna. — Schütz E. Somogy. Weidler J. Trencsén. — Waldmann E. Brünn. — Kaiser L. N.-Kanizsa. Schön M. Hőgyesz. — Alberti S. N.-kikinda. — Füleki G. Vácz. — Inczédy A. Esztergom.

Hungária szálloda. Báró Jordáns J. Berlin. — Báró Berg H. Stuttgart. — Báró Graichen M. Berlin. — Manson G. Edinburgh. — Ishawara J. Tokió. — Bousy G. Besancon. — Ibing H. és neje. Gehike P. Szófia. Langer H. és neje Wiesbaden. — Scharmeder A. Berlin. — Chudzynski G. Konjica. — Bogsch J. Pozsony. — Atipl C. Kecskemét. — Schlesinger L., Valter J. New-York. — Beangé G. és neje Paris. — Dyrenforth P. Chicago. — Bernhard H. Hamburg. — Diner J. Kisvárda. — Brammer M. és neje Brünn. — Pilitz M. Veszprém. — Zmeskal J. Kolozsvár. Ottie W. és testv. Boroszló. — Vandhelt W. Berlin. — Blau L. N.-Kanizsa. Sussich C. Karánsebes. — Joób G., Ramor L. Arad. — May M. Szeged. Westphal L. Berlin. — Rernfeld H., Schmeichler C., Reinitz J., Steiner E., Seiler S., és neje, Jonás W., Jellinek G., Kohn A. Bécs.

Pannonia szálloda. Kacskovits G. Örs. — Leplat J. Bécs. — Báró Gruber J. Nyusztya. — Ferenczy S. Árokszállás. — Sorkal J. Győr. Vegerosi F. Temesvár. — Dr. Kovats J. Szeged. — Szabó N. Czegléd. Bilkei P. Szegszárd. — Beyer K. Csalár. — Kandelka A. Eszék. — Wittich S. Karansebes. — Horváth I. Jánosháza. — Lövenstein A. Örkény. — Roth P. Huszt. — Grobe O. Wildstein. — Frankl I. Szabadka. — Glaszer E. Prága. — Holczer L. Fegyvernek. — Czibur B. N.-Mihály. — Lukacs J. Kassa. — Rooz J. Szolnok. — Felitt K. M.-Ujvár. — Rargha Gy. Köröshegy. — Szontagh J. Szolnok.

Metropole szálloda. Fried A. T.-Tepla. — Waloner D., Dr. Waldner J. Ó-Becse. — Olescher E. Brassó. — Bazoni A. Kassa. — Dr. Tilles B., Heritz B. Beszterczebánya. — Draskovits K. Kalocsa. — Nagel A.-né, Wagner M., Farkas M., Strausz M. Bécs. — Bruno A. Mecklenburg. Wippelhauser Gy. D.-Bogdán. — Szmoligovits L. Sáros. — Dr. Schramer J. Lemberg. — Popovits S. Zombor. — Strausz J. Kassa. — Rojkó A. Szatmár. — Deák P. Sopron. — Stojanevits V. Kecskemét. Dr. Schützenberger D.-Földvár. — Klein S. Kassa. — Pollák K. Miskolcz. Katona L. Trencsén.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

NÉPSZINHÁZ. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

MAGYAR SZINHÁZ. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

VÍG-SZINHÁZ. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

VÁR-SZINHÁZ. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

Uránia Magyar tudományos szinház. Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

KISFALUDY SZINHAZ Budapest, 1901 április 5-én. Zárva.

Szinházi játékrendek.

A m. kir. operaház műsora: *Szombaton* zárva. *Vasárnap* A hugonották.

A nemzeti szinház műsora: *Szombaton* zárva. *Vasárnap* d. u. A kaméliás hölgy, este A bor.

A népszinház műsora: *Szombaton* zárva. *Vasárnap* d. u. A baba, este A tót leány.

A vigszinház műsora: *Szombaton* zárva. *Vasárnap* d. u. A titkos rendőr, este Ocskay brigadéros.

A magyar szinház műsora: *Szombaton* zárva. *Vasárnap* d. u. A postás fiu, este Az asszonyregement.

Uránia szinház műsora: *Szombaton* zárva.

FOLIES CAPRICE

Ma, nagy pénteken

zárva marad.

Holnap, szombaton

Hotel Narrenhaus.

Bohózat. Irta Leitner H.

Ezt megelőzi:

Bocskai traktéros.

bohózat prológgal. (Nem paródia). Irta **egy fináncz.**

és

Das Schwert des Damokles

bohózat.

Wollner Adolf

a kitünő szalonhumorista fellépte.

A remek télikertben

reggel 5 óráig czigányzenekar játszik.

Somossy-Mulató.

Albrecht Ferencz igazgató.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdete 8 órakor.

Ma, nagy pénteken

zárva marad.

Holnap, szombaton első fellépte a 100 tagból álló

ballet és operette társulatnak

„Venus auf Erden"

czimü, pazar pompával kiállitott burlesk operettében Balten Beckertől, zenéje Linke Páltól.

A fényes tánczokat és evolucziókat Gundlach Alajos tanitja be.

Jegyek kaphatók a Mulató nappali pénztáránál 9—1 óráig és délután 3-tól estig, ugymint Weisz A. nagy tőzsde Károly-körut 26., Tőzsde Andrássy-ut 38. és 26. szám alatt egész napon át.

Budapest a Tattersalban

Csak két hét.

Kezdete április 7-én vasárnap

délután 2 órakor.

BARNUM & BAILEY

a világ legnagyobb látványossága.

Nagyszerü nemzetközi mulatóhely.

Alapittatott Amerikában.

Jelenleg a Continensen körutazást tesz, saját, külön e czélra épült 67 óriási vasuti kocsiában, **mely 4 teljes vonatot képez.** A teljes „Ensemble" **12 hatalmas sátor-pavillonban lesz elhelyezve,** melyeknek legnagyobbika körülbelül 12,000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

70 ló egy „Manége"-ban elővezetve
3 elefántcsorda 3 „Manége"-ban elővezetve
75 akrobata 2 szinpadon
50 jockey és mülovas
12 bajnoklovas
20 állat mint bohócz
20 a világnak legélczesebb bohócza.
100 számból álló válogatott müsor.

3 „Manége"-ban, 2 szinpadon és 1 verseny-pályán.

300 gyakorlott müvész. 2 állatsereglet.

A belépő-jegyek érvényesek a hirdetett összes látványosságokhoz és jogot adnak a jegy birtokosának egy ülőhely elfoglalására. — **Utánfizetés nincs.**

Naponta 2 előadás, délután 2 órakor és este ½8 órakor, az előadást megelőzőleg 1½ órával a kapuk megnyittatnak a nagy közönség számára, hogy alkalma legyen az állatsereglet eket, az élő csodaembereket és a csoda dolgoknak és ritkaságoknak egész gyüjteményét megtekinteni.

Az árak a helyek fekvése szerint igazodnak:

Belépő-jegy és ülőhely	1 kor. 20 fill. és 2.50 kor.
Zártszék	4.— „
Fentartotthely	5.— „
Páholyszék	6.— „

10 éven aluli gyermekek az összes helyeken (kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet) a felét fizetik. A helyek az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével mind számozva vannak és megnyitáskor a bejáró előtt kaphatók; az 5 és 6 kor. helyekre április hó 1 től jegyek kaphatók

Bárd Ferencz és Testvére zenemükereskedésében

Andrássy-ut 42. szám. 40914

Vizállás, 1901 április 4-én.

	Csapadék	
Inn:		
Schärding	+ 54	> 2
Duna:		
Passau	+ 217	> 27
Linz	— 72	> 20
Bécs	— 85	> 7
Pozsony	+ 147	< 1
Komárom	+ 224	< 5
Budapest	+ 104	< 12
D.-Földvár		
Mohács	+ 317	< 11
Gombos		
Ujvidék	+ 433	< 13
Zimony	+ 550	< 6
Pancsova	+ 562	< 8
Drenkova	+ 471	< 7
Orsova	+ 505	< 3
Vág:		
Szered	+ 108	> 12
Rába:		
Győr	+ 225	< 27
Dráva:		
Zákany		
Barcs	+ 44	> 2
Eszék	+ 168	< 15
Száva:		
Sziszek	+ 420	> 24
Mitrovicza	+ 581	< 12

	Gravitáció	
Béga:		
Kiszető	+ 96	< 6
Temesvár		
N.-Becskerek	+ 149	< 4
Tisza:		
M.-Sziget	+ 65	< 5
Tekebánya		
Tisza-Ujlak		
V.-Námény	+ 155	< 15
Záhony (Csap)	+ 48	< 12
Tokaj	+ 341	< 41
Tisza-Füred	+ 530	< 26
Szolnok	+ 635	< 13
Csongrád	+ 665	< 13
Szeged	+ 664	< 7
Török-Becse	+ 525	< 5
Titel	+ 523	< 7
Körös:		
Sebes:N-Várad	+ 17	< 3
Fekete: Tenke	+ 34	< 4
Fehér: B.-Jenő	+ 44	< 12
Kettős: Békés	+ 270	< 28
Hármas:Gyoma	+ 458	< 20
Maros:		
Arad	— 56	< 30
Makó	+ 156	< 12

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt. > árada < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1901 április 4-én reggel 7 órakor:

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérs. maximum	Hőmérs. minimum
Akna-Szlatina	71·6	+ 5.5	E 3	0	—	18	2
Szatmár	71·6	+ 6.5	SE 2	0	—	17	5
Eger	70·8	+ 5.4	E 1	1	—	17	1
Ungvár	71·5	+ 4.2	NE 1	0	—	17	3
Kesmárk	69·4	+ 4.0	N 1	0	—	—	—
Arvavaralja	68·6	+ 5.3	— 0	0	—	15	4
Selmeczbánya	69·4	+ 6.0	SE 1	0	—	14	6
Budapest	69·8	+ 8.3	SE 1	0	—	16	8
O-Gyalla	68·7	+ 7.9	— 0	2	—	19	7
Magyar-Óvár	68·8	+ 7.5	S 1	1	—	20	7
Sopron	68·0	+ 7.4	S 1	0	—	18	3
Hereny	69·1	+ 6.8	W 1	0	—	21	6
Keszthely	69·1	+ 11.4	SE 1	0	—	18	9
Pécs	70·0	+ 9.4	EEN 1	∞	—	18	8
Eszék	70·0	+ 8.8	W 1	0	—	24	5
Zágráb	69·6	+ 9.0	— 0	0	—	20	9
Károlyváros	69·7	+ 6.4	— 0	0	—	12	3
Fiume	69·4	+ 8.5	— 0	≡	—	18	8
Cirkvenica	70·4	+ 10.4	— 0	0	—	22	8
Debreczen	71·9	+ 3.8	SW 1	0	—	18	1
Kis-Kartal	71·0	+ 7.4	— 0	1	—	20	3
Szolnok	68·8	+ 10.2	SE 2	1	—	12	6
Szeged	70·4	+ 8.4	S 4	3	—	19	6
Arad	71·6	+ 9.2	SE 4	3	—	18	9
Zsombolya	70·3	+ 5.7	SE 1	0	—	22	3
Temesvár	71·2	+ 7.3	SE 1	0	—	10	4
Versecz	70·7	+ 13.8	SE 3	0	—	25	10
Drenkova	71·7	+ 9.4	NE 2	1	—	19	7
Nagy-Várad	70·8	+ 8.7	EES 0	0	—	19	4
Kolozsvár	71·6	+ 7.8	— 0	0	—	20	—1
Nagy-Szeben	72·4	— 1.6	SE 1	0	—	21	0
Bécs	68·1	+ 6.2	— 0	1	—	19	5
Salzburg	67·3	+ 7.8	S 4	2	—	20	7
Klagenfurt	70·0	+ 3.4	E 1	0	—	18	0
Póla	70·2	+ 9.0	W 1	1	—	15	8
Lesina	69·5	+ 11.8	— 0	0	—	17	12
Hamburg	47·9	+ 11.4	SSW 8	●	12	—	—
Berlin	55·5	+ 11.9	SW 5	●	1	—	—
Zürich	67·1	+ 11.6	SW 4	3	—	—	—
Biarritz	68·3	+ 20.4	S 4	3	—	—	—
Nizza	70·9	+ 11.2	— 0	2	—	—	—
Páris	59·8	+ 12.9	SW 5	4	1	—	—
Christiansund	35·4	+ 2.7	WWS 6	0	—	—	—
Stockholm	49·0	+ 6.0	SSW 4	4	—	—	—
Szent-Pétervár	64·5	+ 1.4	SSE 2	4	—	—	—
Varsó	64·2	+ 5.9	S 1	4	—	—	—
Moszkva	73·0	+ 1.6	NNW 0	4	—	—	—
Kiev	72·3	+ 0.0	WWN 0	3	—	—	—
Sarajevo	72·0	+ 4.7	W 2	0	—	13	4
Sulina	—	—	—	—	—	—	—
Szófia	73·4	+ 5.4	EES 0	0	—	19	3
Athen	67·6	+ 11.6	NNE 4	3	—	19	10
Torino	71·9	+ 8.0	— 0	4	—	16	7
Florencz	71·7	+ 11.5	SW 2	4	—	21	11
Roma	71·2	+ 9.6	N 0	∞	—	20	9
Napoly	70·5	+ 11.9	NNW 1	0	—	20	11
Brindisi	69·7	+ 13.8	NW 4	1	—	16	11
Palermo	70·9	+ 10.8	EES 2	0	—	21	7
Malta	68·3	+ 13.8	NW 2	1	—	18	13

A szélirányok e ölése: N = észak, **E** = kelet, **S** = dél, **W** nyugot. — **Felhőzet:** 0 = egészen derült, 1 = több nyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ köd = zivatar.

A keleti maximumon kivül egy uj maximum nyomul előre délnyugatról, mig a depresszió, a melynek magva ma reggel Norvégia felett van, Európa északnyugati részein terjeszkedik, viharos szeleket és esőzést okozva Németországban és a Skandináv államokban.

Európa délkeleti felében — a maximumok hatása alatt — az idő derült, száraz.

Nálunk az idő derült, száraz és feltünő enyhe volt.

Prognozis a következő 24 órára: Déli légáramlással igen enyhe és jobbára száraz idő várható, legfeljebb az ország északnyugati részein átvonuló esőkkel.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1901. április 4.

Időjárás szép	Vizállás reggel 7 órakor 212 cm.	Hőmérő reggel 7 órakor + 10 C.	Legsulymérő reg. 7 ó. 774 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaneműek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben **50 klgr.-kint.** — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74		75		76		77		78		79		80		81	
tiszavidéki	—.—	—.—	7.55	7.60	7.60	7.75	7.70	7.80	7.75	7.85	7.85	8.—	7.95	8.05	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	7.40	7.60	7.60	7.75	7.70	7.80	7.75	7.85	7.85	7.95	7.95	8.—	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	—.—	—.—	7.40	7.55	7.50	7.60	7.60	7.70	7.70	7.80	7.75	7.85	7.85	7.95	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánság	7.25	7.40	7.40	7.50	7.50	7.65	7.60	7.70	7.65	7.75	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	7.50	7.60	7.55	7.70	7.70	7.80	7.80	7.90	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam kor.-tól	Árfolyam kor.-ig
Rozs 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.50	7.65
	Középminőségü	7.40	7.50
Árpa 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	6.35	6.65
	» másodrendü	6 —	6.20
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	» felsőmagyarországi	—.—	—.—
	» dunántuli	—.—	—.—
Köles 50 kg.-kint	—	5.10	5.30
Zab 50 kg.-kint	Elsőrendü	5.45	6.75
	Középminőségü	6.25	6.45
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	5.35	5.45
	Román v. bolgár	5.40	5.50
	Cinquantin	6.10	6.20
	Fehér	5 40	5 50
Repcze 50 kg.-kint	Káposzta	—.—	—.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Magyar buza 50 kg.-kint	1901 április	7.63	7.64
	» október	7. 8	7.78
Buza 50 kg.-kint	1901 szeptember	—.—	—.—
	» október	7.72	7.73
	» május	7.69	7.70
	1901 április	7.63	7.64
Rozs 50 kg.-kint	1900 október	6.75	6.76
	» május	—.—	—.—
	1901 április	7.72	7.74
Tengeri 50 kg.-kint	1901 julius	5.38	5.39
	» szeptember	—.—	—.—
	1901 május	5.26	5.27
Zab 50 kg.-kint	1900 október	6.66	6.67
	1901 április	6.56	6.56
	» junius	—.—	—.—
Kap.-repcze 50 kg.-kint	1900 augusztus	12.50	12.60
	» február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint május	7.5*
Rozs 50 kg.-kint május	7.67
Tengeri 50 kg.-kint május	—.—
Zab 50 kg.-kint május	6.53
Árpa	—.—
Káp.-Repcze	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	47—50
	Ujvidék	38—40
	Bezdán	30—32
	Kalocsa	26—28
	D.-Földvár	24—26
Tisza	Szentes	60—64
	Szeged	50—53
	Zenta	48—52
	Titel	40—43
Száva	Mitrovicz	60—64
Béga	Temesvár	67—70
	N.-Becsk.	47—50

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. **Győrbe** a fuvardijtétel 20 fillérrel magasabb.

III. Különféle termények.

Az 100 kilogrammonkint			Faj	Pénz korona	Áru korona
	Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	54.—	54.50
			vidéki	—.—	—.—
	50 kg.-kint	Szalonna	magyar Ia légenszáritott vidéki	—.—	—.—
			városi légenszáritott, 4 darabos	54 —	44 50
			» » 3 »	46.50	47.—
			füstölt	—.—	—.—
	Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 500 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosznia, 1898 évi, usance-minőség	13.—	13.50
			» » » 100 darabos	14.—	14 50
			» » » 85 »	15.25	15.75
			szerbiai » » usance-minőség	13 —	13.50
			» » » 100 darabos	14.—	14.50
			» » » 85 »	14.75	15.—
	Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1898	18.50	19 —
			szerbiai 1898	18.—	18 25
	50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1899	42.—	48.—
			lóhere aproszemü 1899	40.—	45.—
			» középszerü 1899	48.—	51.—
			» nagyszemü 1899	52.—	58.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt névert. drbok, adóm. 100 ar. frt = 240 k.	117.50	118.—
4 %	Aranyjáradék, 10,000 ar. frt névért. drbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24.000 k.	—.—	—.—
4 %	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k. április k.	117.50	118.—
3½%	Koronaértékü járadék, adómentes	83.25	83.75
4 %	» » »	93.10	93.2
4 %	» » » április k.	93 12	93.50
4½%	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt=240 k.	119.—	120.—
4½%	1889. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt = 240 k.	121.—	122.—
4½%	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	100.50	101.50
3 %	Államk. vask.-czélj. ar. adóm., 10 f. sterl.=240 k.	83.65	84.65
—	1870. nyereményk., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	174.—	176.—
—	1870. » 50 » 50 frt = 100 k.	174 —	176.—
4½%	Magyar regale-kárt. kötvény, adómentes	99.63	100.25
4½%	Horvát-szlavon »	99.—	100.—
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	92.40	93.40
4 %	Horvát-szlavon » »	93.50	94.50
4 %	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	144.—	145.—
4¼%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
4⅖%	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	98.20	98.70
4⅖%	» » május—november	98.20	98.70
4⅖%	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	98.—	98.50
4⅖%	» » április—október	98.—	98.50
4 %	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	117.75	118.25
4 %	Koronaértékü járadék	97.35	97.85
3⅕%	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	181.—	183.—
4 %	» 1860. » 500 » o. é. = 1000 k.	140.50	142.50
4 %	» 1860. » 100 » » = 200 k.	169.50	171.50
—	» 1864. » 100 » » = 200 k.	207.—	209.—
—	» 1864. » 50 » » = 100 k.	206.—	208.—
	II. Más kölcsönök.		
6 %	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k.	97.—	98.—
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1896. évből	86.—	87.—
4½%	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	94.—	95.—

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	Utolsó árfolyam áru
4½%	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	97.30	98.30
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	87.50	88 —
4 %	Temes-begavölgyi vizszab. tars. kölcsöne	92.25	93.25
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
4½%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	98.50	99.50
4½%	Egyesült Bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	97.50	98.50
4 %	» » »	89.50	90.50
6 %	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
4½%	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	97.—	98.—
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101 —	102.—
5 %	» » » 50½ évre	101.—	102.—
4½%	» » » 50½ évre frtban	97.—	98.—
4 %	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	97.—	98.—
4½%	» » » járadékjegy visszafiz. 102%	96.—	97.—
4½%	» » » Záloglevél koronaértékben	98.—	99.—
4½%	Magyar földhitelint. o. é. frtban	99.50	100.—
4 %	» » 41 évre	91.—	92.
4 %	» » koronaértékben 50 évre	90.50	91.—
3½%	» » koronaértékben 63 évre	82.25	83.25
4 %	» » szabály. és talajjav. frtban	90.50	91.—
4½%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	96.—	97.—
4 %	» » » 50 évre	90.—	91.—
4 %	» » » 50 évre 105%	91.50	92.50
4½%	Magyar jelzáloghitelbank frtban	97.50	98 50
4½%	» » 50 évre	97.50	98.50
4 %	» » frtban	92.—	92.50
4 %	» » 50 évre	90.50	91.50
4½%	» » közs. kötv. 50 évre frtban	97.25	96.25
4½%	» » közs. kötv. 50 évre	97.25	98.25
4 %	» » közs. kötv. 50 évre frtban	92.25	93.25
4 %	» » közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	99.—	100 —
3½%	» » k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4 %	» » nyer.-kötv.	117 50	119 50
4 %	» » osztr. felülb.	119.—	121.—
3 %	» » nyer.-kötv.	103.—	105.—
4½%	Magyar országos közp. takarékpénzt 40 é. frtban	97.50	98.50
4½%	» » » 50 é.	97.50	98.50
4 %	» » »	90.50	91 50
4½%	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1, 2, 3, 6, 7, 8. kib.	97.25	98.25
4½%	» » » 4., 5. kib.	97.—	98 —
4 %	» » »	89 75	90.—
4½%	» » » közs. kötv.	97.—	98.—
4 %	» » »	89.—	90.—
5 %	Országos központi hitelszövetkezet kötv.	100 —	101.—
4 %	Osztrák.magyar bank 40⅓ évre frtban	99.—	100.—
4 %	» » 50 évre	99.—	100.—
4½%	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4 %	» » » frtban	91.50	92.50
4 %	» » » zálogl. kor. ért.	93.—	94.—
4½%	Pesti m. keresk. bank frtban	97.50	98.50
4 %	» » »	92.—	93.—
4½%	» » » közs. kötv. 50½ évre	97.50	98.50
4½%	» » » közs. k. visz. 110% frtb	102.—	103.—
4 %	» » » közs. k. visz. 105%	93.—	94.—
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
5 %	Albina takarék és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	» » » 40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
5½%	» » » 40 évre	—.—	—.—
4½%	Aradmegyei takarékpénztár	98 —	99. —
5 %	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	102.50	103.50
4½%	Debreczeni első takarékpénztár	97.—	98.—
5 %	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	99.50	100.—
4½%	» » 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
4½%	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	98.75	99.75
4½%	» » közs. kötv.	98.50	99.50
5 %	Nagyv. b. ált. takp. 31½ é., vissz. 110%	102.—	—.—
5 %	» » 40 évre, vissz. 106%	102.—	—.—
5 %	» » 40 évre, III. kib.	101.75	102.25
4½%	» » 35 évre, IV. kib.	98.25	99.25
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	102.50	103.50
5½%	» »	106.—	107.—
6 %	» »	106.—	107.—
4½%	» » VI. kib.	98 25	99 25
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	121.—	122.—
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
4½%	» » »	96.25	97 25
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
4½%	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	98.50	99.50
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	95.50	96.50
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	95.—	96. —
4 %	Budapest-pécsi vasut	92.—	93.—
4 %	Déli vasut 100 márka = 118 k.	107.50	108.50
5 %	Első cs. kir. sz. b. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889.	95. —	96.—
4 %	» » 1889, 100 m. = 118 k.	111.50	112.50
4 %	» » 1891,	95.25	96.25
4 %	» » 1891, 100 m. = 118 k.	111.50	112.50
4 %	» » (oszt. von.) 1889. ez.	95.50	96.50
4½%	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	97.75	98.75
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	105.—	106.—
5 %	» » II. kib.	105.—	106.—
4 %	» » ezüst	96. —	97.—
5 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	105.—	106.—
5 %	» » 1874. kib.	105.—	106.—
4½%	Magyar v. els. k. beruh. czélra, 100 m. = 118 k.	118.—	119.—
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1883. 100 m. = 118 k.	—.—	—.—
3 %	» » X. kib. 1885 100 fr. = 96 k	—.—	—.—
4½%	Torontáli helyi érdekü vasutak	95.75	96 75

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok	Névérték	Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	Utolsó árfolyam áru (koronaérték)
	V. Bankok részvényei.			
—.—	Angol-osztrák bank	210	280.—	282.—
—.—	Budapesti bankegyesület	200	176.—	177 —
—.—	Első magyar iparbank	300	340.—	345.—
—.—	Fiumei hitelbank	160	151.—	153.—
—.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
—.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	216.—	218.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	210.—	220.—
—.—	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
—.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	210.—	215.—
—.—	Magyar általános hitelbank	400	—.—	—.—
—.—	» » » április k.	400	711.—	711.50
—.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
—.—	» » » április k.	200	144.—	145.—
—.—	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
—.—	Magyar jelzáloghitelbank április k.	240	456 50	457.—
—.—	Magyar kereskedelmi r. t.	400	405 —	410.—
—.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
—.—	» » » április k.	400	445.—	446.—
—.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	960.—	970 —
—.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
—.—	Osztrák hitelintézet április v.	320	707.—	707.50
—.—	Osztrák hitelintézet 1899. kib.	320	—.—	—.—
—.—	Osztrák-magyar bank	1200	1675 —	1685.—
—.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2520.—	2540.—
—.—	Unionbank	400	569.—	570.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
—.—	Belvárosi takarékpénztár	200	201.—	205.—
—.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	200	200.—	205.—
—.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	178.—	182.—
—.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	400.—	420.—
—.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2200.—	2210.—
—.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	570.—	575.—
—.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1410 —	1430.—
—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	15950 —	16000 —
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
—.—	Bécsi biztositó társaság	400	395.—	405.—
—.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	520.—	530.—
—.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5350.—	5400.—
—.—	Fonciere, pesti biztositó intézet	200	185.—	190.—
—.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	220.—	224.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	185.—	190.—
—.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1150 —	1200.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	101.—	103.—
—.—	» » elsőbbségi részv.	800	800.—	—.—
—.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	955.—	980.—
—.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	424.—	428.—
—.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	320	228.—	230.—
—.—	Pesti hengermalom-társ.	800	860.—	880.—
—.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	410.—	413 —
—.—	Pesti Viktória-gőzmalom	300	316 —	321.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
—.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	20	324.—	330.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	200	10.—	20.—
—.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	200	238.—	240.—
—.—	Esztergom-szászvári kőszénbánya r. t.	K. 400	—.—	—.—
—.—	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	240.—	242.—
—.—	István téglagyár r.-t.	200	60.—	65.—
—.—	Kis-sebesi granitbánya r.-t.	200 K.	286.—	290.—
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	650 —	700.—
—.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	342.—	260.—
—.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	196.—	200 —
—.—	Magyar asphalt r.-t.	200	314 —	317.—
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	270.—	271 —
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	183.—	185 —
—.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	100.—	110.—
—.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	619.—	62*.—
—.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n	300	174.—	176.—
	X. Vasművek és gépgyárak részv			
—.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	400	200.—	210.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	140.—	145.—
—.—	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	300	—.—	—.—
—.—	Ganz és társa vasöntőde és gépgyár	800	3100.—	3150.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	350.—	360.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
—.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	188.—	194 —
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	» » április k.	200	522.75	523 25
—.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	210.—	230.—
—.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	190.—	200.—
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	195 —	200.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
—.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	300.—	310.—
—.—	Franklin-társulat	300	529.—	534.—
—.—	„Kosmos" müintézet	200	—.—	—.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	355.—	365.—
—.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2510.—	2550.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
—.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	1030.—	1080.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	1200.—	—.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	220.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	275.—	285.—
—.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	220.—	222.—
—.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy.r.-t.	2000 K.	2600.—	2700.—
—.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	200	260.—	265.—
—.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	400	880.—	900.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	600	2225.—	2275.—
—.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	435.—	445.—
—.—	Első magyar szálloda r.-t.	160	410.—	415.—
—.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	200	315.—	320.—
—.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2775.—	2800.—
—.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	875.—	900.—

Értékpapirok	Névérték	Utolsó árfolyam pénz (koronaértek)	Utolsó árfolyam áru (koronaértek)
„Hungaria" müträgya és kénsav-gyár	400	200.—	210.—
Kabelgyár részvénytársaság	400	—.—	—.—
Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	167.—	173.—
Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1960.—	1970.—
Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	200	254.—	258.—
Magyar gázizzófény r.-t.	200	560.—	580.—
Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	200	345.—	355.—
Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	510.—	520.—
Magyar villamossági r.-t.	200 K.	248.—	250.—
Mezőgazdasági ipar-részv.-társ.	400	—.—	—.—
Nagyszebeni villamosmü r.-t.	1000	960.—	1000.—
Nemzetközi villamossági társaság	400	510.—	515.—
Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	1000.—	1020.—
Popper Lipót faipar r.-t.	400	—.—	—.—
Quarnero részvénytársaság	200	—.—	—.—
Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	26.—	30.—
Szegedi kenderfonógyár r.-t.	400	580.—	600.—
Sziszeki tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	192	295.—	296 —
XIII. Közlekedési váll. részv.			
Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	200	461.—	462.—
Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
Barcs-pakraczi vasut elsőbbs. részv.	400	405.—	406.—
Budapesti közuti vaspálya társ.	200	591.50	592.—
» » » április k.	200	—.—	—.—
» » » id. részj.	200	—.—	—.—
» » » élv. jegy		362.—	367.—
Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	299.—	300.—
» » élv.-jegy		95.—	100.—
Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	200	110.—	120.—
Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	—.—	—.—
Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
Déli vasut	240	—.—	—.—
» » április	240	105.—	106.—
Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	830.—	835.—
Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut	400	355.—	358.—
Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	100	397.—	399.—
Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut	400	419.—	421.—
Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
Magyar nyugoti vasut	400	423 —	425.—
Máramarosi sóvasut els. részvény	200	185.—	190.—
Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	200	118.—	126.—
Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	118.—	126.—
Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	1520.—	1580.—
Osztrák-magyar államvasut	480	—.—	—.—
» » április cég.	480	695.50	696.—
Pécs-barcsai vasut	400	422.—	424.—
Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasiczi h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	—.—	—.—

Névérték drbkint	Értékpapirok	pénz	áru
	XIV. Sorsjegyek.		
10	Bazilika sorsjegy	15.50	16.50
10	» » osztr. felülbélyegzéssel	17.75	18.25
—	» » nyeremény-jegy	—.—	—.—
200	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	389.—	393.—
80	Budavárosi sorsjegy	152.—	157.—
80	» » osztr. felülbélyegzéssel	157.—	162
4	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	8.25	9.—
4	» » osztr. felülbélyegz.	8.25	9.—
—	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	17.—	19.—
—	» » osztr. felülb.	23.—	25.—
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	23.—	24.—
10	» » osztr. felülbélyegz.	25.50	26.50
—	» » nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	25.—	27.—
24	» » osztr. felülbélyegz.	31 —	33.—
—	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy	28.—	30.
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	48.—	50.—
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	398.—	402.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	50.—	153.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint ... 2% k.	80.50	82.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint (o. felülb.) 1900	81 50	83.50
	XV. Pénznemek.		
	Arany, cs. és kir. vert	11.35	11.40
	» » kör.	11.32	11.37
	» osztrák vagy magyar 8 frtos	19.07	19.11
	» 20 frankos	19.07	19.11
	» 20 márkás	23.50	23.58
	» török aranylira	—.—	—.—
	Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	117.55	117.75
	Francia bankjegy (100 frank)	95.40	95.60
	Olasz bankjegy (100 lira)	90.60	90.80
	Papirrubel darabonkint	2.53	2.54
	Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
	Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Bank-kamatl.			pénz	áru
3½%	Amsterdam	100 hollandi frtért	198.50	199.10
4 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
4 %	London	10 sterlingért	240.10	240.55
5 %	Német bankpiaczok	100 márkáért	117.60	117 80
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	90 35	90.65
3 %	Páris	100 frankért	95.40	95.60
4½%	Svájczi bankpiaczok	100	95.20	95.60
5½%	Szentpétervár	100 rubelért	—.—	—.—

Leszámoló árfolyamok április 3-áról.

Magyar ált. hitelbank	712.—	Pesti m. keresk. bank	2525.—	Kőbányai polgári serfőző	—.—
Osztrák hitelintézet	723.—	Magy. jég- és viszontbizt.	—.—	Salgó Tarjáni kőszénb. t.	622.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Magyar czukoripar r. t.	—.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—
Magyar koronajáradék	—.—	M. takp. közp. jelzálogb.	—.—	M. orsz. közp. takarékp.	—.—
Magyar ip. és keresk. bank.	—.—	Magyar asphalt r.-t	570.—	Kassa-Somodi kőszénbánya	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	—.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	297.—
Magyar leszámitoló bank	—.—	Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	—.—	Magyar ált. takarékpénztár	—.—
Rima-Murányi vasmü r.-t.	—.—	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	—.—	Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—
Déli vasut	—.—	Molnárok és sütők gőzm.	—.—	Felsőm. bánya- és kohómü	—.—
Osztr.-magyar államvasut	—.—	Egy. tégla- és cementgyár r.-t.	—.—	Egyes. Bp. föv. takarékp.	—.—
Budapesti bankegyesület	176.—	Magyar villamossági r.-t.	—.—	Horvát-szlavon jelzálogb.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	3100.—	Pesti hazai első takarékpénztár	1430.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Danubius-Schoen. hajógyár	—.—	Concordia gőzmalom t.	—.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó)	4%	Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál	4½%
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál	4%	Más értékpapirok elzálogositásánál	5%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

TELEFON 5166. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 5166.

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. szám.

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 50. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám, valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Eladás.

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 37960

Dohány-tőzsde,

A Károly-körut 3. szám alatt levő dohány-tőzsde közbejött elhalálozás folytán azonnal átvehető. Bővebb értesités magában a tőzsdében. 11387

Kocsik

különféle fedeles és fedél nélkül, uj és kevéssé használt szép kocsik, köztük egy elegáns zsalus, kocsik ujitása elfogadtatik, használt kocsik becserélhetők **Kováts Bélánál, Lipót-körut, a Nádor-utczával szemben.** 41062

Nagy fekete,

rövidszőrü vizsla eladó. Márton M. VIII., Orczy-ut 31. 9042

A svábhegyen

egy igen szép árnyékos kert a legszebb helyen 1800 öl nagyságu, a fogaskerekü állomástól 10 perczre, vizvezeték bevezetve, olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban 11395

Hajhullás

és őszülés ellen legbiztosabban használhatja a Lőrinczy-féle „Haj-Elixirt“, mely kapható Békés-Csabán, Arany kereszt gyógytár 3 korona beküldése ellen. 40804

Alkalmazást keres.

18 év óta

állásban lévő **32 éves hivatalnok** magánügy miatt állást óhajtana változtatni; keresztül viheti mielőbbi kilépését. Megbizható, kitünő bizonylatokkal. Ajánlja magát mint **titkár, magyar, német, franczia levelező,** vagy más bizalmi állásra. Szives megkeresések „**G. S. 39.**“ alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 11377

Egy müvelt

özvegy uri asszony, a ki a házvezetésben jártas, ajánlkozik házvezetőnőnek vagy társalgónőnek, ugyszintén nagyobb gyermek mellé is. Czim a kiadóhivatalban. 11385

Felső ruha

és fehérnemü javitást a házban és házon kivül is elvállalok. Czim a kiadóhivatalban. 11384

Alkalmazást nyer.

Ügyes eladók

kik magánfeleknél nagyobb irodalmi munkákat sikeresen terjeszteni tudnak, **utazókul** felvétetnek. Részletes ajánlatok „Ügyes eladó“ jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 9022

Oktatás.

London Lady

gives lessons. Speaks French and a little German. Under „**London Lady**“ to the exp. 9034

Nevelőnőket

angol, franczia, németeket, okl. magyar tanitónőket a nyárra is, bonneokat, gyermek-kertésznőket lelkiismeretesen ajánl és elhelyez **Szegheőné S. Lujza Budapest, VI. ker. Dessewffy-utcza 22.** 40799

Nevelőnők,

magyarok, németek, francziák, nyelvek és zene tudásával, óvónők, bonneok ajánltatnak **özv. Nietschné Gerson Anna** által Bpest, Erzsébet-körut 52. 41042

Hatodik

gymnasista órákat keres. Tanitja az elemit, polgári és gymnasium 4 alsó osztályát. Levelek „**Szerény**“ jelige alatt a kiadóba kéretnek. 11364

Lakás és bérlet.

2 egymásba

nyilló szobából, kamarából, konyhából, előszobából és a lakásban levő closetből álló lakás kerestetik azonnal vagy május 1-re; évi bér 600 kor.-ig. Csakis köruton belül lehet. Ajánlat Váczi-utcza alatt a kiadóban kéretik. 11386

Különféle.

Orvosi nyilatkozat!

Tek. gyógyszerész ur!

A hozzám kisérletezés végett beküldött s uraságod által készitett Ichtiol-Salicylt a viszketeg minden neme (ótvar, börlobok) ellen a legjobbnak és legmegbizhatóbbnak találtam, miért is az Ichtiol-Salicylt a fenti bántalomban szenvedőknek rendelni és ajánlani fogom. Dr. Lányi László községi orvos. 40884

Az Erényi-féle

Ichtiol-Salicyl

a test bármely részén használható. Szagtalan és ártalmatlan! Utasitással 3 kor.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész Szabadszálláson.

A főraktárban is kapható: Török József, Király-u. 12.

Nagy

kölcsön-könyvtár

KUTTNER BÉLA

VIII., József-körut 77. sz.

Előfizetési dij havonta csak 1 kor. 60 fillér. 40641

Lóheremag

99% tisztaságu, 96% csiraképességü áll. ólomzárolva kapható **Gróf Teleki Arvéd ur uradalmában u. p. Koncza,** továbbá óvári és oberndorfi répamag, székelytengeri, pekingi gácsérok, tojások, sorfák, diófák, csemeték, edzett nevelésü, gyors fejlődésü

magyar bikák

és **60 drb** $5^{1}/_{2}$ mm.-ás fiatal

igás ökör. 40988

Butor.

Beraktározott jó minőségü. Hállószoba, kredencz, szönyegdiván, börszék, iróasztal, könyvszekrény, szalongarnitura, nagy tükör, varrógép. Ugy egyenként is még csak e hó végéig lesznek bámulatos olcsón eladva. **Gyár-utcza 25. kárpitosmesternél.** 40974

500 frtot

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvegje 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlik (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ede Wien,** 19/1. Sommergasse 1. Főraktár **Budapest, Török J.** Király-utcza 12., Andrássy-ut 29. **Dr. Egger,** Váczi-körut 17. Csakis „**Bartilla fogviz**“ kérendő. Hamisitások bejelentése jól jutalmaztatik. 40788

Uj Petőfi.

Az első szabad **képes** Petőfi-kiadás. **Telegdy, Tull** és **Neogrády** festőművészek 52 rajzával. Minden rajz egy egész oldalt foglal el s három szinben van müvészi módon reprodukálva. A két kötetet dr. **Radó** Antal rendezte sajtó alá és látta el jegyzetekkel. A szöveg tökéletes pontosságu. Dr. **Ferenczi** Zoltán, a legteljesebb és legjobb Petőfi-monografia szerzője, értékes, magvas életrajzot irt az első kötet elé. A könyv papirja famentes, finom papir, a nyomás mintaszerü, kitünően olvasható. A müvészi kötés, a melyet Petőfi dombormivü arczképe diszit, párját ritkitja. A két kötet ára **10 kor.** Kiadja **Wodianer F. és Fiai** (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapesten, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Felöltők,** 12—35 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Raglán,** 18—60 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Férfi-öltönyök,** 14—36 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermekruhákszövetből** 3—16 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermek- és fiu-felöltők,** 6—14 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Felöltők,** 12—35 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Raglán,** 18—60 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Férfi-öltönyök,** 14—36 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermekruhákszövetből** 3—16 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermek- és fiu-felöltők,** 6—14 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Felöltők,** 12—35 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Raglán,** 18—60 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Férfi-öltönyök,** 14—36 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermekruhákszövetből** 3—16 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermek- és fiu-felöltők,** 6—14 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Felöltők,** 12—35 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Raglán,** 18—60 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Férfi-öltönyök,** 14—36 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermekruhákszövetből** 3—16 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Gyermek- és fiu-felöltők,** 6—14 frtig.
NEUMANN M. Muzeum-körut 1. **Felöltők,** 12—35 frtig. 40983

Ezen 25 év óta fennálló és legismertebb rendelő intézetet legmelegebben ajánljuk.

Titkos betegségeket

a legelhanyagoltabb és legidültebb **hugycsőfolyást,** a legsulyosabb **hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilis utókövetkezményeit, önfertőztetést,** elgyengült férfierőt **electro-massage** vagy **psychrophon** által; **nőknél fehér folyást** befecskendezés nélkül; **ideg- és hátgerinczbajt;** a legmakacsabb **börbetegségeket** gyógyit gyorsan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és k. ezredorvos és kórházi főorvos

rendelő intézetében

Budapest, V., Váczi-körut 4. szám, I. emelet.

Bemenet a lépcsőnél. — Rendelés 9—4-ig, estve 7—8 óráig. Levelekre dijtalanul, titoktartás mellett válaszoltatik; gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — **Hölgyek és férfiak részére külön várótermek. — Dijazás mérsékelt.** 3635

Magyar királyi államvasutak.

52773/1901. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak rákosi rendező pályaudvara és Palota-Ujpest állomása közt tervezett uj mühelytelep területének feltöltése czéljából végzendő földmunkák végrehajtása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervrajz, az egységárak jegyzéke, költségelőirányzat, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek a magyar királyi államvasutak igazgatósága épitési és pályafentartási főosztályának központi tervtárában (Budapest, VI., Teréz-körut 56. földszint) 5 azaz öt korona lefizetése mellett megszerezhetők.

Ezen munkák tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb **folyó évi április hó 20-án déli 12 óráig** nyujtandók be a magyar királyi államvasutak épitési és pályafentartási főosztály igazgatójánál.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve és következő felirással ellátva nyujtandók be.

„Ajánlat a magyar királyi államvasutak uj nyugati főmühelytelepe területének feltöltésénél végzendő földmunkák elvállalására.“

Ajánlattevők kötelesek 4500 szóval négyezerötszáz korona bánatpénzt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon vagyis folyó évi április hó 19-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál letenni (Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 73—75. szám földszint.)

Értékpapirok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régibb utolsó napi árfolyam szerint, de semmiesetre névértéken felül, számittatnak.

Posta utján beküldött ajánlatok, valamint az igy küldött bánatpénz térti vevény mellett adandók fel.

Budapest, 1901. évi márczius hó 3-án.

Az igazgatóság.

1221 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

LUSER L.-féle tourista tapasz

biztosan és gyorsan ható szer tyukszem, szemölcs, a talp valamint a sarok **börkeményedései,** továbbá mindennemü **borelszarusodás** ellen.

A hatásért jótállás vállaltatik

E tapasz csak egy nagyságban létezik és pedig dobozonkint kor. 1.20. Mindig határozottan LUSER-féle tourista-tapasz kérendő.

Központi szétk. raktár: **SCHWENK L.** gyógyszerész **MEIDLING—BÉCS.**

Csak akkor valódi, ha minden használati utasitás és minden tapasz a mellettes védjegygyel és aláirással el van látva, azért is erre figyelni kell. **1 doboz ára kor. 1.20. Vidékre kor. 1.60 előzetes beküldése mellett bérmentve.** 40940

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógysz., Budapest, Király-utcza 12. és Andrássy-ut 29.

A Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár részvénytársulat Budapesten

t. cz. részvényesei az **1901 április 23-án, kedden délutáni 4 órakor Budapesten,** II., Lövőház-utcza 35. szám alatt, a gyár helyiségében tartandó

harminczkettedik rendes közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Az 1900. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentései, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal s a felmentvény megadása.
2. Két szomszédos telek megvétele.
3. Egy igazgatósági tag választása.
4. Esetleges inditványok az alapszabályok értelmében.

Az alapszabályok 14., 15. és 36. §-ai értelmében a közgyülésen csak azon részvényesek birnak szavazati joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább három hónappal a közgyülés előtt nevükre irattak át és a kik részvényeiket legalább három nappal a közgyülés előtt a társulati pénztárnál letéteményezték.

Egyebiránt részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letétjegyeit is lehet letenni, ha ezekből kiviláglik, hogy a letéteményezett részvények a társulat részvénykönyvébe a letéteményező nevére vannak beirva.

A közgyülésen minden alapszabályszerüen letéteményezett egy-egy részvény egy-egy szavazatra ad jogot, ha azok száma nem több tiznél. De ezen számon felül csak minden öt-öt részvény után esik egy-egy szavazat. A szavazás jogát meghatalmazott által is lehet gyakorolni, meghatalmazott azonban a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet.

Az évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, folyó évi április 15-től kezdve a gyári igazgatóság irodájában, II., Lövőház-utcza 35. a t. cz. részvényesek rendelkezésére áll.

41044 **Az igazgatóság.**

Hirdetések felvétetnek e lap részére a kiadóhivatalban VI., ker. Papnövelde-utcza 8. szám alatt.

Az „ATHENAEUM“

irodalmi és nyomdai-részvénytársaság könyvkiadóhivatalában megjelent:

Második kiadás.

A magyar irodalom története.

Képes diszmü két kötetben.

A legjelesebb szakférfiak közremüködésével

szerkesztē

BEÖTHY ZSOLT.

499 szövegképpel és 77 külön mülappal.

A két kötet ára pompás diszkötésben **40** korona.

Megszerezhető **3 koronás** havi részletfizetésre is.

Levágandó és levelezőlapra ragasztva vagy boritékban alanti czégnek beküldendő.

T. Gárdonyi és Társa czégnek

Budapest, VII., Miksa-utcza 8.

A fenti előrajz alapján megrendelem

A Magyar Irodalom Története, két pompás diszkötésben 40 kor. árban fizetendő ....koronás havi részletekben a szállitástól kezdődőleg a **Gárdonyi és Társa czég** pénztáránál Budapesten, mindaddig mig a mü teljes ára törlesztve nincsen és kérem a mü megküldését. Jogában áll a czégnek az esedékes és le nem fizetett részleteket, a portóköltség hozzászámitása mellett, postai megbizással bevonni. A részletek be nem tartása az egész számla összegét esedékessé teszi. Az első részlet a szállitáskor utánvétetik.

Lakhely és kelet: ....

Név és állás: ....

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Kiadja: Lampel R. Wodianer F. és Fiai.

A márcziusi füzetek a következők:

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenkint kapható

Teljes jegyzék kapható minden könyvkereskedésben.

Az eddig megjelent 218 szám részletfizetésre is kapható.

Mikszáth Kálmán. A jó palóczok. 223—224.
A nagy humorista legszebb tizenöt elbeszélése.

Edmond Rostand. Cyrano de Bergerac. Romantikus szinmü, 5 felvonásban, versekben. Forditotta Ábrányi Emil. 231—232.
E világhirü szinmü most járja diadalutját szinpadjainkon.

Multatuli. Szaidsa és egyéb történetek. Hollandus eredetiből forditotta Gábor Ignácz. 213.
E. H. Dekkertnek, a legjelentékenyebb hollandus irónak néhány csodaszép elbeszélése.

Petőfi Sándor. Elbeszélő költeményei. I. Bevezetéssel ellátta Radó Vilmos. Illusztrálta Telegdy László és Neogrády Antal. 230.

Megrendelhetők: **LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI)** cs. és királyi udvari könyvkereskedésében

Budapesten, Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

„ROYAL“ pörkölt-kávé.

Legjobb, legszaporább és ezért a legolcsóbb!

Csakis védjegygyel és aláirásunkkal ellátott csomagokban valódi. 41066

NEUMAN ÉS ROSENBAUM

gyarmatáru- és déligyümölcs-nagykereskedők

Budapest, V., Alkotmány-utcza 24. sz.

Kapható minden jobb füszerkereskedésben eredeti árakon.

Gazdálkodóknak

ajánljuk cséplőgépfütéshez kiválóan alkalmas

elsőrendü osztrau-dombraui darab- és koczkaszenünket,

továbbá 41063

elsőrendü osztraui kovácsszenünket

bérmentve bármely vasut- vagy hajóállomáshoz szállitva.

GUTMANN TESTVÉREK kőszénbányáik

Budapest, V. ker., Mérleg-utcza 3.

STANDARD

életbiztositó társaság Edinburghban, Angolhon.

Alapittatott 1825.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Kossuth Lajos-utcza 4. szám

Standard palota.

Évi bevétel	28,750.000	korona
Kiutalt nyereményrészek	150,000.000	„
Vagyon	230,000.000	„
Halálesetek folytán kifizetve	478,000.000	„

A „STANDARD“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru biztositás népfelkelők részére. 39552

Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

Iparosok olvasótára:

Szerkeszti: **Mártonfi Márton.** Megjelent a VII. évfolyam 1—3 száma. **Bulgária ipari és közgazdasági képe** (1—2) Irta: **Stransz** Adolf. **Régi magyar müvészek és mesteremberek** (3.) Irta: **Tarczai** György. Egy-egy szám ára 60 fillér. A VII. évfolyam, további számai a következők: **Japán,** (Kelemen Géza), **Kisiparosok pusztulása** (György Aladár) **Régi magyar tudosok, tudós eszközök** (dr. Hankó Vilmos). **Hasznos olvasmányok.** A teljes évfolyamra 6 koronáért lehet előfizetni. Kiadja: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapest, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Rekedtséget és tüdőhurutot

gyorsan csak akkor veszitjük el, ha 39947

Hoff malátasörét és czukorkáit

használjuk. Főraktár: Török J. gyógysz. Budapest, Király-u. 12.

Remetehegyi nyaralótelep.

A budai oldal III. kerületében 2500 quadrat öles árnyas kertben gyönyörü kilátással a Margitszigetre, hegyektől övezve, a villamos vasut közvetlen közelében több szépen butorozott 4—5—6 szobás nyaralók kiadók. Bővebbet a tulajdonosnál, Izabella-utcza 39., I. em. 11391

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapesten, VI., Andrássy-ut 24 Opera mellett.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idültek, valamint **mindazon női betegségeket,** melyeknél **a magtalanság** egyik főokozója és **börbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. osztr.-főorvos. **Rendel:** naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz. — Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető

NÉPSZERÜ UTMUTATÓ

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és azok eszszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., 40314

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükülések. — V. A bujakór (ziphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutio.

Répatermelőknek, czukorgyáraknak, és más egyéb czélokra alkalmas egy köbméter ürtartalmu

Billenő-kocsik

minden kivánatos nyomtávolsággal igen olcsón ajánltatnak **ifj. Lövinger Sal.** által VI., Vörösmarty-utcza 50. szám. (Telefon.) Veszek ócska vasat és fémeket legjobb árak mellett. 40957

Butorok hitelre

a legolcsóbb árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágositással szolgál

VARGA IGNÁCZ hitelfőnök

Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 2. butorraktárban.

A legujabb árjegyzék több mint 286 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franko küldetik. 40748

A husvéti ájtatosságok alkalmából legjobban ajánlható **Római kath. ima-könyvek**

Üdvösség útja. Oktató- és imádságos könyv felnőttebb róm. kath. leányok számára. Szerkesztették *Papánek Ferenc* és dr. *Zelliger Vilmos,* budapest-terézvárosi káplánok. Az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával. **Ára 2 K 40 f.**

Áhitat gyakorlatai. Imák- és énekekben a római kath. ifjuság épülésére, az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával. Szerkesztette: *Szepesi Imre.* **Ára 2 kor. 80 fill.** Legalkalmasabb olvasmány az ábitat napjaiban

KEMPIS TAMÁS **Krisztus követéséről** irt könyve. Forditotta: *Pázmány Péter.* Bevezetéssel, magyarázatokkal és szótárral. **Ára 1 kor. 60 fill.**

Mind a három mü tartós, erős, tetszetős, fekete vászonkötésben, arany-kereszt-diszszel jelent meg erős vászontokban.

Megrendelhető:

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésben

Budapest, Andrássy-ut 21. sz.

Magyar királyi államvasutak.

28835/1901. szám.

Legolcsóbb utazás Olaszországba és Dél-Francziaországba Budapesten Dombováron-Fiumén át

a magyar-horvát tengeri-gőzhajózási társaság Fiume és Velencze, illetőleg Ancona közt közlekedő gőzhajói igénybevételével.

Hajójáratok menetrendje:

1901. évi márczius hó 16-tól, október hó 31-éig.

1. **Indulás Fiuméből—Velenczébe,** minden **kedden** és **csütörtökön** reggel 7 órakor. Minden **szombaton** este 8 órakor.
2. **Indulás Fiuméből—Anconába,** minden **hétfőn** és **szerdán** reggel 7 órakor. Minden **pénteken** este 8 órakor.
3. **Indulás Velenczéből—Fiuméba,** minden **szerdán** és **pénteken** reggel 7 órakor. Minden **hétfőn** este 7 óra 30 perczkor.
4. **Indulás Anconából—Fiuméba,** minden **kedden** és **csütörtökön** reggel 7 órakor. Minden **szombaton** este 8 óra 30 perczkor.

Menettartam **10 óra.**

Menetdijak

a hajó-átkelési illetékkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat I. osztály	Gyorsvonat II. osztály	Személyvonat III. osztály
Budapest	Velencze vagy Ancona	kor.	34·00	26·00	14·00
„	Cannes	frc	117·20	84·30	—
„	Firenze	„	73·50	53·90	—
„	Genova	„	89·25	64·90	—
„	Lyon	„	128·25	91·50	—
„	Marseille	„	138·80	98·90	—
„	Milano	„	69·95	51·40	—
„	Napoli	„	100·55	72·85	—
„	Nizza	„	113·75	81·95	—
„	Róma	„	73·75	54·05	—
„	Torino	„	89·10	64·80	—
Bécs	Velencze vagy Ancona	kor.	47·10	34·80	18·20
Berlin	„	márka	95·60	68·40	38·50
Breslau	„	„	71·20	51·70	28·90
Hamburg	„	„	122·20	88·10	52·30

A gőzhajókon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

A hajó-átkelési dij magában Fiuméből—Velenczébe vagy Anconába:

Diszterem hálóhelyivel együtt ... 16 kor.
I. osztály ... 12 „
II „ (fedélzet) ... 6 „

A gőzhajóknak a Budapest-Fiume közt forgalomban levő gyorsvonatokkal, valamint Velenczében és Anconában a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásunk van; Fiuméban a vonatok a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből-Dalmácziába naponkint indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat, és pedig Zárába, Metkovicba, Ragusába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató“-ban foglaltatik.

Menetjegyeket a fent nevezett állomások ugyszintén a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben továbbá a Cook Tamás és fia czég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, hol a kivánt felvilágositások ismegadatnak.

Budapest, 1901 márczius havában.

1226 **Az igazgatóság.**

(Utánnyomás nem dijaztatik).

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés“ hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.